

Milieueffectrapportage

**Schoofbandweg 10
Rossum**

Projectlocatie

Schoofbandweg 10, Rossum

Omschrijving project

Milieueffectrapportage oprichting geitenhouderijbedrijf Schoofbandweg 10 te Rossum

Projectnummer

SC01.MR02

Datum en versie rapportage

23 maart 2016, versie 8

Initiatiefnemer

Van der Schans Melkgeiten B.V.
Molenstraat 37
5327 AW Hurwenen

Opdrachtnemer

Agron Advies
Koppelstraat 95
5741 GB Beek en Donk
Tel: 0492-347761
Fax: 0492-347754
Email: info@agronadvies.nl

Inhoud

---

1. Projectgegevens	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Plaats activiteit	1
1.3 Plan-MER	2
1.4 Te nemen besluiten	4
1.5 Planning	5
2. Locatiekeuze	6
2.1 Locatiealternatieven	6
2.2 Inrichtingsalternatieven	8
3. Beleid en regelgeving	12
3.1 Internationaal beleid	12
3.2 Rijksbeleid	12
3.3 Provinciaal beleid	16
3.4 Waterschapsbeleid	18
3.5 Gemeentelijk beleid	19
3.6 Overig beleid	20
4. Bestaande toestand en autonome ontwikkeling	22
4.1 Referentiesituatie	22
4.2 Milieuaspecten referentiesituatie	23
4.2.1 Ammoniakemissie	23
4.2.2 Geuremissie- en belasting	24
4.3 Luchtkwaliteit	30
4.3.1 Fijn stof (PM ₁₀ en PM _{2,5})	31
4.4 Bodem	34
4.5 Water	35
4.6 Geluid	37
4.7 Cultuurhistorische en archeologische waarden	37
4.7.1 Cultuurhistorische waarden	37
4.7.2 Archeologische waarden	38
4.8 Landschap	39
4.9 Natuur	41
4.10 Flora en fauna	45
4.11 Externe veiligheid	46
5. Planbeschrijving	48
5.1 Algemeen	48
5.2 Beschrijving aanlegfase/beoogde fasering en planning	49
5.3 Planologische aspecten	50
5.3.1 Provinciaal beleid	50
5.3.2 Gemeentelijk beleid	53
6. Maximale planmogelijkheden	59
7. Milieugevolgen plan	61
7.1 Algemeen	61
7.2 Ammoniakemissie	61
7.3 Geuremissie en -belasting	61
7.4 Luchtkwaliteit	67
7.5 Bodem	69
7.6 Water	70
7.7 Geluid	73
7.8 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	75

7.8.1	Landschap.....	75
7.8.2	Cultuurhistorie.....	77
7.8.3	Archeologie.....	77
7.9	Natuur.....	78
7.10	Soortenbescherming.....	81
7.11	Externe veiligheid.....	82
7.12	Gezondheid.....	83
7.12.1	Beleid.....	84
7.12.2	Verschillende gezondheidsaspecten.....	85
7.12.3	Communicatie met omgeving.....	88
7.12.4	Advisering GGD.....	88
7.12.6	Conclusie.....	90
8.	Conclusie.....	91
9.	Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma.....	93
9.1	Leemten in kennis.....	93
9.2	Evaluatieprogramma.....	93

Bijlagen

Bijlage 1	Omgeving plangebied
Bijlage 2	Invoergegevens en resultaten berekeningen V-Stacks Vergunning
Bijlage 3	Invoergegevens en resultaten berekeningen V-Stacks Gebied
Bijlage 4	Invoergegevens en resultaten berekeningen ISL3a
Bijlage 5	Rapportage verkennend bodemonderzoek
Bijlage 6	Rapportage archeologisch onderzoek
Bijlage 7	Gegevens natuurgebieden, invoergegevens en resultaten berekeningen Aagrostacks
Bijlage 8	Quickscan flora en fauna
Bijlage 9	Watertoets
Bijlage 10	Rapportage akoestisch onderzoek
Bijlage 11	Erfbeplantingsplan
Bijlage 12	Passende beoordeling
Bijlage 13	Advies GGD
Bijlage 14	Milieutekening

Lijst van gebruikte afkortingen

AmvB	Algemene maatregel van Bestuur
dB(a)	Geluidsbelasting in decibel
EHS	Ecologische hoofdstructuur
kWh	Kilowatt uur
plan-MER	Milieueffectrapportage in het kader van een plan
m.e.r.	procedure milieueffectrapportage
Nb-wet	Natuurbeschermingswet
NH ₃	chemische formule ammoniak
ou _E	Odour unit
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PM ₁₀	Fijn stof
PM _{2,5}	Zeer fijn stof
Wm	Wet milieubeheer
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wav	Wet ammoniak en veehouderij
Wgh	Wet geluidhinder
Wgv	Wet geurhinder en veehouderij
Rav	Regeling ammoniak en veehouderij
Rgv	Regeling geurhinder en veehouderij

SAMENVATTING

Plan

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van de bestaande varkenshouderij op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum een geitenhouderij op te richten ten behoeve van de huisvesting van in totaal 5.100 melkgeiten. Hiertoe wordt een drietal nieuwe stallen inclusief buitenuitloop en melkstal opgericht. De buitenuitloop is tussen de melkbeurten beschikbaar in de dagperiode. Binnen de stallen verblijven de geiten in een geconditioneerde omgeving met een ideaal klimaat, beschutting en rust. De uitloop geeft de geiten de mogelijkheid naar buiten te gaan. In de buitenuitloop staan klimtoestellen en het nodige groen. Veel van haar natuurlijke behoeftes kan de geit vervullen in de buitenuitloop. Binnen de huidige geitenhouderij is dit een ware innovatie. Een koppeling van de optimale verblijfsomstandigheden in het geconditioneerde binnenvverblijf gekoppeld aan de ruime speel- en klimmogelijkheden buiten.

Het vigerend bouwvlak biedt onvoldoende ruimte om de plannen tot uitvoering te brengen. Derhalve wordt het bouwvlak middels een wijzigingsbevoegdheid in het vigerend bestemmingsplan "Buitengebied herziening 2009 reparatieplan" vergroot tot 1,5 hectare. Hiertoe is een wijzigingsplan opgesteld. Ook op basis van het provinciaal beleid is deze vergroting mogelijk; in de recent vastgestelde Omgevingsvisie en Omgevingsverordening is overgangsrecht opgenomen voor bestaande, in het bestemmingsplan vastgelegde rechten (waaronder de wijzigingsbevoegdheid tot vergroting van het bouwvlak).

Aanleiding plan-MER

Onderdeel D.14 van de bijlage van het Besluit m.e.r. bepaalt dat voor oprichting, uitbreiding of wijziging van een inrichting bestemd voor het fokken, mesten of houden van meer dan 2.000 geiten als bedoeld in artikelen 7.16 tot en met 7.20 van de Wet milieubeheer van toepassing is. Daar het bedrijf met meer dan 2.000 geiten wordt gewijzigd en uitgebreid zijn deze activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig. Aangezien het wijzigingsplan een kaderstellend plan voor een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit is, is dit plan direct m.e.r.-plichtig. Dit betekent dat een plan-MER dient te worden opgesteld.

Daarnaast blijkt de m.e.r.-plicht ook uit artikel 7.2a lid 1 van de Wet milieubeheer. Hierin is opgenomen dat plannen die op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn en waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt m.e.r.-plichtig zijn. Op basis van artikel 19j lid 2 Natuurbeschermingswet 1998 is voor plannen die mogelijk significant negatieve effecten voor een Natura2000-gebied een passende beoordeling vereist.

Referentiesituatie

De referentiesituatie in onderhavig plan-MER betreft de huidige, feitelijke situatie op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum, oftewel alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd (of met een druk op de knop gerealiseerd kunnen worden) uitgezonderd illegale activiteiten. De stallen zijn alle gerealiseerd conform de vigerende bouw- en milieuvergunning. Hierin worden feitelijk geen dieren meer worden gehuisvest, maar deze kunnen elk moment weer worden gehouden, aangezien de gebouwen en inrichting nog intact zijn.

De referentiesituatie waarvan de milieueffecten in dit plan-MER in beeld worden gebracht, betreft de situatie zoals vergund conform de vigerende milieuvergunning van 4 juni 2007 voor het houden van 713 gespeende biggen, 40 kraamzeugen, 200 vleesvarkens, 512 opfokzeugen, 50 guste en dragende zeugen, 1 dekbeer, 14 schapen en 1 paard van toepassing. Dit is tevens de vergunde situatie in het kader van de Natuurbeschermingswetvergunning, die op 23 maart 2010 is verleend door de provincie Gelderland; naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State is op 11 april 2012 een nieuwe beslissing genomen. Voor de beoordeling van effecten op de omliggende Natura2000-gebieden als gevolg van de ammoniakemissie vanuit het bedrijf is deze situatie van belang.

Locatie- en inrichtingsalternatieven

De keuze van de initiatiefnemer voor de locatie Schoofbandweg 10 voor het oprichten van een geitenhouderij is gemaakt op basis van strikte eisen die de initiatiefnemer stelt in het kader van de bedrijfsvoering.

Beide inrichtingen hebben één en dezelfde eigenaar (Alexander van der Schans). Op beide locaties worden op zichzelf staande eenheden ontwikkeld. De bedrijven aan de Molenstraat en de Schoofbandweg zijn twee volwaardige melkgeitenbedrijven.

De beoogde nieuwbouw geeft ook nieuwe uitdagingen voor de initiatiefnemer. Zowel voor wat betreft de investering/financiering als exploitatie vraagt de beoogde situatie meer van de ondernemer. Om zaken helder en scherp te krijgen worden beide locaties zowel juridisch als bedrijfseconomisch strikt van elkaar gescheiden.

Daarnaast zijn de passende bestemming, voldoende planologische ruimte voor een rendabele schaalgrootte en vanuit milieuperspectief gezien voldoende ontwikkelingsruimte op de locatie Schoofbandweg 10, criteria op basis waarvan de rationele keuze is gemaakt voor de beoogde locatie.

Initiatiefnemer wil verder in de melkgeitenhouderij. Het ontwikkelen van een tweede locatie met een grootschalige melkgeitenhouderij is enerzijds passend bij de ambities van de ondernemer, anderzijds is dit noodzaak om middels verdere schaalvergroting ook in de toekomst op een concurrerende wijze geitenmelk te kunnen produceren.

De ligging van de tweede locatie was voor initiatiefnemer een harde voorwaarde bij de zoektocht naar een geschikte locatie. De twee zelfstandig draaiende melkgeitenbedrijven moeten onafhankelijk van elkaar draaien.

Het economisch rendabel draaien van een melkgeitenbedrijf is als ware topsport. Efficiëntie in de bedrijfsvoering, een kerngezonde melkgeitenstapel en een goede melkproductie zijn de drie pijlers onder een gezond bedrijf. Deze zaken vragen iedere dag de nodige zorg en aandacht van de verzorgers van de dieren. Scherp toezicht vanuit de eigenaar van het bedrijf op de dagelijkse bedrijfsvoering en specifieke kennis inzake het houden van melkgeiten zijn hierbij essentiële zaken. Initiatiefnemer heeft zich deze unieke eigenschappen eigen gemaakt en wil dit op beide bedrijven gebruiken. Om hier op een goede en gedegen wijze invulling aan te geven dienen deze bedrijven in elkaars nabijheid te liggen.

Naast de locatie Schoofbandweg 10 is ook een tweetal locatiealternatieven binnen de grenzen van de gemeente Maasdriel bekeken. Hierbij is gekeken wat er op basis van het bestaande ruimtelijke beleid mogelijk is op deze locaties. Geconcludeerd is dat op deze locaties geen intensieve veehouderij kan worden opgestart, ook niet in de vorm en omvang van het bedrijf dat de initiatiefnemer voor ogen heeft.

Een alternatief zou verdere uitbreiding van het bedrijf aan de Molenstraat 37 te Hurwenen zijn, maar vooral vanuit milieutechnisch oogpunt geeft deze locatie te veel beperkingen.

Een zelfstandig opererend melkgeitenbedrijf verdient een eigen omgeving op een eigen locatie. Naast de uitstraling en waarde van een separaat bedrijf bevordert een eigen locatie ook het dierenwelzijn en de dierengezondheid. Een zelfstandig opererend melkgeitenbedrijf benodigd een omvang van 1.5 hectare. Alleen dan kan er op een efficiënte wijze gewerkt worden, is een benodigde melkstal effectief te benutten en is er voldoende omvang deskundig en zorgzame medewerkers in te zetten.

De locatie HC de Jonghweg geeft planologisch en milieukundig te veel beperkingen. Dit wordt nog eens onderstreept door het principebesluit van 17 juni 2013 van het college van B&W waarin wordt aangegeven geen medewerking te willen verlenen aan het ontwikkelen van de locatie HC de Jonghweg ong. gelet op de aspecten volksgezondheid en behoud van landschappelijke waarden. Daarnaast is de infrastructuurle ontsluiting beperkt.

Vooralsnog is dit de locatie Schoofbandweg 10 de enige locatie die past bij de voorwaarden zoals opgesteld.

Naast locatiealternatieven zijn ook inrichtingsalternatieven ter plaatse van de voorkeurslocatie Schoofbandweg 10 beschouwd. Het beoogde bouwvlak is afgestemd op de gewenste bedrijfsomvang en -voering; de beoogde inrichting van het bouwvlak en van de gebouwen intern is logistiek gezien en uit oogpunt van dierenwelzijn en gezondheid het meest efficiënt. Verder worden het bouwvlak en de bebouwing zo gepositioneerd dat deze in lijn ligt met het verkavelingspatroon en de in het gebied aanwezige zichtlijnen. Daarnaast wordt het bedrijf op een dergelijke manier landschappelijk ingepast dat deze past bij de karakteristieken van het landschap.

De situering van de gebouwen op de kavel in eigendom van de initiatiefnemer is vastgesteld op basis van eigen inzicht van de initiatiefnemer en in overleg met bedrijfskundige-, veterinaire-, landschaps- en vergunningstechnische specialisten.

De geiten worden gehouden in zes groepen. De zes groepen van 850 melkgeiten vormen een mooi koppelgrootte rondom het voeren en melken van de geiten. De indeling in zes groepen geeft initiatiefnemer voldoende mogelijkheden te sturen in het voeren en managen van de verschillende groepen wat betreft leeftijd, duurmelkers en productieniveau.

Het veterinaire aspect geeft zwaarwegende argumenten voor de beoogde inrichting. Doordat het melkgebouw en de krachtvoerverstrekking aan de voorzijde van het perceel plaatsvindt, bezien vanuit de Schoofbandweg, kan er op de locatie middels het schone-vuile weg principe gewerkt worden. De hoge gezondheidsstatus van het melkgeitenkoppel krijgt zo de hoogste bescherming. Daarnaast wordt de humane gezondheid maximaal beschermd door een minimale in- en uitsleep van eventueel aanwezige ziektekiemen.

De gekozen oriëntatie van de gebouwen geeft zoals beschreven een versterking van het reeds aanwezige landschap. De alreeds aanwezige kavellijnen worden gerespecteerd en daar waar mogelijk verder benadrukt.

Maximale mogelijkheden

De maximale mogelijkheden zijn in onderhavig plan-MER in beeld gebracht. Hierbij is onderbouwd dat de beoogde situatie de maximale mogelijkheden van het plan belichaamt. Vrijwel de gehele oppervlakte van het bouwvlak van 1,5 hectare wordt benut met bedrijfsbebouwing en een deel van de erfverharding. Daarnaast wordt het maximaal aantal bouwlagen, de maximaal toegestane hoeveelheid ammoniakdepositie per jaar en het aantal dieren en de te houden diercategorie geborgd in de regels van het wijzigingsplan. Tevens zijn in de planregels voorwaarden met betrekking tot geurbelasting opgenomen. Hiermee worden de maximale mogelijkheden, zowel ruimtelijk als milieukundig gezien, vastgelegd.

Milieueffecten

In onderhavig plan-MER zijn de effecten op het milieu als gevolg van het beoogde plan bepaald en beoordeeld. Het betreffen de aspecten ammoniakemissie en -depositie, geur, fijn stof, flora en fauna, landschap, cultuurhistorie en archeologie, water, bodem, gezondheid en externe veiligheid.

Ammoniakemissie en -depositie

Het plangebied is niet gelegen in of binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Het beoogde plan laat een toename in ammoniakemissie en -depositie zien ten opzichte van de referentiesituatie (de huidige, feitelijke situatie (waarin geen dieren meer worden gehouden)), de vergunde situatie (op basis van de vigerende milieuvergunning d.d. 4 juni 2007, gecorrigeerd op basis van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij) en de Nb-wet-vergunde situatie.

De ammoniakdepositie op de omliggende Natura2000-gebieden als gevolg van het plan wordt middels externe saldering gemitigeerd. Voor deze mitigerende maatregel is de uitgangssituatie ten tijde van aanwijzing van de natuurgebieden van belang. Deze komt overeen met de op 4 juni 2007 vergunde situatie en de op 11 april 2012 Nb-wet-vergunde situatie; deze vergunde situatie komen met elkaar overeen.

Door middel van de aankoop van ammoniakrechten van verschillende ((deels) beëindigde) veehouderijbedrijven wordt de toename op de Natura2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling op de Schoofbandweg 10 te Rossum gemitigeerd. Hiermee zijn significant negatieve effecten op de

instandhoudingsdoelstellingen van de stikstofgevoelige habitats en soorten in de Natura2000-gebieden uit te sluiten.

Voor wat betreft de overige mogelijke effecten (zoals verdroging, vernatting, verontreiniging, verstoring) wordt geconcludeerd dat de gebieden op een dermate grote afstand van de bedrijfslocatie zijn gelegen dat geen overige effecten dan vermessing en verzuring optreden.

Een passende beoordeling is opgesteld waarin de effecten worden beoordeeld en de mitigerende maatregelen worden onderbouwd en verantwoord.

Bij de provincie Gelderland en Noord-Brabant is op 15 juli 2014 een aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning ingediend. De provincie Gelderland heeft op 24 juli 2015 het definitieve besluit genomen tot verlening van de Nb-wetvergunning. De provincie Noord-Brabant heeft 30 juli 2015 de aanvraag om Nb-wetvergunning doorgezonden naar de provincie Gelderland, dit omdat zij door de gewijzigde wetgeving geen bevoegd gezag meer zijn.

Geur

Voor het aspect geur is gekeken naar de maximale geurbelasting op de omliggende geurgevoelige objecten op basis van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan en het nieuwe wijzigingsplan biedt.

De geuremissie neemt in de beoogde situatie toe ten opzichte van de referentiesituatie (0) en vergunde situatie. Echter, alle berekende geurwaarden op de geurgevoelige objecten voldoen aan de normen uit de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de Verordening geurhinder en veehouderij van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel.

Ten aanzien van de achtergrondbelasting past de beoogde ontwikkeling binnen de kaders van het geurbeleid van de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Bij het merendeel van de geurgevoelige objecten laten de resultaten in zowel de vergunde als de beoogde situatie een acceptabel woon- en leefklimaat zien. Ter plaatse van een vijftal geurgevoelige objecten is het woon- en leefklimaat "tamelijk slecht" tot "zeer slecht". Echter, de eigen bijdrage van het bedrijf (voorgroundbelasting) aan de achtergrondbelasting op deze geurgevoelige objecten is zeer klein. Het slechte woon- en leefklimaat wordt veroorzaakt door veehouderijbedrijven die dicht bij de geurgevoelige objecten zijn gelegen dan de geitenhouderij aan de Schoofbandweg 10 te Rossum.

Ter plaatse een aantal geurgevoelige objecten treedt op basis van de resultaten een verslechtering op van het woon- en leefklimaat.

Echter, op basis van het geurbeleid van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel is onderbouwd waarom ter plaatse van de twee bovenstaande geurgevoelige objecten toch sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

(Zeer) fijn stof

Ten aanzien van het aspect fijn stof is in de beoogde situatie sprake van een toename van de emissie ten opzichte van de referentiesituatie, maar een afname ten opzichte van de vergunde situatie. De berekende concentratie fijn stof ter plaatse van de fijn stofgevoelige objecten voldoet in de beoogde situatie aan de geldende normen.

Voor wat betreft het aspect zeer fijn stof is in de beoogde situatie sprake van een toename ten opzichte van de feitelijke en vergunde situatie van de emissie. De resultaten van de berekening van de concentratie zeer fijn stof ten opzichte van de vergunde situatie laat echter geen toename zien en voldoet aan de grenswaarde. De bijdrage vanuit het bedrijf aan de concentratie PM_{2,5} is nul.

Flora en fauna

In het kader van het aspect flora en fauna is een quick scan flora en fauna uitgevoerd, waaruit blijkt dat er geen directe of indirecte gevolgen zijn van de voorgenomen activiteiten op de voortplanting en instandhouding van beschermde dier- en plantsoorten. Op de locatie zijn geen beschermde soorten of sporen ervan aangetroffen. Wel dient tijdens de bouw van de stallen zorgvuldig te worden gehandeld met eventueel voorkomende soorten en verblijfsplaatsen.

Het aspect flora en fauna vormt geen belemmering voor het initiatief. Het aanbrengen van erfbeplanting rondom het bedrijf heeft een positief effect, de beplanting heeft een aantrekkende werking op allerlei vogelsoorten.

Landschap

De beoogde situatie wordt landschappelijk op een goede manier ingepast middels de uitvoering van een landschappelijk inpassingsplan.

Cultuurhistorie en archeologie

De uitbreiding van het bedrijf heeft geen invloed op de aanwezige cultuurhistorisch waardevolle elementen; de nieuwe stallen worden zo optimaal mogelijk ingepast in het landschap.

Vanwege de ligging van de nieuwe stallen in een gebied met hoge archeologische verwachtingswaarde is een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek uitgevoerd. In de onderzoeken wordt geconcludeerd dat archeologische verwachtingswaarde ter plaatse hoog is.

Een vervolgonderzoek naar het voorkomen van archeologische waarden in het plangebied wordt in het kader van de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen en milieu uitgevoerd.

Water

Het schone hemelwater afkomstig van de erfverharding en bebouwing wordt afgevoerd naar de oostelijk gelegen B-watergang van het waterschap en de westelijk gelegen C-watergang, die in het kader van de uitbreiding van het bedrijf worden verbreed. Hiertoe wordt een watervergunning aangevraagd. Voldaan wordt aan het beleid van Waterschap Rivierenland inzake de watertoets.

Bodem

In de huidige, feitelijke situatie is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is geconcludeerd dat er in de boven- en ondergrond als mede de puinhoudende grondlaag, geen verhogingen worden aangetroffen. Een aanvullend onderzoek is echter noodzakelijk om na te gaan of hier sprake is van een grondwaterverontreiniging met Barium of een verhoogde achtergrondwaarde. Tevens is in het plangebied asbesthoudend plaatmateriaal en puin aangetroffen en is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Deze aanvullende onderzoeken worden in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteiten milieu en bouwen uitgevoerd.

Geluid

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat het langetijdgemiddeld beoordelingsniveau met zowel de representatieve bedrijfssituatie als de incidentele bedrijfssituatie op de omliggende woningen niet wordt overschreden. Met de maximale geluidsniveaus treden voor de woningen eveneens geen overschrijdingen op met de streefwaarde. De indirecte hinder als gevolg van de verkeersaantrekkende werking van de inrichting voldoet aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaal.

Gezondheid

Ten aanzien van het gezondheidsaspect zijn de bestaande beleidsdocumenten betrokken bij de beoordeling van de effecten van de beoogde situatie op de volksgezondheid. Ter voorkoming van insleep van besmettelijke dierziekten wordt binnen de inrichting een hoge gezondheidsstatus nagestreefd. Door het brede scala aan maatregelen en strenge hygiëne-eisen binnen het bedrijf aan de Schoofbandweg 10 worden de risico's voor de volksgezondheid tot een minimum beperkt (met name met betrekking tot Q-koorts, manier van huisvesten). De GGD heeft het plan reeds beoordeeld en geconcludeerd dat de volksgezondheid in voldoende mate is meegewogen en de gezondheidsrisico's beperkt zijn en dat vanuit gezondheidskundig oogpunt geen onacceptabele situaties te verwachten zijn in de directe omgeving van het bedrijf.

Externe veiligheid

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen gelegen. Ten noorden van het plangebied, op een afstand van 50 meter van plangebied, is een tweetal aardgasleidingen van Gasunie gelegen; het plangebied ligt (deels) binnen de invloedsgebieden van beide leidingen.

Aangezien het plangebied gedeeltelijk binnen de invloedsgebieden van de leidingen ligt, maar buiten de 100% letaliteitsafstand, kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. De personendichtheid betreft binnen het plangebied (met een grootte van 1,5 hectare) maximaal 5 (100% aanwezigheid per dag). Door het plan neemt de personendichtheid en het groepsrisico (vanwege de hogedruk aardgasleidingen nabij het plangebied) niet of nauwelijks toe.

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico binnen de zone rondom de leidingen wordt aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico voldaan.

Daarnaast is het plangebied gelegen binnen "potentieel overstroombaar gebied". Het betreft een gebied waar een kleine kans op overstroming aanwezig is als gevolg van eventuele doorbraken van regionale keringen of dijken bij maatgevende hoogwaterstanden.

In het kader van brandbestrijding wordt een bluswatervoorziening gerealiseerd, aangezien in de nabije omgeving niet voldoende oppervlaktewater aanwezig is en de bestaande ondergrondse brandkraan niet toereikend is voor het eventueel bestrijden van een brand.

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de onderhavige ontwikkeling.

Samengevat

In de volgende tabel zijn de belangrijkste milieueffecten per situatie samengevat weergegeven.

Tabel 0: Vergelijking milieueffecten

Aspecten	Referentiesituatie	Nb-wetvergunde situatie	Beoogde situatie
Ammoniakemissie [kg NH ₃ /jaar]	1.555,23	2.795,30	9.690,00
	+/-	-	--
Ammoniakdepositie* [mol N/jaar]	8,57	15,40	38,49
	+/-	-	--
Geuremissie [ouE/s]	21.886,70		95.880,00
	+/-		--
Geurbelasting ** [ouE/m ³]	Schoofbandweg 5: 2,4		Schoofbandweg 5: 3,5
	Bossekamp 2: 2,8		Bossekamp 2: 5,4
	+/-		-
Fijn stof emissie (gram/jaar)	167.956,00		95.880,00
	+/-		++
Zeer fijn stof emissie (gram/jaar)	7.680,20		27.030,00
			--
Fijn stof verspreiding [µg/m ³]	24,81		24,48
	+/-		+
Zeer fijn stof verspreiding [µg/m ³]	15,120		14,820
	+/-		+
Geluid/verkeer	+/-		-
Dierwelzijn	+/-		++

* Weergegeven ammoniakdepositie is de depositie op het dichtstbij gelegen gebied gevoelige gebied.

** De voorgrondbelasting op het dichtstbijgelegen geurgevoelige objecten in het buitengebied en in de bebouwde kom wordt weergegeven.

*** De hoogste voorgrondbelastingen zijn hier weergegeven op basis van de maximale mogelijkheden.

++: zeer positief effect +: positief effect +/-: geen effect -: negatief effect --: zeer negatief effect

Uit voorstaande kan worden geconcludeerd dat het initiatief niet leidt tot negatieve effecten op het milieu in de omgeving van de locatie Schoofbandweg 10, ook gelet op de borging van de maximale mogelijkheden in de regels van het wijzigingsplan. Daarnaast is de keuze voor en inrichting van deze locatie gemaakt op basis van reële en gegronde afwegingen.

1. Projectgegevens

1.1 Algemeen

Activiteiten:

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van de bestaande varkenshouderij op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum een geitenhouderij op te richten ten behoeve van de huisvesting van in totaal 5.100 melkgeiten. Hiertoe wordt een drietal nieuwe stallen inclusief buitenuitloop en melkstal opgericht. Het vigerend bouwvlak biedt onvoldoende ruimte om de plannen tot uitvoering te brengen. Derhalve wordt het bouwvlak middels een wijzigingsbevoegdheid in het vigerend bestemmingsplan vergroot tot 1,5 hectare.

Initiatiefnemer:

Van der Schans Melkgeiten B.V.
Molenstraat 37
5327 AW Hurwenen

Bevoegd gezag:

College van burgemeester en wethouders van Maasdriel
Kerkstraat 45
5331 CB Kerkdriel

Postadres:

Postbus 10000
5330 GA Kerkdriel

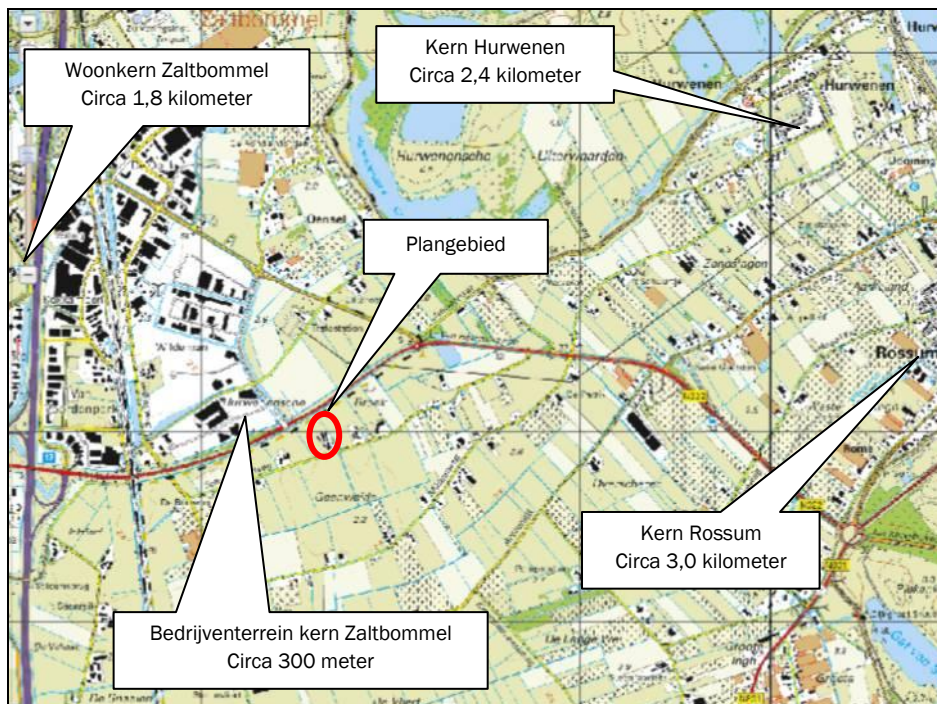
1.2 Plaats activiteit

De bedrijfslocatie (hierna: het plangebied) is gelegen aan de Schoofbandweg 10 te Rossum op het perceel, kadastraal bekend als gemeente Rossum, sectie E, nummer 801 en 802. Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Maasdriel, op een afstand van circa 300 meter ten zuidoosten van het bedrijventerrein van Zaltbommel, op circa 1,8 kilometer van de woonkern van Zaltbommel, op circa 2,4 kilometer van de kern Hurwenen en circa 3,0 kilometer van de kern Rossum (gemeente Maasdriel).

Het plangebied wordt in het zuiden begrensd door de Schoofbandweg. Aan de west-, oost- en noordzijde van het bedrijf bevinden zich weidegronden. Ten noorden van het bedrijf is de provinciale weg N322 gelegen. Aan de oostzijde wordt het bedrijf begrensd door een houtwal.

In de directe omgeving van de Schoofbandweg 10 bevinden zich voornamelijk agrarische bedrijven, enkele niet-agrarische bedrijven en burgerwoningen. De volgende figuur toont de topografische ligging van het plangebied.

In bijlage 1 zijn gegevens opgenomen ten aanzien van de omgeving van het plangebied.

Figuur 1: Topografische ligging Schoofbandweg 10 te Rossum

De beoogde uitbreiding past niet binnen de geldende bestemmingsplanbepalingen, aangezien de nieuwe stallen buiten het vigerende bouwvlak worden gesitueerd. Een vergroting van het agrarisch bouwvlak is derhalve noodzakelijk. Dit wordt mogelijk gemaakt via een procedure tot wijziging van het bestemmingsplan.

1.3 Plan-MER

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande varkenshouderij op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum om te schakelen naar een geitenhouderij ten behoeve van de huisvesting van in totaal 5.100 melkgeiten. Hiertoe wordt een drietal nieuwe stallen inclusief buitenuitloop en melkstal opgericht. Het bouwvlak dient te worden vergroot middels een wijzigingsprocedure van het bestemmingsplan. Het bevoegd gezag heeft besloten in principe medewerking te verlenen aan dit initiatief.

Onderdeel D.14 van het Besluit m.e.r. bepaalt dat voor oprichting, uitbreiding of wijziging van een inrichting bestemd voor het fokken, mesten of houden van meer dan 2.000 geiten als bedoeld in artikelen 7.16 tot en met 7.20 van de Wet milieubeheer van toepassing is. Daar het bedrijf met meer dan 2.000 geiten wordt gewijzigd en uitgebreid zijn deze activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig. In het kader hiervan is een m.e.r.-beoordelingsnotitie opgesteld om te bepalen of een besluitMER dient te worden opgesteld. Deze is op 9 september 2014 bij het bevoegd gezag ingediend. Op basis van deze beoordelingsnotitie dient het bevoegd gezag een besluit te nemen of deze een besluitMER noodzakelijk acht.

Aangezien het wijzigingsplan een kaderstellend plan voor een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit is, is dit plan direct m.e.r.-plichtig. Dit betekent dat een plan-MER dient te worden opgesteld.

Daarnaast blijkt de m.e.r.-plicht ook uit het volgende. Op grond van artikel 7.2a lid 1 van de Wet milieubeheer zijn plannen die op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn en waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt m.e.r.-plichtig. In artikel 19j lid 2 Natuurbeschermingswet 1998 is geregeld voor welke activiteiten een passende beoordeling verplicht is. Als uit de oriëntatiefase van een plan blijkt dat er kans is op significant negatieve effecten voor een Natura2000-gebied (dit betekent dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kan komen), dient een passende beoordeling te worden opgesteld alvorens een Natuurbeschermingswetvergunning wordt aangevraagd. De passende beoordeling moet bepalen of de kans op significant negatieve effecten reëel is.

Indien blijkt dat er werkelijk sprake is van mogelijk significant negatieve effecten dan kan alleen toestemming voor de activiteit gegeven worden als er geen alternatieven voor de activiteit zijn, er dwingende redenen van groot openbaar belang mee gediend zijn en de negatieve gevolgen gecompenseerd worden (de ADC-toets).

Op grond van de Wet milieubeheer dient de uitgebreide procedure te worden doorlopen.

M.e.r.-procedure

Onderstaand worden de stappen weergegeven die bij een uitgebreide procedure dienen te worden doorlopen:

1. *Mededeling van het project*

De initiatiefnemer heeft op 12 september 2014 een mededeling van het voornemen tot het opstellen van een plan-MER in vorm van een notitie reikwijdte en detailniveau bij het bevoegd gezag, de gemeente Maasdriel, ingediend.

2. *Kennisgeving en zienswijzen*

De mededeling is door de gemeente door middel van een kennisgeving bekend gemaakt op 12 november 2014 en heeft van 13 november tot en met 24 december 2014 ter inzage gelegen. Er is een zienswijze ingediend op 4 december 2014.

3. *Raadpleging en advies reikwijdte en detailniveau*

Het bevoegd gezag raadpleegt adviseurs en andere bestuursorganen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen plan-MER. Aan de hand hiervan wordt een advies uitgebracht aan de initiatiefnemer. De Omgevingsdienst, de GGD, het Waterschap Rivierenland, het waterleidingbedrijf Vitens, de provincie Gelderland en de gemeente Zaltbommel zijn geraadpleegd voor advies. Het advies van de Omgevingsdienst is uitgebracht op 20 januari 2015. De provincie heeft aangegeven geen opmerkingen op het plan te hebben.

4. *Milieueffectrapportage (MER)*

Bij het doorlopen van een m.e.r.-procedure wordt een milieueffectrapportage opgesteld. De inhoudelijke vereisten worden bepaald in art. 7.7 (m.e.r.-plichtige plannen). Voor de uitbreiding is gelijktijdig met het indienen van het plan-MER een ontwerp-wijzigingsplan ingediend.

5. *Kennisgeving en terinzagelegging plan-MER en ontwerp-wijzigingsplan*

Het bevoegd gezag geeft kennis van het plan-MER en het ontwerp-wijzigingsplan en legt beide ter inzage. Eenieder wordt in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen.

6. *Zienswijzen*

Eenieder wordt, gedurende een periode van zes weken, in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen.

7. *Advisering door de Commissie m.e.r.*

De Commissie m.e.r. brengt advies uit over het plan-MER binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt. Het advies wordt meegenomen in het plan-MER.

8. *Definitief besluit, motivering, bekendmaking en mededeling*

Als de planm.e.r.-procedure correct en volledig is doorgelopen en het plan-MER redelijkerwijs ten grondslag van het plan kan worden gelegd, neemt het bevoegd gezag een definitief besluit over het wijzigingsplan. Daarbij geeft het aan hoe rekening is gehouden met de in het plan-MER beschreven milieugevolgen, wat is overwogen over het in het plan-MER beschreven alternatief, over de zienswijzen en over het advies van de Commissie m.e.r. Ook geeft het bevoegd gezag aan hoe burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van het plan zijn betrokken. Verder wordt vastgesteld hoe en wanneer er geëvalueerd wordt.

9. *Bezwaar en beroep*

Bezwaar of beroep kan worden aangetekend tegen het vastgestelde plan.

10. *Evaluatie*

Na vaststelling van het m.e.r.-plichtige plan of besluit dient het bevoegd gezag de daadwerkelijke milieueffecten van de voorgenomen activiteit te onderzoeken.

Pas nadat het plan-MER door het bevoegd gezag als aanvaardbaar is beoordeeld, zal de procedure aangaande het wijzigingsplan worden voortgezet. De coördinatie van deze procedures berust bij de gemeente Maasdriel.

1.4 Te nemen besluiten

Bestemmingsplan

In het bestemmingsplan “Buitengebied binnendijs deel” van de gemeente Maasdriel is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in artikel 3.5.2 ten behoeve van verandering/vergroting agrarisch bouwperceel (niet zijnde een Glastuinbouwbedrijf). De vergroting van het bouwvlak verloopt middels een procedure van wijziging van het bestemmingsplan.

Vergunning Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning)

Het betreft hier het verlenen van een vergunning krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De vergunning heeft betrekking op de activiteit milieu (artikel 2.1 lid 1 onder e sub 2 (het veranderen of veranderen van de werking van een inrichting) en 3 (het in werking hebben van een inrichting)) en de activiteit bouwen ((artikel 2.1 lid 1 onder a (het bouwen van een bouwwerk)), conform artikel 2.6 Wabo.

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd nadat de plan-m.e.r.- en wijzigingsprocedure volledig zijn doorlopen.

Coördinatie omgevingsvergunning en watervergunning

In de huidige situatie wordt het hemelwater dat op het bestaande verharde oppervlak valt geïnfiltreerd in de bodem binnen de eigen inrichting.

Op grond van artikel 3.5 van de Keur Waterschap Rivierenland 2009 is het verboden om zonder watervergunning hemelwater afkomstig van nieuw verhard oppervlak op een oppervlaktewater te lozen. Voor de verwerking van het hemelwater dient gecompenseerd te worden. In de Keur is een vrijstelling opgenomen voor de compensatieplicht van 1.500 m² in landelijk gebied.

In de beoogde situatie is sprake van een toename van verhard oppervlak groter dan 1.500 m². Het hemelwater dat hierop terecht komt wordt in overleg met het waterschap op het oppervlaktewater afgevoerd naar de oostelijk gelegen B-watgang die in het beheer is bij het waterschap. Om de hoeveelheid hemelwater te kunnen opvangen wordt de bestaande watgang verbreed, waarvoor een watervergunning is vereist.

Vergunning Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa. De provincie is verantwoordelijk voor de vergunningen die in het kader van die wet worden verleend. De Natuurbeschermingswet beschermt drie soorten gebieden: Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en gebieden die de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie aanwijst naar aanleiding van verdragen of andere verplichtingen.

In het geval dat er activiteiten of projecten ondernomen worden die mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de beschermde gebieden, dient er in veel gevallen een vergunning Natuurbeschermingswet aangevraagd te worden.

Bij de provincie Gelderland en Noord-Brabant is op 15 juli 2014 een aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning ingediend. De provincie Gelderland heeft op 24 juli 2015 het definitieve besluit genomen tot verlening van de Nb-wetvergunning. De provincie Noord-Brabant heeft 30 juli 2015 de

aanvraag om Nb-wetvergunning doorgezonden naar de provincie Gelderland, dit omdat zij door de gewijzigde wetgeving geen bevoegd gezag meer zijn.

1.5 Planning

De onderstaande tabel geeft een indicatieve planning van de procedurestappen.

Tabel 1: Indicatieve planning

Onderdeel	Door	Termijn / datum
Opstellen notitie reikwijdte en detailniveau	Initiatiefnemer	September 2014
Mededeling van het project: de initiatiefnemer deelt schriftelijk aan het bevoegde gezag mede dat hij een plan wil ondernemen dat m.e.r.-plichtig is	Initiatiefnemer	14 september 2014
Openbare kennisgeving, zienswijzen adviseurs en advies gemeente Maasdriel	Gemeente Maasdriel	Openbare kennisgeving: 12 november 2014 Ter inzage: 13 november tot en met 24 december 2014 Zienswijzen: 4 december 2014
Vaststellen advies reikwijdte en detailniveau MER	Gemeente Maasdriel	20 januari 2015
Opstellen plan-MER en ontwerp-wijzigingsplan vergroting bouwvlak	Initiatiefnemer	Januari 2015
Beoordeling MER en ontwerp-wijzigingsplan	Gemeente Maasdriel	Januari 2015 – februari 2016
Ontwerpbesluit wijzigingsplan	Gemeente Maasdriel	Maart 2016
Openbaar maken ontwerpbesluit wijzigingsplan en plan-MER; toesturen MER naar Commissie m.e.r	Gemeente Maasdriel	Ter inzage gedurende 6 weken: april – mei 2016
Eventuele zienswijzen plan-MER en ontwerp-wijzigingsplan, advies Commissie m.e.r.	Eenieder/Commissie m.e.r.	April – mei 2016
Definitief besluit wijzigingsplan en plan-MER, openbaar maken besluit	Gemeente Maasdriel	Juni – augustus 2016: ter inzage gedurende 6 weken
Evaluatie	Gemeente Maasdriel/initiatiefnemer	September 2016

2. Locatiekeuze

In artikel 7.7 Wet milieubeheer (voor een plan-MER) staat geschreven dat in het MER de “redelijkerwijs in beschouwing te nemen” alternatieven moeten worden beschreven. Wanneer een alternatief moet worden aangemerkt als “redelijkerwijs in beschouwing te nemen” is in de wet zelf niet nader gedefinieerd, maar in de praktijk heeft dit inmiddels wel een redelijk vastomlijnde invulling gekregen. In de wet wordt verder ook geen onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten alternatieven. Welke soorten alternatieven bij een bepaald plan of project in aanmerking komen, verschilt van geval tot geval. Voor een plan-MER dienen op basis van de wetgeving redelijke locatie- en inrichtingsalternatieven te worden onderzocht.

2.1 Locatiealternatieven

Bij de zoektocht naar een locatie voor de vestiging van een melkgeitenhouderij dient een locatie gevonden met een passende bestemming, voldoende planologische ruimte voor een rendabele schaalgrootte en vanuit milieuperspectief gezien voldoende ontwikkelingsruimte, met behoud van een acceptabel woon- en leefklimaat voor de omgeving van de locatie. Met name het geur- en ammoniakaspect is een limiterende factor binnen het milieuaspect.

Onderstaand is beoordeeld welke verschillende locatiealternatieven zijn die redelijkerwijs in beschouwing kunnen worden genomen. Een van de locaties betreft de thuislocatie van de initiatiefnemer en de andere alternatieve locaties betreffen locaties in de gemeente Maasdriel, die op moment van het opstellen van onderhavig plan-MER te koop staan.

Initiatiefnemer wil verder in de melkgeitenhouderij. Het ontwikkelen van een tweede locatie met een grootschalige melkgeitenhouderij is enerzijds passend bij de ambities van de ondernemer, anderzijds is dit noodzaak om middels verdere schaalvergroting ook in de toekomst op een concurrerende wijze geitenmelk te kunnen produceren.

De ligging van de tweede locatie was voor initiatiefnemer een harde voorwaarde bij de zoektocht naar een geschikte locatie. De twee zelfstandig draaiende melkgeitenbedrijven moeten onafhankelijk van elkaar draaien.

Het economisch rendabel draaien van een melkgeitenbedrijf is als ware topsport. Efficiëntie in de bedrijfsvoering, een kerngezonde melkgeitenstapel en een goede melkproductie zijn de drie pijlers onder een gezond bedrijf. Deze zaken vragen iedere dag de nodige zorg en aandacht van de verzorgers van de dieren. Scherp toezicht vanuit de eigenaar van het bedrijf op de dagelijkse bedrijfsvoering en specifieke kennis inzake het houden van melkgeiten zijn hierbij essentiële zaken. Initiatiefnemer heeft zich deze unieke eigenschappen eigen gemaakt en wil dit op beide bedrijven gebruiken. Om hier op een goede en gedegen wijze invulling aan te geven dienen deze bedrijven in elkaars nabijheid te liggen.

Molenstraat 37 te Hurwenen

De geitenhouderij aan de Molenstraat 37 te Hurwenen betreft de thuislocatie van de initiatiefnemer. Strikte voorwaarde vanuit de initiatiefnemer voor de te ontwikkelen locatie is de nabijheid (binnen een rijafstand van 3 kilometer) van de thuislocatie aan de Molenstraat 37 (geitenhouderij). Onderstaande figuur geeft een overzicht van de ligging van de bedrijfslocaties ten opzichte van elkaar.

Figuur 2: Ligging Schoofbandweg 10 – Molenstraat 37

Beide inrichtingen hebben één en dezelfde eigenaar (Alexander van der Schans), die beide bedrijven onder eigen regie wil aansturen. Op beide locaties worden op zichzelf staande eenheden ontwikkeld. De bedrijven aan de Molenstraat en de Schoofbandweg zijn twee volwaardige melkgeitenbedrijven.

De beoogde nieuwbouw geeft ook nieuwe uitdagingen voor de initiatiefnemer. Zowel voor wat betreft de investering/financiering als exploitatie vraagt de beoogde situatie meer van de ondernemer. Om zaken helder en scherp te krijgen worden beide locaties zowel juridisch als bedrijfseconomisch strikt van elkaar gescheiden. Op beide locaties komen op zichzelfstaande teams die de verzorging van de dieren op zich nemen. De ondernemer zal, als eigenaar, zich bezig houden met het aansturen van deze beide teams op de beide locaties.

Een alternatief voor de beoogde ontwikkeling is een verdere uitbreiding van de thuislocatie aan de Molenstraat 37 te Hurwenen. Twee aspecten geven redenen dit niet te doen:

- *Beoogde maximale bedrijfsomvang per locatie*
De initiatiefnemer wil een locatie met een optimale omvang. Uit oogpunt van een efficiënte bedrijfsvoering, beheersing van bedrijfsrisico's en een goed toezicht vindt de initiatiefnemer een omvang van 4.000 tot 5.000 melkgeiten een optimale schaal;
- *Een verdere ontwikkeling aan de Molenstraat is specifiek maatwerk*
Zowel voor wat betreft een goede inpassing van nieuw op te richten bebouwing binnen de bestaande bedrijfsvoering als voor wat betreft de inpassing binnen de milieukundige voorwaarden geeft de locatie aan de Molenstraat duidelijke beperkingen.

De geitenhouderij wordt niet ontwikkeld binnen de locatie HC de Jonghweg ong. gelegen, aangrenzend aan de Molenstraat 37. Dit omdat een zelfstandig opererend melkgeitenbedrijf een eigen omgeving verdient op een eigen locatie. Naast de uitstraling en waarde van een separaat bedrijf bevordert een eigen locatie ook het dierenwelzijn en de dierengezondheid. Een zelfstandig opererend melkgeitenbedrijf benodigd een omvang van 1.5 – 2.0 hectare. Alleen dan kan er op een efficiënte wijze gewerkt worden, is een benodigde melkstal effectief te benutten en is er voldoende omvang deskundig en zorgzame medewerkers in te zetten.

De locatie HC de Jonghweg geeft planologisch en milieukundig te veel beperkingen. De gemeente Maasdriel heeft in een principebesluit van 17 juni 2013 aangegeven geen medewerking te willen verlenen aan het verplaatsen van het agrarisch bouwperceel HC de Jonghweg 12 naar de locatie HC de Jonghweg ong. om de reden dat zij deze laatste locatie ongeschikt acht voor verdere ontwikkeling van de veehouderij gelet op de

aspecten volksgezondheid en behoud van landschappelijke waarden. Daarbij komt nog dat de infrastructurele ontsluiting van deze locatie te beperkt is.

Naast de locatie Schoofbandweg 10 en Molenstraat 37 is tevens een tweetal locatiealternatieven binnen de grenzen van de gemeente Maasdriel bekeken. Het betreffen de locaties Kievitsham 62-I te Hoenzadriel (voormalige vleeskalverhouderij) en Achterdijk 10 te Rossum (bestaande melkveehouderij), die op moment van het opstellen van onderhavig plan-MER te koop staan. Op basis van het vigerende ruimtelijke gemeentelijke en provinciale beleid is bekeken wat de mogelijkheden zijn op beide locaties. Geconcludeerd is dat op deze locaties geen intensieve veehouderij kan worden opgestart, ook niet in de vorm en omvang van het bedrijf dat de initiatiefnemer voor ogen heeft. Het betreffen dan ook geen geschikte alternatieven voor de locatie aan Schoofbandweg 10 te Rossum.

2.2 Inrichtingsalternatieven

Naast locatiealternatieven zijn er ook inrichtingsalternatieven ter plaatse van de voorkeurslocatie Schoofbandweg 10 beschouwd. Ten aanzien van het vigerend bestemmingsplan zijn de ligging, omvang en vorm van het bouwvlak van belang. Daarnaast is gekeken naar alternatieven bij de inrichting van het bouwvlak en de landschappelijke inpassing. In de planregels van het op te stellen wijzigingsplan worden voorwaardelijke bepalingen opgenomen die borgen dat de uitvoering plaatsvindt binnen de kaders die volgen uit het plan-MER. In deze paragraaf worden daarom de gemaakte afwegingen in inrichtingsalternatieven beschreven, voor zover deze onderscheidend zijn voor de milieueffecten.

Gewenst bouwvlak

De omvang van het bouwvlak is afgestemd op de door de initiatiefnemer gewenste bedrijfsomvang van 5.100 melkgeiten. Dit betreft volgens de initiatiefnemer een omvang met een optimale schaal voor wat betreft de bedrijfsgrootte in de melkgeitenhouderij. Bij de bepaling van het bouwvlak is een situatie gekozen dat alle benodigde bedrijfsgebouwen passen binnen het bouwvlak. Daarnaast biedt het bouwvlak voldoende ruimte voor een goede inpassing van de in de toekomst te vervangen bestaande bedrijfswoning.

Bij de situering van het bouwvlak is met name rekening gehouden met een juiste inpassing in het karakteristieke landschap en de beoogde open bedrijfsvoering met uitstraling naar de omgeving. De initiatiefnemer wil graag naar een open transparante bedrijfsvoering, een optimaal dierenwelzijn en diergezondheid gekoppeld aan een grote maatschappelijke betrokkenheid.

Naast het vervullen van de persoonlijke ambities helpt dit initiatief ook bij het vermarkten van de eigen zuivel. Op dit moment is er overleg met Wakker Dier of de beoogde bedrijfsopzet van het nieuwe melkgeitenbedrijf aan de Schoofbandweg onder het "Beter Leven-keurmerk" kan worden geplaatst.

Ten noorden van het bouwvlak ligt de verkeersrijke provinciale Van Heemstraweg. Aan de oost- en westzijde van de locatie liggen kenmerkende sloten die de verkavelingsrichting van het gebied aangeven. De initiatiefnemer wil deze sloten graag behouden met het oog op behoud van het bestaande landschap. De inpassing van het bedrijf met alle kenmerken die daarop invloed hebben, zijn gebaseerd op een verdere versterking en uitstraling van het aanwezige landschap. De beoogde ontwikkeling is daarmee met recht een versterking en duidelijk verbetering ten opzichte van de huidige feitelijke situatie.

Aan de zuidzijde van het bouwvlak, gelegen aan de Schoofbandweg, zorgt de gekozen opzet voor een goede ontsluiting van het bedrijf. Op deze wijze wordt de belasting vanuit de verkeersdruk tot een minimum beperkt.

Erfinrichting

Er is voor gekozen om in dit hoofdstuk in plaats van alternatieven te benoemen een onderbouwing te geven waarom is gekozen voor de erfinrichting zoals in het landschapsplan is opgenomen. Hierbij wordt onder andere ingegaan op de ligging van de gebouwen in relatie tot de bedrijfsvoering, de architectuur van de gebouwen, de zichtlijnen in het landschap, de waterberging en de erfontsluiting.

Ligging gebouwen in relatie tot de bedrijfsvoering

Op de locatie Schoofbandweg 10 wordt een geheel nieuw melkgeitenbedrijf opgezet. De beoogde bedrijfsopzet voorziet in de bouw van drie stallen met een centraal melkgebouw aan de voorzijde van deze drie stallen. Het melkgebouw is nabij de ontsluiting van het bedrijf gelegen. Dit omdat het vrachtverkeer overwegend ten doele van de afvoer van de geproduceerde melk het erf betreedt.

Ten behoeve van dierenwelzijn, diergezondheid en een open uitstraling wil de initiatiefnemer de geiten een uitloop aanbieden. Deze open uitstraling van het bedrijf zorgt voor een unieke bedrijfsvoering met specifieke kenmerken van de houderij en de daaruit voortkomende melkstroom. Het landschap kent een specifieke structuur. Voor een goede landschappelijke inpassing wordt de structuur van de gebouwen geïntegreerd in het authentieke landschap aan en rondom de Schoofbandweg.

De indeling van de gebouwen is zo opgezet dat er efficiënt gewerkt kan worden. De melkgeiten worden ingedeeld in zes potten, wat betekent dat de geiten gehouden worden in groepen van 850 stuks. Zowel de capaciteit van de melkstal, de omvang van de wachtruimte als de indeling van de groepen in verschillende groepen met haar specifieke voedings- en verzorgingsbehoeften (hoog- of laagproductief, jonge en oude geiten) kan zo op een optimale wijze ingepast worden.

De potten in de potstallen worden, in vergelijking met de traditionele houderijen, ondiep uitgevoerd. Door het ruim opstrooien en frequenter ontmesten van de potten wordt er een comfortabeler strobed aan de geiten aangeboden. Dit resulteert in een hoger dierenwelzijn en een betere diergezondheid. Daarnaast wordt, volgens diverse indicatieve metingen, de emissie van geur en ammoniak beperkt en het leefklimaat voor vliegen aanzienlijk verslechterd. De uitloop wordt zo ingericht dat de melkgeiten hun natuurlijk gedrag kunnen vertonen.

De situering van de gebouwen op de kavel van de initiatiefnemer is vastgesteld op basis van eigen inzicht van de initiatiefnemer en in overleg met bedrijfskundige-, veterinaire-, landschaps- en vergunningstechnische specialisten.

De geiten worden gehouden in zes groepen. De zes groepen van 850 melkgeiten vormen een mooi koppelgrootte rondom het voeren en melken van de geiten. De indeling in zes groepen geeft initiatiefnemer voldoende mogelijkheden te sturen in het voeren en managen van de verschillende groepen wat betreft leeftijd, duurmelkers en productieniveau.

Het veterinaire aspect geeft zwaarwegende argumenten voor de beoogde inrichting. Doordat het melkgebouw en de krachtvoerlevering aan de voorzijde van het perceel plaatsvindt, gezien vanuit de Schoofbandweg, kan er op de locatie middels het schone-veilige principe gewerkt worden. De hoge gezondheidsstatus van het melkgeitenkoppel krijgt zo de hoogste bescherming. Daarnaast wordt de humane gezondheid maximaal beschermd door een minimale in- en uitsleep van eventueel aanwezige ziektekiemen.

De gekozen oriëntatie van de gebouwen geeft een versterking van het reeds aanwezige landschap. De alreeds aanwezige kavellijnen worden gerespecteerd en daar waar mogelijk verder benadrukt.

De dierbezetting met 5.100 melkgeiten geeft de ondernemer de mogelijkheid om op een rendabele wijze haar bedrijfsvoering te doen, gekoppeld aan diverse extra investeringen ten behoeve van het dierenwelzijn en de maatschappelijke inpassing.

Architectuur van de gebouwen

De uitstraling van het nieuw op te richten melkgebouw, gelegen nabij de Schoofbandweg, heeft een kenmerkende uitstraling passend bij de bestaande bebouwing in haar omgeving.

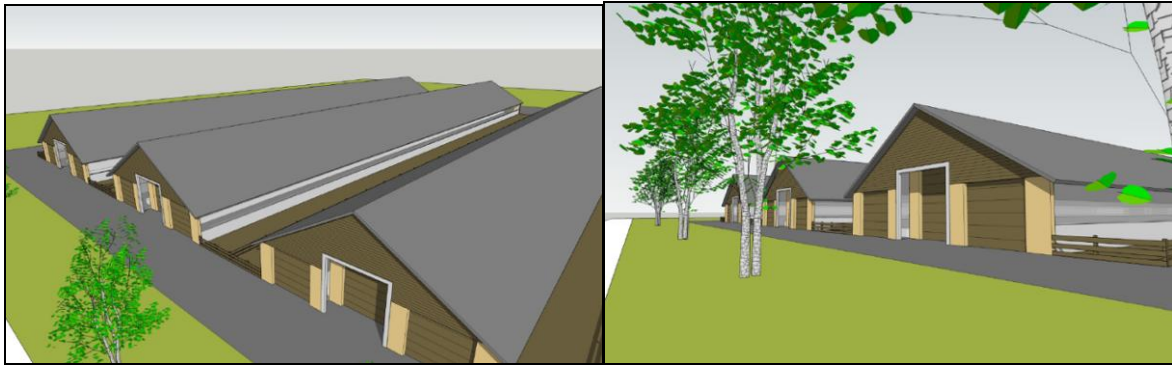
De initiatiefnemer wil aan de noordzijde een open en professionele uitstraling aan het bedrijf geven richting de vele passanten die het bedrijf van nabij kunnen aanschouwen.

Door te kiezen voor drie stallen in plaats van één of twee grote worden de benodigde bouwhoogtes beperkt.

Het zijgezicht van de stallen met direct zicht op de buitenlopende geiten, spelend op de speelelementen die daar zijn gesitueerd, en de inpassing met de typische knotwilgen, geeft een erg natuurlijke uitstraling.

Diverse partijen zijn betrokken bij dit project, om de uitstraling van het gebouw passend bij haar omgeving te laten welke recht doet aan zowel het karakteristieke landschap als de veehouderij.

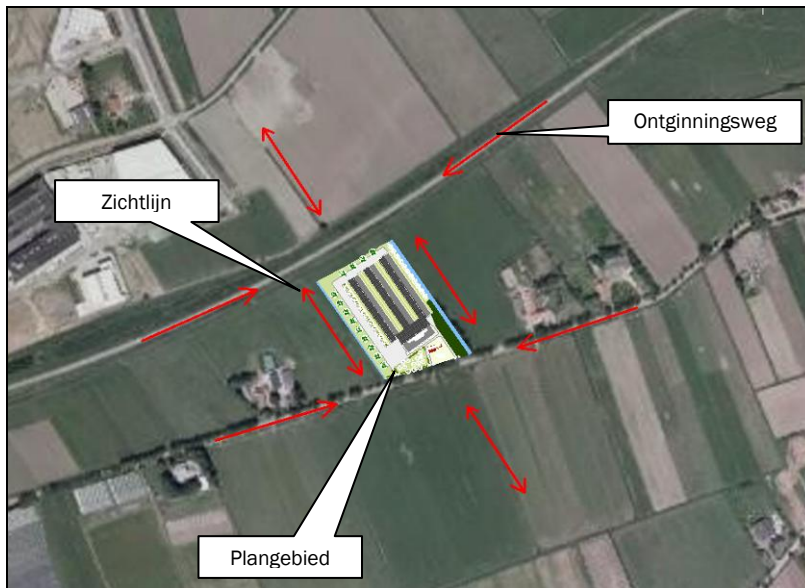
De volgende figuur geeft een impressie weer van de architectonische uitvoering van de stallen.

Figuur 3: Uitvoering stallen

Zichtlijnen

Bij het ontwerp en de uitvoering van de stallen is rekening gehouden met de bestaande zichtlijnen in het landschap. Het landschap is oorspronkelijk open van karakter en het verkavelingspatroon staat vrijwel haaks op de veelal oost-west gerichte ontginningswegen (verkavelingswegen) zoals de Schoofbandweg. De bebouwing wordt in lijn met dit verkavelingspatroon (noord-zuid) opgericht. Dit betekent dat de bestaande zichtlijnen in het gebied zo min mogelijk worden aangetast. De volgende figuur geeft een indruk van de zichtlijnen en ontginningswegen.

Figuur 4: Zichtlijnen en verkavelingswegen in het landschap

Waterberging

De waterberging vindt plaats op het perceel van de initiatiefnemer. Bij het inrichten van de extra waterberging wordt er aangesloten op de bestaande afwaterstructuren alreeds aanwezig in het gebied.

Erfontsluiting

Op het bedrijf zijn alreeds twee uitwegen beschikbaar. Voor een goede ontsluiting blijven er in de beoogde situatie twee uitwegen beschikbaar voor de reguliere bedrijfsvoering en zal er één uitweg beschikbaar komen voor de bedrijfswoning.

Emissiearme huisvesting

Binnen de geitenhouderij zijn geen erkende emissiearme stalsystemen beschikbaar. Door gebruik te maken van mechanische ventilatie in de stallen is het wel mogelijk om de geurbelasting op de omliggende geurgevoelige objecten te reduceren.

3. Beleid en regelgeving

3.1 Internationaal beleid

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het internationaal beleid waaraan onderhavig initiatief getoetst dient te worden.

Tabel 2: Internationale wet- en regelgeving

Nota, plan wet of besluit	Doel van het beleid, besluit of wet/nota	Betekenis voor het MER
Vogel- en Habitatrichtlijn	De Vogel- en Habitatrichtlijnen zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin aangegeven wordt welke soorten en natuurgebieden beschermd moeten worden door de lidstaten. De richtlijnen zijn vertaald in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet	Zie Natuurbeschermingswet en Flora- en Faunawet.
Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta)	De Raad van Europa heeft op 16 januari 1992 het "Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed" vastgesteld. In het verdrag is vastgelegd hoe Europese Staten om dienen te gaan met het Europees archeologisch erfgoed. In de Nederlandse wet- en regelgeving zijn de uitgangspunten vertaald in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg.	Er dient te worden bekeken in hoeverre verwacht kan worden archeologische waarden tegen te komen. Daarnaast is het belangrijk hoe om te gaan met archeologie in relatie met de bouwwerkzaamheden.
Kaderrichtlijn Water	De Kaderrichtlijn Water is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de waterkwaliteit van de Europese wateren vanaf 2015 aan bepaalde eisen moet voldoen. Met deze richtlijn (2000/60/EG) wordt op termijn een aantal oude richtlijnen geïntegreerd en vervangen met de bedoeling meer eenheid in de regelgeving te brengen.	De Kaderrichtlijn water heeft geen directe doorwerking op onderhavig initiatief.

3.2 Rijksbeleid

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van het nationale beleid dat van toepassing is voor een intensieve veehouderij, zoals onderhavig initiatief.

Tabel 3: Nationale wet- en regelgeving

Nota, plan wet of besluit	Doel van het beleid, besluit of wet/nota	Betekenis voor het MER
Natuurbeschermingswet 1998 (Nb)	De Natuurbeschermingswet maakt het mogelijk natuurmonumenten te beschermen door deze aan te wijzen als 'beschermd natuurmonument' of "staatsmonument", en aan de aanwijzing bepaalde rechtsgevolgen te verbinden. Voor schadelijke handelingen in en rondom een beschermd Natuurmonument geldt een vergunningplicht.	In de provincie Gelderland is de regelgeving vertaald in een verordening (zie Verordening Stikstof en Natura 2000 Gelderland).
Programma Aanpak Stikstof (PAS)	Het landelijke Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft tot doel om de doelen van het Europese natuurbeleid te realiseren terwijl vergunningplichtige activiteiten toch kunnen doorgaan. Enerzijds door herstellende maatregelen uit te voeren in een Natura2000-gebied, zolang dit nog	De PAS dient te worden betrokken bij het opstellen van de passende beoordeling en het plan-MER. In formele zin is de PAS niet relevant voor de toets bij bestemmingsplannen, de wettelijke regels over de PAS zijn op deze

	<p>overbelast is. Anderzijds door het blijvend laten dalen van de neerslag van stikstof, bijvoorbeeld door de inzet van schonere productietechnieken. Een deel van de daling van de neerslag mag worden ingezet voor nieuwe economische activiteiten of uitbreiding van bestaande. Deze “ontwikkelruimte” maakt het mogelijk om economische ontwikkelingen met een stikstoftoename toch te vergunnen in het kader van de Natuurbeschermingswet.</p>	<p>plantoets niet van toepassing. Er is dus ook geen sprake van de toedeling van “ontwikkelingsruimte” in het bestemmingsplan om dat bestemmingsplan te kunnen vaststellen. Deze “ontwikkelingsruimte” is per definitie alleen gekoppeld aan concrete projecten en andere handelingen waarvoor in de lopende programmaperiode toestemming wordt verleend door middel van de vergunning, bedoeld in artikel 19d Nbw, of een ander concreet toestemmingsbesluit als genoemd in artikel 19km, eerste lid, Nbw. Reguliere bestemmingsplannen vallen hier niet onder.</p>
Flora- en faunawet (Ff)	<p>De Flora- en Faunawet vormt voor wat betreft de soortenbescherming een concrete en correcte implementatie van de Habitatrictlijn. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is “nee, tenzij”. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.</p>	<p>Er dient in kaart gebracht te worden wat het effect van de ontwikkeling van het bedrijf aan de Schoofbandweg 10 is voor de aanwezige flora en fauna.</p>
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	<p>De Wabo is op 1 oktober 2010 in werking getreden en is gericht op de vermindering van procedures en effectievere regels. Met de Wabo wordt er op het gebied van fysieke leefomgeving één nieuwe omgevingsvergunning geïntroduceerd. Met de Wabo worden 25 verschillende vergunningen, ontheffingen en aanmeldingen en hun procedures geïntegreerd.</p>	<p>Een omgevingsvergunning ten behoeve van het oprichten van de nieuwe geitenstallen (milieu, bouw) dient te worden aangevraagd.</p>
Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro)	<p>De Wet ruimtelijke ordening (Wro) is een belangrijke wet in de ruimtelijke besluitvorming van Nederland. Deze is in 2008 van kracht geworden. De Wro is het instrument om ruimtelijke behoeften als wonen, werken, recreëren, mobiliteit, water en natuur in een samenhangende benadering te verdelen. De Wro brengt een duidelijk onderscheid aan tussen beleid en normstelling. De Wro vormt het kader waarbinnen procedures en voorschriften ten aanzien van ruimtelijke plannen zijn geregeld.</p>	<p>Gekeken dient te worden of het initiatief past in het ruimtelijk beleid en wetgeving zoals dat onder andere is vastgelegd in de Wro.</p>
Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)	<p>In de SVIR staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Deze visie vervangt een aantal nationale nota's, waaronder de Nota ruimte. In de SVIR schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het ruimtelijke beleid en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en</p>	<p>De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft geen specifieke eisen die voor het plangebied van belang zijn, dit gezien het kleinschalige karakter van het plan.</p>

	gemeenten overgelaten. Hieronder valt bijvoorbeeld het landschapsbeleid, verstedelijking en het behoud van groene ruimte. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegnen en waterveiligheid.	
Wet milieubeheer (Wm)	De Wet milieubeheer bevat regels met betrekking tot een aantal algemene onderwerpen op het gebied van milieuhygiëne. In hoofdstuk 7 van de Wet worden regels gesteld met betrekking tot een milieueffectrapportage.	Bij de te doorlopen procedure worden de regels zoals opgenomen in de Wet milieubeheer in acht genomen.
Wet ammoniak en veehouderij (Wav)	Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij in werking getreden. De Wav vormt een onderdeel van de nieuwe ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouders. Deze nieuwe regelgeving kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van de zeer kwetsbare gebieden. De wet is met ingang van 1 mei 2007 gewijzigd. De wijziging omvat onder andere een inperking van de te beschermen natuurgebieden en de mogelijkheid voor interne saldering.	Beoordeeld dient te worden of het plangebied in de nabijheid is gelegen van zeer kwetsbare gebieden. Daarnaast wordt nader ingegaan op de technische kenmerken, de geografische ligging en de plaatselijke milieumomstandigheden.
Regeling ammoniak en veehouderij (Rav)	De Regeling ammoniak en veehouderij is een op de Wav gebaseerde ministeriële regeling die de emissiefactoren bevat die nodig zijn om in de vergunde en in de aangevraagde situatie de ammoniakemissie van een veehouderij te kunnen berekenen. De Rav bevat een lijst met de verschillende stalsystemen per diercategorie en de daarbij behorende ammoniakemissiefactoren. Tevens zijn hierin de maximale emissiewaarden opgenomen voor de berekening van de emissieplafonds op grond van de Wav.	Bij het bepalen van de ammoniakemissie en de daaraan gekoppelde ammoniakdepositie op natuurgebieden als gevolg van de ontwikkeling op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum worden emissiefactoren gehanteerd die zijn opgenomen in de Rav.
Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Bhv)	Met het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde worden toegepast.	In het plan-MER wordt voor de referentiesituatie (varkenshouderij op Schoofbandweg 10) rekening gehouden met de maximale ammoniakemissiewaarden per diersoort uit het Bhv. Het Besluit huisvesting bevat voor geiten geen maximale emissiewaarden.
Directe ammoniakschade	In 1981 is het rapport Stallucht en Planten door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO) opgesteld. Uit diverse uitspraken van de Raad van State blijkt dat dit rapport gehanteerd kan worden ter beoordeling van de directe ammoniakschade door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en varkenshouderijen. Uit dit rapport blijkt o.a. dat ter voorkoming van directe ammoniakschade een afstand van minimaal 50 meter tussen stallen en meer gevoelige planten en bomen, zoals coniferen, en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen moet	Beoordeeld dient te worden of binnen de genoemde afstanden gevoelige gewassen worden geteeld.

	worden aangehouden.	
Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)	<p>De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 (stb 2006, 531) het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen.</p> <p>De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.</p> <p>Voor bedrijven met dieren uit de diercategorieën met een geuremissiefactor, dient op basis van een verspreidingsmodel de geurbelasting op de omgeving te worden berekend. Bij gemeentelijke verordening kan worden bepaald dat binnen een deel van het grondgebied van de gemeente een andere waarde van toepassing is dan de wettelijk vastgestelde waarde.</p>	Beoordeeld wordt of voldaan wordt aan de normen zoals vastgesteld in de geurverordeningen van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel.
Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv)	De regeling bevat een lijst met huisvestingssystemen per diercategorie met de bijbehorende geuremissiefactoren.	Aan de hand van de regeling zal de geuremissie van het bedrijf op de omliggende geurgevoelige objecten worden bepaald.
Wet luchtkwaliteit	<p>De Eerste Kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wet milieubeheer goedgekeurd (Stb. 2007, 414). Met name hoofdstuk 5 titel 2 uit genoemde wet is veranderd. Omdat titel 2 handelt over luchtkwaliteit staat de nieuwe titel 2 bekend als de "Wet luchtkwaliteit". Deze wet is op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking getreden en vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005.</p> <p>De kern van de "Wet luchtkwaliteit" bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Verder bevat zij basisverplichtingen op grond van de richtlijnen, namelijk: plannen, maatregelen, het beoordelen van luchtkwaliteit, verslaglegging en rapportage.</p>	Aan de hand van een luchtkwaliteitsonderzoek wordt beoordeeld of onderhavig initiatief voldoet aan de betreffende normen.
Nederlandse richtlijn bodembescherming	<p>De Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB) is ontwikkeld om de uitvoering van het bodembeschermingsbeleid bij bedrijfsmatige activiteiten te ondersteunen. Het uitgangspunt van de NRB is om door een doelmatige combinatie van maatregelen en voorzieningen een verwaarloosbaar bodemrisico te realiseren. Voor alle activiteiten die de bodem kunnen verontreinigen geldt het zorgplichtbeginsel uit de Wet bodembescherming.</p>	Voor de gewenste situatie wordt beoordeeld of bij (eventuele) bodembedreigende activiteiten afdoende bodembeschermende maatregelen worden getroffen. Deze maatregelen worden in latere hoofdstukken nader beschreven.
Wet geluidhinder (Wgh)	Sinds het einde van de jaren zeventig vormt de Wet geluidhinder het juridische kader voor het Nederlandse geluidbeleid. De Wgh bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn	Onderhavige activiteit wordt getoetst aan de akoestische wetgeving. Een akoestisch onderzoek wordt opgesteld waarin de effecten van de beoogde activiteit op de omgeving in beeld worden gebracht, Hierbij wordt

	<p>woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de maximale geluidsbelasting op de gevel van een huis.</p> <p>De geluidsproductie afkomstig van een inrichting wordt bepaald en beoordeeld aan de hand van de Circulaire industrielaawaai en de Handreiking industrielaawaai en vergunningverlening. De voorgenomen activiteit moet voldoen aan de geldende criteria, zoals opgenomen in de circulaire.</p>	<p>getoetst aan de wettelijke normen en wordt beoordeeld of en in welke mate maatregelen noodzakelijk zijn om eventuele geluidhinder te beperken.</p>
Besluit externe veiligheid inrichting (Bevi)	<p>Het doel van het besluit is om risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar risico beperken.</p>	<p>Beoordeeld dient te worden of het besluit betrekking heeft op het voorgenomen initiatief.</p>
Wet op de Archeologische Monumentenzorg	<p>De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is op 1 september 2007 in werking getreden en is de Nederlandse uitwerking van het Verdrag van Malta. De wet is een raamwet, die regelt hoe rijk, provincie en gemeente bij hun ruimtelijke plannen rekening moeten houden met het erfgoed in de bodem. Doelstelling is het culturele erfgoed (en vooral het archeologische erfgoed) te beschermen. Gemeenten en provincies hebben een belangrijke rol in de verankering van archeologie in hun ruimtelijke plannen en vergunningen; zij krijgen de ruimte om vergunningvoorwaarden genuanceerd in te vullen.</p>	<p>Zie gemeentelijk beleid: archeologie</p>
Crisis- en herstelwet	<p>Sinds 31 maart 2010 is de Crisis- en herstelwet van kracht. De wet zorgt voor kortere procedures, waardoor bouwprojecten sneller kunnen worden uitgevoerd. Het gaat onder meer om de aanleg van wegen en bedrijventerreinen en de bouw van woningen en windmolenparken. Met de Crisis- en herstelwet zorgt de overheid er in economisch zware tijden voor dat de economie een impuls krijgt.</p>	<p>In het kader van het MER wordt beoordeeld of het initiatief valt onder deze wet.</p>

3.3 Provinciaal beleid

De provincie Gelderland is het bevoegd gezag als het gaat om een aantal planologische en milieukundige aspecten. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in achtging te nemen provinciale regelgeving.

Tabel 4: Provinciale regelgeving

Nota, plan wet of besluit	Doel van het beleid, besluit of wet/nota	Betekenis voor het MER
Omgevingsvisie Gelderland	<p>Op 9 juli 2014 hebben de Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld. In de Omgevingsvisie staan de hoofdlijnen van het provinciale beleid over onderwerpen als ruimte, water, mobiliteit, economie, natuur en landbouw.</p> <p>Ten aanzien van de niet-grondgebonden veehouderij is het doel van de provincie om de randvoorwaarden te creëren voor duurzame niet-grondgebonden landbouw. Daarbij gaat het om maatschappelijk verantwoord ondernemen.</p> <p>Specifiek voor deze bedrijven blijft de reconstructiezonering op hoofdlijnen gehandhaafd: extensiveringszones,</p>	<p>Onderhavige locatie is gelegen binnen de zone "verwevingsgebieden", waar meerdere functies met elkaar verweven. Het beleid ten aanzien van niet-grondgebonden veehouderij wordt in het kader van het MER meegenomen.</p>

	landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden. In geval van bouwvlakvergroting, dient de ondernemer extra stappen te zetten voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. De geconsolideerde versie van de Omgevingsvisie is in februari 2015 vastgesteld.	
Actualisatieplan Omgevingsvisie	Op 8 juli 2015 hebben Provinciale Staten van Gelderland het Actualisatieplan Omgevingsvisie vastgesteld. In het actualisatieplan wordt het provinciale waterbeleid herzien op de aspecten waterkwaliteit, Deltabeslissingen, natte landnatuur, grondwaterbescherming. Tevens wordt ingegaan op het provinciale beleid op het gebied van omgevingsveiligheid. Ter voorbereiding op de nieuwe invulling van het beleid is GS gevraagd een beoordelingsstelsel uit te werken om uitbreidingsruimte voor agrarische bedrijven te koppelen aan het bieden van extra kwaliteit op het terrein van gezondheid, dierenwelzijn, duurzaamheid en landschappelijke inpassing. Ten aanzien van de niet-grondgebonden landbouw wordt het beleid zoals verwoord in de vastgestelde Omgevingsvisie gewijzigd.	Het beleid ten aanzien van niet-grondgebonden veehouderij wordt in het kader van het MER meegenomen.
Omgevingsverordening Gelderland	Op 24 september 2014 hebben Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsverordening vastgesteld. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de provinciale Omgevingsvisie waarin de regels zijn opgenomen op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en bodem. De Omgevingsverordening heeft de status van Ruimtelijke verordening, Milieuverordening, Waterverordening en Verkeersverordening. In de Omgevingsverordening is opgenomen dat een agrarisch bouwperceel van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf in een verwevingsgebied niet groter mag zijn dan 1,0 hectare. Dit is conform het "oude" beleid dat wordt toegepast tot het nieuwe instrumentarium is uitgewerkt en vastgesteld, dat zal worden ingezet indien veehouderijbedrijven willen uitbreiden in de toekomst.	Het beleid ten aanzien van niet-grondgebonden veehouderij wordt in het kader van het MER meegenomen.
Actualisatieplan Omgevingsverordening (ontwerp)	Op 9 december 2014 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland het Actualisatieplan Omgevingsverordening in ontwerp vastgesteld. Hierin zijn enkele wijzigingen opgenomen die tevens in de Omgevingsvisie worden opgenomen (middels het Actualisatieplan Omgevingsvisie).	Het beleid ten aanzien van niet-grondgebonden veehouderij wordt in het kader van het MER meegenomen.
Provinciale Milieuverordening Gelderland	Op grond van de Wet milieubeheer heeft de provincie Gelderland de Provinciale milieuverordening Gelderland (PmG) ter bescherming van het milieu vastgesteld. In de PmG zijn onder andere regels over grondwaterbeschermingsgebieden, stiltegebieden, bodemsanering, afval en ontheffingen gesteld.	De locatie is niet gelegen binnen een grondwaterbeschermingsgebied, wel binnen een intrekgebied. Hier zijn echter geen extra regels gesteld aan ontwikkelingen.
Cultuurhistorische	De provincie heeft een cultuurhistorische	Beoordeeld dient te worden welke

Waardenkaart Gelderland	waardenkaart opgesteld. Daarop heeft ze haar ruimtelijk erfgoed opgenomen.	invloed het initiatief heeft op de cultuurhistorische waarden in de directe omgeving van het plangebied.
Waterplan Gelderland 2010-2015	Het Waterplan Gelderland 2010-2015 is op 11 november 2009 door Provinciale Staten vastgesteld en op 22 december 2009 in werking getreden. In het plan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Voor oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, watertekort en waterbodems gelden provinciebrede doelen. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd.	Beoordeeld dient te worden of het initiatief voldoet aan de regels zoals vastgesteld in het Waterplan.

3.4 Waterschapsbeleid

Het Waterschap Rivierenland is het bevoegd gezag als het gaat om de effecten van de beoogde ontwikkeling op de waterhuishouding van het gebied. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in achtning te nemen regelgeving van het waterschap.

Tabel 5: *Beleid en regelgeving Waterschap Rivierenland*

Nota, plan wet of besluit	Doel van het beleid, besluit of wet/nota	Betekenis voor het MER
Watertoets	De watertoets is gericht op het bewaken van de waterkwaliteit en waterkwantiteit bij ruimtelijke plannen. De toets is verplicht voor ruimtelijke plannen waarin waterbelangen spelen. De ruimtelijke procedure en aanvraag watertoets worden meestal gecoördineerd door gemeenten. In een waterparagraaf wordt uitgelegd hoe wordt omgegaan met water. Hierover brengt het waterschap een "wateradvies" uit. De initiatiefnemer van het plan moet hier rekening mee houden.	In het kader van het MER dient een watertoets te worden opgesteld waarin duidelijk wordt gemaakt hoe wordt omgegaan met de afvoer van hemelwater.
Waterbeheerprogramma 2016-2021 "Koers houden, kansen benutten"	Met het Waterbeheerprogramma 2016-2021 blijft het waterschap op koers om het rivierengebied veilig te houden tegen overstromingen, om voldoende en schoon water te hebben en om het afvalwater effectief te zuiveren. Bij de uitvoering van het programma wordt meebewogen met veranderingen en worden kansen benut die zich voordoen in de regio. Het waterbeheerprogramma beschrijft wat het waterschap in de planperiode (2016-2021) wil bereiken en hoe het waterschap dat wil gaan doen. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.	Het plangebied valt onder het beheer van Waterschap Rivierenland. In het MER wordt het beoogde plan aan de beleidsuitgangspunten van het Waterbeheerprogramma getoetst.
Keur Waterschap	De Keur Waterschap Rivierenland 2009 bevat	In het MER wordt beoordeeld of aan

Rivierenland 2009	regels ten aanzien van onder andere de omgang met hemelwater, onttrekken van grondwater en werkzaamheden met betrekking tot oppervlaktewater in relatie tot vergunningverlening.	de regels van de Keur wordt voldaan.
--------------------------	--	--------------------------------------

3.5 Gemeentelijk beleid

De gemeente Maasdriel is bevoegd gezag voor het nemen van besluiten in het kader van ruimtelijke procedures. Onderstaand wordt een overzicht gegeven van het gemeentelijk beleid dat bindend is voor de initiatiefnemer.

Tabel 6: Gemeentelijk beleid

Nota, plan wet of besluit	Doel van het beleid, besluit of wet/nota	Betekenis voor het MER
Bestemmingsplan "Buitengebied binnendijks deel"	De gemeenteraad van Maasdriel heeft op 22 februari 2006 het bestemmingsplan "Buitengebied binnendijks deel" vastgesteld. Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft het plan op 17 oktober 2006 goedgekeurd.	In het kader van het MER dient het voorgenomen initiatief te worden getoetst aan het gemeentelijk beleid als vastgelegd in het bestemmingsplan. Voldaan dient te worden aan de voorwaarden die gesteld zijn aan het doorlopen van een wijzigingsplan voor de vergroting van het bouwvlak.
Bestemmingsplan "Buitengebied herziening 2009 reparatieplan"	Het (reparatie-)plan voorziet in aanpassing/herstel van onderdelen van de twee geldende bestemmingsplannen Buitengebied (binnen- en buitendijks deel) en niet in een algehele herziening. Het plan voorziet in het herstel van onderdelen als gevolg van de gedeeltelijke onthouding van goedkeuring van de bestemmingsplannen Buitengebied door Gedeputeerde Staten van Gelderland van 17 oktober 2006, tussentijds geconstateerde omissies/verschrijvingen in het plan, tussentijdse ontwikkelingen die om een regeling vragen en uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) van 16 januari 2008 (buitendijks deel) en 13 februari 2008 (binnendijks deel) op de beroepen die waren ingesteld tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 17 oktober 2006 en het heroverwegingsbesluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 3 april 2009.	In het kader van het MER dient het voorgenomen initiatief te worden getoetst aan het gemeentelijk beleid als vastgelegd in dit bestemmingsplan. Voldaan dient te worden aan de voorwaarden die gesteld zijn aan het doorlopen van een wijzigingsplan voor de vergroting van het bouwvlak.
Verordening geurhinder en veehouderij en geurgebiedsvisies Maasdriel en Zaltbommel	In de Verordening geurhinder en veehouderij en geurgebiedsvisies van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel wordt beschreven op welke afstand geurgevoelige objecten zich moeten bevinden van een geur producerend bedrijf en welke normen van geurbelasting toegestaan zijn.	Beoordeeld dient te worden of voorgenomen initiatief voldoet aan de normen in de geurverordening en aan het beleid zoals verwoord in de geurgebiedsvisies.
Archeologische beleidskaart	Bij de opstelling en uitvoering van ruimtelijke plannen moet rekening gehouden worden met bekende archeologische waarden en de te verwachten archeologische waarden. Het uitgangspunt hierbij is dat het archeologisch erfgoed moet worden beschermd op de plaats waar het wordt aangetroffen. Gezien dit uitgangspunt moeten, in het geval van	In het kader van het MER dient te worden onderzocht of in de omgeving archeologische waarden aanwezig zijn.

	<p>voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden met een hoge of middelhoge verwachtingswaarde voor archeologisch erfgoed, de archeologische waarden door middel van een vooronderzoek in kaart worden gebracht.</p> <p>De gemeente Maasdriel heeft een kaart opgesteld behorende bij een erfgoedproject die inzicht geeft in de locaties in de gemeente die reeds verstoord of mogelijk verstoord zijn.</p>	
Waterplan Bommelerwaard	<p>Waterschap Rivierenland heeft samen met de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel een waterplan voor de stads- en dorpskernen in de Bommelerwaard opgesteld.</p> <p>Belangrijke maatregelen in het waterplan zijn onder meer het aanleggen van meer open water, aanleg van flauw aflopende oevers (zogenaamde natuurvriendelijke oevers), het beter doorspoelen van sloten en het afkoppelen van regenwater.</p>	Op basis van het beleid in het Waterplan dienen binnen het plangebied maatregelen te worden genomen voor een gedegen afvoer van het hemelwater.

3.6 Overig beleid

In de paragraaf worden beleid en adviezen beschreven met betrekking tot het onderwerp gezondheid en intensieve veehouderij.

Tabel 7: Overig beleid

Nota, plan wet of besluit	Doel van het beleid, besluit of wet/nota	Betekenis voor het MER
Informatieblad "Intensieve veehouderij en gezondheid, update 2011"	<p>Het informatieblad beschrijft de gezondheidseffecten van de intensieve veehouderij voor omwonenden. Het informatieblad gaat niet in op de risico's van blootstelling aan agentia in de stallen zelf en de gezondheidseffecten voor werknemers en hun familieleden. Onderwerpen als landschappelijke inpassing, duurzaamheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid komen niet aan de orde.</p> <p>In het rapport worden gezondheidkundige aanbevelingen gedaan aan bedrijven en gemeenten om de risico's waar mogelijk te beheersen.</p>	<p>In het kader van het MER dient te worden beoordeeld welke eventuele gezondheidsrisico's verbonden zijn aan de beoogde ontwikkeling.</p> <p>Daarnaast wordt ingegaan op de gezondheidkundige aanbevelingen.</p>
Onderzoek "Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen"	<p>In dit onderzoek wordt ingegaan op de mogelijke relatie tussen de nabijheid van intensieve veehouderijbedrijven en de gezondheid van omwonenden. Onder intensieve veehouderij wordt verstaan een niet grondgebonden agrarisch bedrijf voor het houden van vee en pluimvee, zelfstandig of als nevenactiviteit. Voor de omvang van een bedrijf is geen ondergrens gehanteerd.</p> <p>Wel is bekeken of de aanwezigheid van zeer grote bedrijven sterker met gezondheidseffecten zijn geassocieerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het oosten van de provincie Noord-Brabant en het noorden van de provincie Limburg. Doelstellingen van et onderzoek zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> het vaststellen van blootstelling aan fijnstof en aan micro-organismen en endotoxinen in dit stof voor omwonenden van intensieve-veehouderijbedrijven; het in kaart brengen van 	<p>In het kader van het MER dient te worden beoordeeld welke eventuele gezondheidsrisico's verbonden zijn aan de beoogde ontwikkeling.</p>

	gezondheidsproblemen bij omwonenden van intensieve veehouderijbedrijven, zoals gediagnosticeerd door de huisarts c. het leggen van verbanden tussen de uitkomsten van a. en b.	
Advies “Gezondheidsrisico’s rond veehouderijen”	De Gezondheidsraad is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement “voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids-(zorg)onderzoek” (art. 22 Gezondheidswet). De Gezondheidsraad heeft een advies opgesteld naar gezondheidsrisico’s rond veehouderijbedrijven.	In het kader van het MER dient te worden beoordeeld welke eventuele gezondheidsrisico’s verbonden zijn aan de beoogde ontwikkeling.

4. Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

In dit hoofdstuk wordt voor de relevante milieuaspecten de bestaande milieutoestand op en rond de projectlocatie beschreven, waarbij tevens aandacht wordt geschonken aan de autonome ontwikkeling daarvan. Gekeken wordt naar ammoniak-, geur- en fijnstof emissie. Tevens wordt gekeken naar aspecten zoals bodem, water, geluid, cultuurhistorie, landschap, natuur, flora en fauna en externe veiligheid.

4.1 Referentiesituatie

In een MER worden de milieueffecten van alternatieven altijd vergeleken met de referentiesituatie. Dat is de situatie die in de toekomst zal ontstaan als het project niet doorgaat. De referentiesituatie wordt bepaald door de toestand van het milieu in de bestaande situatie en de gevolgen van de zogenaamde autonome ontwikkeling bij elkaar op te tellen. De autonome ontwikkeling omvat alle ontwikkelingen en activiteiten die met enige zekerheid zullen plaatsvinden, ook al gaat de voorgenomen activiteit niet door.

De referentiesituatie in onderhavig plan-MER betreft de huidige, feitelijke situatie op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum, oftewel alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd (of met een druk op de knop gerealiseerd kunnen worden) uitgezonderd illegale activiteiten¹.

De stallen zijn alle gerealiseerd conform de vigerende bouw- en milieuvergunning. Hierin worden feitelijk geen dieren meer worden gehuisvest, maar deze kunnen elk moment weer worden gehouden, aangezien de gebouwen en inrichting nog intact zijn. De feitelijke situatie (zonder dieren) wordt in het MER verder niet getoetst; deze situatie heeft geen effecten op het milieu. Alleen bij het aspect geur wordt de achtergrondbelasting in de feitelijke situatie inzichtelijk gemaakt, om een vergelijking te maken met de werkelijke referentiesituatie en de beoogde situatie.

De referentiesituatie waarvan de milieueffecten in dit plan-MER in beeld worden gebracht, betreft de situatie zoals vergund conform de vigerende milieuvergunning van 4 juni 2007 voor het houden van 713 gespeende biggen, 40 kraamzeugen, 200 vleesvarkens, 512 opfokzeugen, 50 guste en dragende zeugen, 1 dekbeer, 14 schapen en 1 paard van toepassing. Dit is tevens de vergunde situatie in het kader van de Natuurbeschermingswetvergunning, die op 23 maart 2010 is verleend door de provincie Gelderland. naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State is op 11 april 2012 een nieuwe beslissing genomen.

Voor de beoordeling van effecten op de omliggende Natura2000-gebieden als gevolg van de ammoniakemissie vanuit het bedrijf is deze situatie van belang.

Autonome ontwikkelingen in de omgeving zijn moeilijk in te schatten. In de directe omgeving van het bedrijf zijn geen ontwikkelingen bekend aangaande verandering van bestemmingen dan wel uitbreiding of wijziging van bedrijvigheid. Derhalve wordt dit als autonome ontwikkeling gehanteerd.

Het bedrijf is gelegen in een gebied waar uitbreiding van agrarische bedrijven behoort tot de mogelijkheden. Het betrekken van "mogelijke" uitbreidingen bij het in kaart brengen van de milieueffecten is bijna niet mogelijk en wordt in het MER dan ook niet meegenomen.

Wat betreft ontwikkelingen in de omgeving is rekening gehouden met het industrieterrein Wildeman I. Tevens is bij de geurberekening waar het woon- en leefklimaat inzichtelijk wordt gemaakt ook de toekomstige ontwikkeling van het industrieterrein Wildeman II meegenomen.

De volgende tabel geeft de referentiesituatie (gerealiseerde vergunde situatie zonder illegale activiteiten) weer.

---

¹ Factsheet Commissie m.e.r. "Referentiesituatie in MER voor bestemmingsplannen" (http://api.commissiemer.nl/docs/mer/diversen/factsheet_29.pdf)

Tabel 8: Referentiesituatie (conform vergunning d.d. 4 juni 2007)

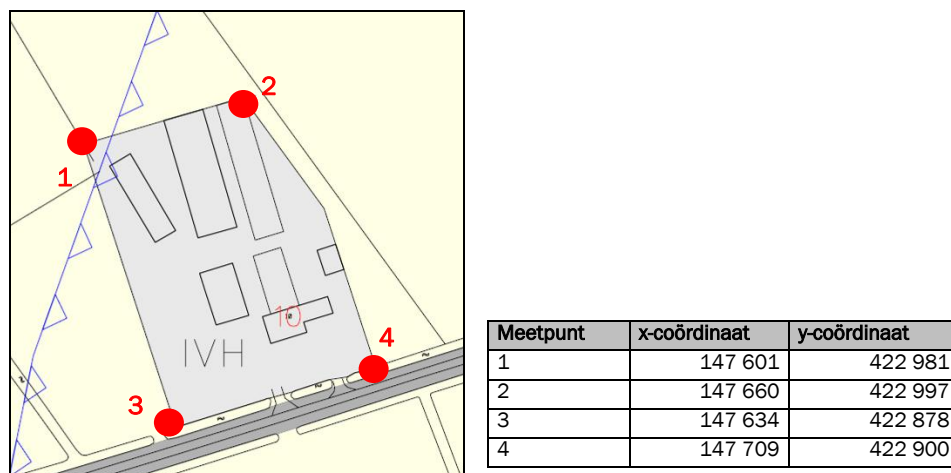
Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren
3	Gespeende biggen	D 1.1.11 Koeldeksysteem (150% koeloppervlak),	504
4	Schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1 Diercategorie schapen ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	14
5	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K 1	1
6	Kraamzeugen	D 1.2.100 Overige huisvestingssystemen	40
	Gespeende biggen	D 1.1.100 Overige huisvestingssystemen	209
	Vleesvarkens	D 3.2.6.1.1 Koeldeksysteem (200 % koeloppervlak) met metalen roostervloer, emitterend mestoppervlak maximaal 0,8 m ²	200
7	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	320
	Guste en dragende zeugen	D 1.3.101 Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting	50
	Dekberen	D 2.100 Overige huisvestingssystemen	1
8	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	192

4.2 Milieuaspecten referentiesituatie

De volgende paragrafen geven de invloeden van de verschillende milieuaspecten in de referentiesituatie weer.

Bij het in beeld brengen van de milieugevolgen van de referentiesituatie dient telkens te worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden ("worst case scenario"). Het worst case scenario betekent dat bij de berekening van de emissies en -deposities moeten gerekend vanaf de rand van het vigerende bouwvlak. Dit betekent dat de emissiepunten op de hoekpunten van het bouwvlak worden gelegd.

In onderstaande figuur zijn de hoekpunten weergegeven.

Figuur 5: Bepalen meetpunten worst case scenario

4.2.1 Ammoniakemissie

De vergunde situatie voldoet niet aan de maximale emissiewaarden zoals gesteld in het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Deze maximale emissiefactoren worden weergegeven in de volgende tabel. De ammoniakemissie wordt hiermee gecorrigeerd naar de maximale emissiewaarden en bedraagt 1.555,23 kg NH₃ per jaar voor de referentiesituatie.

Tabel 9: Ammoniakemissie referentiesituatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	Max NH ₃ /dier/jaar	Max NH ₃ totaal/jaar
3	Gespeende biggen	D 1.1.11 Koeldekstelsysteem (150% koeloppervlak),	504	0,21	105,84
4	Schape(n) ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1 Diercategorie schape(n) ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	14	0,70	9,80
5	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K 1	1	5,00	5,00
6	Kraamzeugen	D 1.2.100 Overige huisvestingssystemen	40	2,90	116,00
	Gespeende biggen	D 1.1.100 Overige huisvestingssystemen	209	0,21	43,89
	Vleesvarkens	D 3.2.6.1.1 Koeldekstelsysteem (200 % koeloppervlak) met metalen roostervloer, emitterend mestoppervlak maximaal 0,8 m ²	200	1,60	320,00
7	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	320	1,60	512,00
	Guste en dragende zeugen	D 1.3.101 Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting	50	2,60	130,00
	Dekberen	D 2.100 Overige huisvestingssystemen	1	5,50	5,50
8	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	192	1,60	307,20
				Totaal	1.555,23

Beoordeeld dient te worden of de ammoniakemissie van de veehouderij geen significant negatieve effecten heeft op de natuurgebieden. Hier wordt dieper op ingegaan in paragraaf 4.9 Natuur.

4.2.2 Geuremissie- en belasting

Feitelijke situatie

In de feitelijke situatie bedraagt de geuremissie en -belasting respectievelijk 0 ouE/s en 0 ouE/m³. Derhalve wordt de voorgrondbelasting vanuit het bedrijf niet doorgerekend. Wel wordt de achtergrondbelasting in de feitelijke situatie berekend; er vindt in de feitelijke situatie namelijk wel geuremissie plaats vanuit de omliggende veehouderijbedrijven.

Referentiesituatie

De geuremissie van het bedrijf bedraagt in de referentiesituatie in totaal 21.886,70 ouE/s (zie tabel 10).

Tabel 10: Geuremissie referentiesituatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	ouE/s/dier	ouE/s totaal
3	Gespeende biggen	D 1.1.11 Koeldekstelsysteem (150% koeloppervlak),	504	5,40	2.721,60
4	Schape(n) ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1 Diercategorie schape(n) ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	14	7,80	109,20
5	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K 1	1	-	
6	Kraamzeugen	D 1.2.100 Overige huisvestingssystemen	40	27,90	1.116,00
	Gespeende biggen	D 1.1.100 Overige huisvestingssystemen	209	7,80	1.630,20
	Vleesvarkens	D 3.2.6.1.1 Koeldekstelsysteem (200 % koeloppervlak) met metalen roostervloer, emitterend mestoppervlak maximaal 0,8 m ²	200	17,90	3.580,00
7	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	320	23,00	7.360,00
	Guste en dragende zeugen	D 1.3.101 Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting	50	18,70	935,00
	Dekberen	D 2.100 Overige huisvestingssystemen	1	18,70	18,70
8	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	192	23,00	4.416,00
				Totaal	21.886,70

Zoals beschreven dient het bedrijf te voldoen aan de maximale emissiewaarde met betrekking tot ammoniak. Dit betekent dat er emissiearme staltechnieken toegepast dienen te worden. Deze technieken hebben naast een reducerend effect op de ammoniakemissie mogelijk ook een reducerende effect op de geuremissie vanuit de inrichting. Het reducerende effect is echter geheel afhankelijk van het systeem dat wordt gekozen.

Bij biggen en vleesvarkens kan bij emissiearme huisvesting een reductie behaalt van 30%, er zijn echter ook emissiearme systemen welke de geuremissie niet reduceren.

Bij zeugen wordt deze reductie bij emissiearme huisvesting niet behaald. Bij het toepassen van chemische luchtwassers wordt een geurreductie behaald van circa 30%, bij een biologische luchtwasser wordt een geurreductie behaald van circa 45% en bij gecombineerde luchtwassers een geurreductie van 70-80%.

Het is dan ook niet mogelijk om de geuremissie te kwantificeren bij de referentiesituatie.

Geurbelasting op geurgevoelige objecten

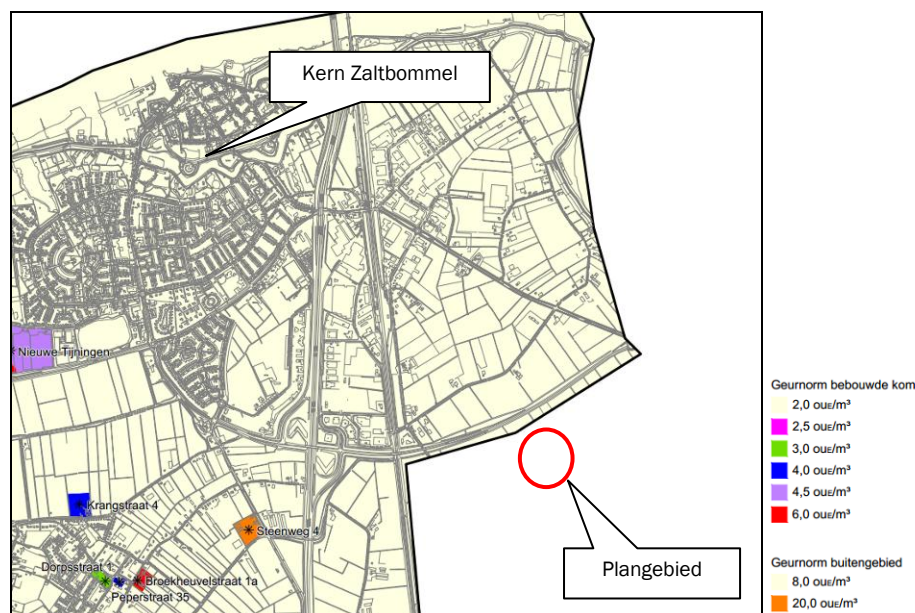
De geurhinder op geurgevoelige objecten in zowel de kernen als in het buitengebied gelegen wordt bepaald uitgaande van de voorgrondbelasting (individuele geurbelasting) en de achtergrondbelasting (cumulatie) in het gebied.

Het aspect geur wordt onderzocht en getoetst met behulp van het wettelijk voorgeschreven model om de geuroverlast van veehouderijen te berekenen, het zogenaamde V-Stacks-model (V-Stacks Vergunning en V-Stacks Gebied).

Normen geurbelasting

De gemeente Maasdriel en buurgemeente Zaltbommel hebben op respectievelijk 16 december 2010 en 14 januari 2010 voor hun grondgebied een Verordening geurhinder en veehouderij vastgesteld. Daarin is bepaald dat de wettelijke geurnormen uit de Wgv van toepassing zijn (uitgezonderd van een aantal specifieke locaties waarvoor afwijkende normen zijn vastgesteld). De gemeenten zijn niet gelegen in een concentratiegebied. Voor de bebouwde kom geldt derhalve de geurnorm van $2,0 \text{ oue}/\text{m}^3$ en voor het buitengebied de geurnorm van $8,0 \text{ oue}/\text{m}^3$ (buiten concentratiegebied).

De volgende figuur geeft een uitsnede van de kaart weer behorende bij de geurverordening van de gemeente Zaltbommel.

Figuur 6: Uitsnede kaart geurverordening gemeente Zaltbommel

Bepalen geurgevoelige objecten en bijbehorende geurnormen

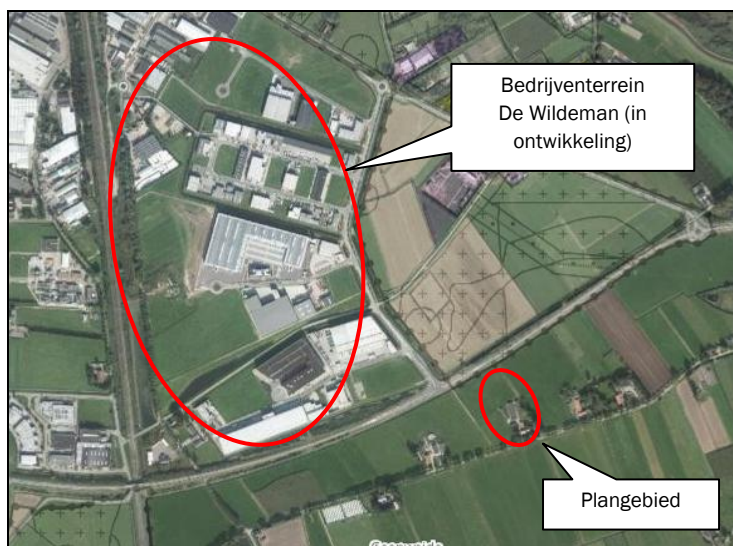
Bij het bepalen van de geurnorm voor elk geurgevoelig object dat in de berekening is meegenomen, is vooral de ligging van de objecten belangrijk. Zijn deze gelegen binnen de bebouwde kom, dan geldt een geurnorm van 2,0 ou_E/m³; voor de geurgevoelige objecten die zijn gelegen buiten de bebouwde kom geldt een geurnorm van 8,0 ou_E/m³.

Voor het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein “De Wildeman”, gelegen in de gemeente Zaltbommel, direct ten noorden van de bedrijfslocatie Schoofbandweg 10 (zie volgende figuur) geldt ook een geurnorm van 8,0 ou_E/m³. Voor het betreffende gebied heeft de gemeente Zaltbommel geen aangepaste geurnormen vastgesteld. Derhalve gelden de wettelijk vastgelegde geurnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij. (Wgv). Het betreffende industrieterrein moet gezien worden als buiten de bebouwde kom.

Ook op basis van jurisprudentie kan dit bedrijventerrein worden beschouwd als gebied gelegen buiten de bebouwde kom. Het gaat onder andere om de aard van de omgeving (uitspraak ABRvS, 201210590/2/R3 en 201310590/1/R3, 4 februari 2014). In deze uitspraak is sprake van een bedrijventerrein met beperkte bedrijfsbebouwing, dat vooral uit loodsen ten behoeve van opslag bestaat en waar zich maar een beperkt aantal mensen ophoudt. Bovendien is van een duidelijke verdichting van de woonbebouwing pas sprake ter hoogte van een nabijgelegen kern. Dit werd door de Raad van State niet als bebouwde kom aangemerkt.

Het bedrijventerrein in Zaltbommel is een vergelijkbaar terrein; het gaat grotendeels om omvangrijke bedrijven met grote oppervlakten loodsen. Daarnaast is geen sprake van een verdichting van bebouwing; het betreft een nieuw bedrijventerrein waar nog een flink aantal percelen niet is bebouwd. Derhalve kan het bedrijventerrein worden beschouwd als een gebied buiten de bebouwde kom. Dit betekent dat hier met een geurnorm van 8,0 ou_E/m³ kan worden gerekend.

In een andere uitspraak (ABRvS, 200901350/1/R3 van 30 juni 2010) merkte de Raad van State een toekomstig bedrijventerrein niet als bebouwde kom aan. Hierbij wees de Afdeling er op dat de omstandigheid dat op het voorziene bedrijventerrein sprake zal zijn van op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing die is geconcentreerd tot een samenhangende structuur, niet betekent dat het bedrijventerrein op zichzelf een bebouwde kom vormt.²

Figuur 7: Luchtfoto ligging bedrijventerrein De Wildeman

² Bron: Infomil: <http://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw-tuinbouw/geur/menu/vragen-antwoorden/index-0/@98448/bebouwde-kom/>

In de geurberekeningen zijn de maximale mogelijkheden op basis van het bestemmingsplan “De Wildeman” meegenomen. Derhalve is het dichtstbijgelegen punt van het bestemmingsplan (waar gebouwd kan worden) meegenomen in de lijst geurgevoelige objecten en is hierop de geurbelasting bepaald.

Streefwaarden achtergrondbelasting

Naast de voorgrondbelasting is de geurbelasting in de omgeving in kaart gebracht waarbij de aanwezige andere veehouderijbedrijven in de omgeving van het initiatief meegenomen zijn. Hiermee wordt de achtergrondbelasting bepaald.

De gemeente Maasdriel en Zaltbommel hanteren bij ontwikkelingen in het buitengebied buiten de bebouwde kom geen specifieke streefwaarden waaraan de achtergrondbelasting wordt getoetst. In onderhavige rapportage worden dan ook de berekende achtergrondwaarden vertaald naar het woon- en leefklimaat om te bepalen of er sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Toetsing voorgrondbelasting

Middels het programma V-Stacks Vergunning is de geurbelasting op geurgevoelige objecten in de referentiesituatie bepaald. In bijlage 2 zijn de invoergegevens en de ligging van de verschillende geurgevoelige objecten opgenomen.

Er is bij de berekening van de voorgrondbelasting uitgegaan van het “worst case scenario”; dit wil zeggen dat de maximale situatie op basis van de mogelijkheden binnen het vigerende bestemmingsplan is berekend. Binnen het bestemmingsplan is het mogelijk dat de geuremissiepunten op de rand van het bouwvlak kunnen worden gerealiseerd. Dit betekent dat uitgaande van de maximale mogelijkheden de geurbelasting als gevolg van de geuremissie op de hoekpunten van het vigerend bouwvlak is berekend. Tevens is de geurbelasting op basis van de werkelijk vergunde situatie berekend (dus de werkelijke emissiepunten van de bestaande stallen).

De volgende tabel is een selectie opgenomen van de resultaten. Voor een totaal overzicht van de resultaten van deze berekening wordt verwezen naar bijlage 2 van onderhavig plan-MER.

Tabel 11: Voorgrondbelasting geurgevoelige objecten referentiesituatie: worst case en werkelijke emissiepunten

Adres geurgevoelig object	Geurnorm [ouE/m ³]	Voorgrondbelasting referentie-situatie: werkelijke emissiepunten [ouE/m ³]	Voorgrondbelasting referentie-situatie: hoekpunt 1 [ouE/m ³]	Voorgrondbelasting referentie-situatie: hoekpunt 2 [ouE/m ³]	Voorgrondbelasting referentie-situatie: hoekpunt 3 [ouE/m ³]	Voorgrondbelasting referentie-situatie: hoekpunt 4 [ouE/m ³]
Hogeweg 71 Rossum	2,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	2,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Schoofbandweg 4 Rossum	8,0	1,7	1,4	1,7	1,4	1,8
Middelweg 8 Rossum	8,0	1,2	1,1	1,1	1,4	1,4
Bossekamp 2 Zaltbommel	8,0	2,8	3,6	2,6	3,0	2,3
Bossekamp 5 Zaltbommel	8,0	1,4	1,6	1,3	1,6	1,4
Schoofbandweg 5 Rossum	8,0	2,4	2,4	2,0	2,9	2,1
Inktfordseweg 1b Bruchem	8,0	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Schoofbandweg 2 Rossum	8,0	1,4	1,3	1,5	1,2	1,5
Middelweg 8a Rossum	8,0	1,1	1,0	1,0	1,3	1,4
Bossekamp 7 Zaltbommel	8,0	1,1	1,3	1,2	1,3	1,0
De Wildeman Zaltbommel - maximale mogelijkheden	8,0	3,7	4,8	3,2	4,3	2,7

De voorgrondbelasting op de verschillende geurgevoelige objecten in de omgeving van het plangebied in de referentiesituatie voldoet aan de vigerende geurnormen, zowel voor de werkelijke vergunde situatie als voor de worst case benadering.

Achtergrondbelasting

Naast de voorgrondbelasting is de geurbelasting in de omgeving in kaart gebracht waarbij de aanwezige andere veehouderijbedrijven in de omgeving van het initiatief meegenomen zijn. Hiermee wordt de achtergrondbelasting bepaald.

De bedrijven binnen een straal van 4 kilometer afstand vanaf het plangebied zijn meegenomen. De belasting is berekend op de geurgevoelige objecten binnen een straal van 2 kilometer afstand van het plangebied. De geurgevoelige objecten zijn zowel gelegen binnen de bebouwde kom als erbuiten. De berekening is uitgevoerd middels het programma V-Stacks gebied. Voor het berekenen van de achtergrondbelasting zijn de gegevens gebruikt, deels afkomstig van het Bestand Veehouderij Bedrijven van de provincie Gelderland, deels op basis van het actuele vergunningenbestand van de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel. Voor de bedrijven die zich binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied bevinden, is gebruik gemaakt van de actuele gegevens op basis van de door de Omgevingsdienst Rivierenland toegestuurde vergunningen; voor de overige bedrijven is gebruik gemaakt van de gegevens uit Webbv. b.

De volgende tabel geeft de resultaten weer van de achtergrondbelasting op een aantal geurgevoelige objecten in de referentiesituatie. Voor de volledigheid wordt ook de achtergrondbelasting in de feitelijke situatie (situatie waarin geen dieren meer zijn gehuisvest in de stallen) in beeld gebracht, om een complete vergelijking te maken met de referentiesituatie en beoogde situatie.

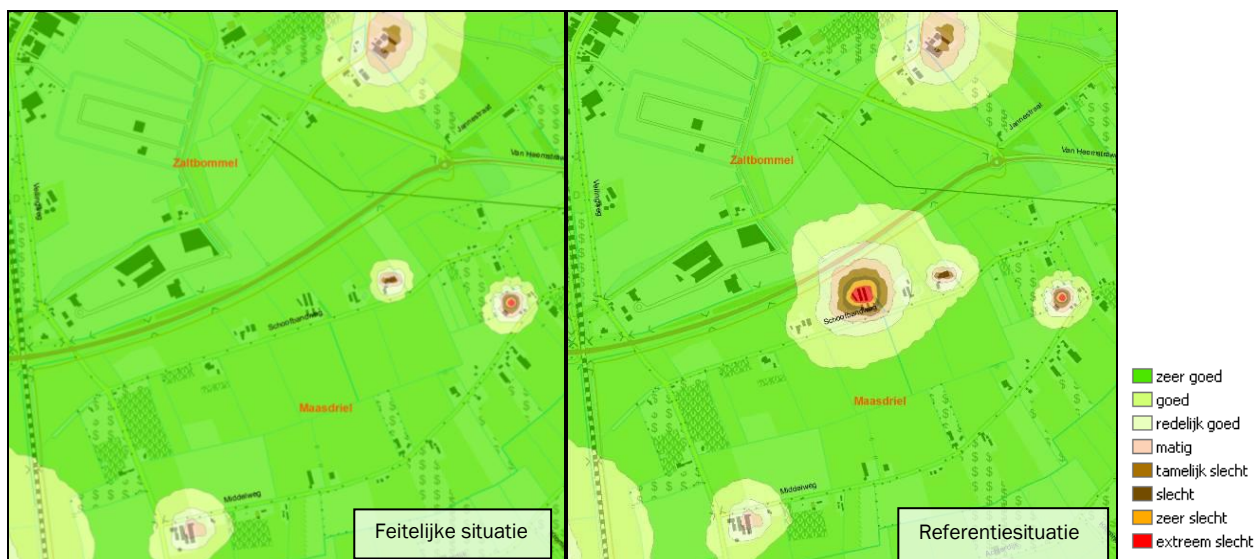
Ter vergelijking is gekozen voor dezelfde geurgevoelige objecten als waarop voorgrondbelasting bepaald is. De invoergegevens en volledige resultaten van de achtergrondbelastingberekening zijn te vinden in bijlage 3.

Tabel 12: Achtergrondbelasting geurgevoelige objecten feitelijke situatie en referentiesituatie

Adres geurgevoelig object	Achtergrondbelasting feitelijke situatie [ou_E/m^3]	Achtergrondbelasting referentiesituatie: werkelijke emissiepunten [ou_E/m^3]
Hogeweg 71 Rossum	5,3	5,3
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	2,8	2,8
Schoofbandweg 4 Rossum	2,3	3,0
Middelweg 8 Rossum	1,3	1,7
Bossekamp 2 Zaltbommel	1,3	2,7
Bossekamp 5 Zaltbommel	1,4	2,0
Schoofbandweg 5 Rossum	1,6	2,8
Inktfordseweg 1b Bruchem	21,5	21,5
Schoofbandweg 2 Rossum	2,3	2,9
Middelweg 8a Rossum	1,7	2,0
Bossekamp 7 Zaltbommel	1,5	1,9
De Wildeman Zaltbommel – maximale mogelijkheden	1,3	3,9

De volgende figuur geeft een visuele weergave van de achtergrondbelasting in de omgeving.

Figuur 8: Visualisatie woon- en leefklimaat feitelijke situatie (zonder dieren) en referentiesituatie

Naast een kwantitatieve weergave van de geurbelasting is er bij deze berekening voor gekozen om de geurbeleving inzichtelijk te maken. De beide gemeenten hanteren in hun gebiedsvisie de volgende beoordelingstabel, waarin de milieukwaliteitscriteria van het RIVM zijn gecombineerd.

Tabel 13: Beoordeling milieukwaliteit geurgebiedsvisie gemeente Zaltbommel en Maasdriel

Voorgrondbelasting (ouE/m ³)	Achtergrondbelasting (ouE/m ³)	Percentage geurgehinderden (%)	Milieukwaliteit
0-0,7	1-1,5	< 5	Zeer goed
0,7-1,8	1,5-3,5	5-10	Goed
1,8-3	3,5-6,5	10-15	Redelijk goed
3-4,5	6,5-10	15-20	Matig
4,5-6,5	10-14	20-25	Tamelijk slecht
6,5-8,5	14-19	25-30	Slecht
8,5-11,3	19-25	30-35	Zeer slecht
11,3-14,7	25-32	35-40	Extreem slecht

De kans op geurhinder wordt bepaald uitgaande van de voorgrondbelasting en de achtergrondbelasting in het gebied. De voorgrondbelasting is van belang voor het bepalen van de verwachte hinder omdat uit onderzoek is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de voorgrondbelasting hoger is dan als gevolg van de achtergrondbelasting, bij gelijke belastingen. Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder als de voorgrondbelasting meer dan de helft van de achtergrondbelasting bedraagt.

Beoordeling milieukwaliteit

De volgende tabellen geven de resultaten weer van zowel de voorgrondbelasting als de achtergrondbelastingberekening voor respectievelijk de feitelijke situatie (zonder dieren) en de referentiesituatie als het percentage geurgehinderden en de milieukwaliteit (woon- en leefklimaat). Bij de referentiesituatie wordt uitgegaan van de voorgrondbelasting op basis van de werkelijk vergunde situatie (dus niet op basis van het worst case scenario).

De invoergegevens en volledige resultaten van de achtergrondbelastingberekening zijn te vinden in bijlage 3.

Tabel 14: Milieukwaliteit feitelijke en referentiesituatie

Adres geurgevoelig object	Feitelijke situatie				Referentiesituatie			
	Voorgrond-belasting [ouE/m ³]	Achtergrond-belasting [ouE/m ³]	Percentage geurgehinderden [%]	Milieu-kwaliteit	Voorgrond-belasting [ouE/m ³]	Achtergrond-belasting [ouE/m ³]	Percentage geurgehinderden [%]	Milieu-kwaliteit
Hogeweg 71 Rossum	0	5,3	13	Redelijk goed	0,1	5,3	13	Redelijk goed
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	0	2,8	8	Goed	0,1	2,8	8	Goed
Schoofbandweg 4 Rossum	0	2,3	7	Goed	1,7	3,0	10	Redelijk goed
Middelweg 8 Rossum	0	1,3	4	Zeer goed	1,2	1,7	8	Goed
Bossekamp 2 Zaltbommel	0	1,3	4	Zeer goed	2,8	2,7	14	Redelijk goed
Bossekamp 5 Zaltbommel	0	1,4	5	Goed	1,4	2,0	9	Goed
Schoofbandweg 5 Rossum	0	1,6	5	Goed	2,4	2,8	13	Redelijk goed
Inktfordseweg 1b	0	21,5	32	Zeer slecht	0,3	21,5	32	Zeer slecht
Schoofbandweg 2 Rossum	0	2,3	7	Goed	1,4	2,9	8	Goed
Middelweg 8a Rossum	0	1,7	5	Goed	1,1	2,0	7	Goed
Bossekamp 7 Zaltbommel	0	1,5	5	Goed	1,1	1,9	7	Goed
De Wildeman Zaltbommel – maximale mogelijkheden	0	1,3	4	Zeer goed	3,7	3,9	18	Matig

Conclusie

Bij het merendeel van de geurgevoelige objecten laten de resultaten een acceptabel woon- en leefklimaat zien; in de feitelijke situatie waarin geen dieren meer worden gehouden op de locatie is sprake van een iets beter woon- en leefklimaat. Ter hoogte van de Schoofbandweg is het woon- en leefklimaat te bestempelen als “redelijk goed” tot “goed”.

Ter plaatse van een geurgevoelige object is het woon- en leefklimaat slecht. Het geurgevoelige object (Inktfordseweg 1b (op circa 1,4 kilometer afstand) is echter niet in de directe omgeving van het plangebied Schoofbandweg 10 gelegen; de bijdrage van het bedrijf aan de achtergrondbelasting op dit geurgevoelige object is minimaal.

Afstanden

Ingevolge artikel 3, tweede lid van de Wet geurhinder een veehouderij (Wgv) bedraagt de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of een voormalige veehouderij (beëindigd na 19 maart 2000) ten minste 50 meter indien het geurgevoelig object buiten de bebouwde kom is gelegen. De afstand van het bedrijf (rand bouwvlak) tot aan de dichtstbijzijnde woningen Schoofbandweg 8 (stukadoorsbedrijf) en Schoofbandweg 12 (veehouderij) bedraagt circa 110 meter en voldoet hiermee aan de norm uit de Wgv. De locatie Schoofbandweg 8 betreft een voormalig agrarisch bedrijf dat na 19 maart 2000 is beëindigd³; bij de voormalige agrarische bedrijfswoning dient dan ook te worden voldaan aan de vaste afstanden met betrekking tot geur.

4.3 Luchtkwaliteit

Uit onderzoek door Alterra is gebleken dat winderosie en emissies uit de stallen de belangrijkste bronnen zijn van primair fijn stof vanuit de landbouw. De overige bronnen leveren een relatief kleine bijdrage aan de totale emissie van fijn stof. Het primair stof uit landbouwbedrijven komt voor 95% uit de stallen⁴. De emissiefactoren zijn afkomstig van de lijst van het ministerie van Infrastructuur en Milieu die in maart 2015 is vastgesteld.

³ Bron: gemeente Maasdriel

⁴ ASG, Activiteiten aan hotspots, emissie van fijn stof en NOx. 2007

4.3.1 Fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5})

Voor veehouderijen is met name de emissie van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) relevant. Voor zwevende deeltjes (PM₁₀) gelden de volgende normen: een jaargemiddelde achtergrondconcentratie van maximaal 40 µg per m³ en een 24-uursconcentratie van 50 µg per m³ die maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Feitelijke situatie

In de feitelijke situatie bedraagt de fijn stofemissie vanuit het bedrijf 0 gram PM₁₀ en PM_{2,5} per jaar en de bijdrage van het bedrijf aan de fijn stofconcentraties 0 µg/m³.

Referentiesituatie

De emissie fijn stof vanuit het bedrijf bedraagt in de referentiesituatie in totaal 167.956,00 gram PM₁₀ per jaar. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de emissie van fijn stof (PM₁₀) in deze situatie.

Tabel 15: Emissie fijn stof referentiesituatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	PM ₁₀ /dier/jaar (gram)	PM ₁₀ totaal/jaar (gram)
3	Gespeende biggen	D 1.1.11 Koeldekstelsysteem (150% koeloppervlak),	504	56,00	28.224,00
4	Schape ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1 Diercategorie schape ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	14	-	-
5	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K 1	1	-	-
6	Kraamzeugen	D 1.2.100 Overige huisvestingssystemen	40	160,00	6.400,00
	Gespeende biggen	D 1.1.100 Overige huisvestingssystemen	209	74,00	15.466,00
	Vleesvarkens	D 3.2.6.1.1 Koeldekstelsysteem (200 % koeloppervlak) met metalen roostervloer, emitterend mestoppervlak maximaal 0,8 m ²	200	153,00	30.600,00
7	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	320	153,00	48.960,00
	Guste en dragende zeugen	D 1.3.101 Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting	50	175,00	8.750,00
	Dekberen	D 2.100 Overige huisvestingssystemen	1	180,00	180,00
8	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	192	153,00	29.376,00
				Totaal	167.956,00

De achtergrondconcentratie aan PM₁₀ bedroeg in 2013 23,5 µg/m³. Naar verwachting⁵ bedraagt de achtergrondconcentratie in 2015 24,5 en 2020 23,0 µg/m³.

Om een beeld te krijgen van de uitstoot van fijn stof (PM₁₀) in de referentiesituatie en om te zien of deze voldoet aan de normen zoals opgenomen in de Wet luchtkwaliteit, is een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd middels het programma ISL3a, versie 2015. De rapportage van dit onderzoek als bijlage 4 bijgevoegd.

Bij de berekening van de fijn stof emissie is uitgegaan van het "worst case scenario"; dit wil zeggen dat de maximale situatie op basis van de mogelijkheden binnen het vigerende bestemmingsplan is berekend. Binnen het bestemmingsplan is het mogelijk dat de emissiepunten op de rand van het bouwvlak kunnen worden gerealiseerd. Dit betekent dat de fijn stof emissie op de hoekpunten van het vigerend bouwvlak is berekend.

Daarnaast is ook de fijn stof emissie op basis van de werkelijke referentiesituatie berekend (dus de werkelijke emissiepunten van de bestaande stallen).

De volgende tabel geeft een presentatie van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek voor fijn stof. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar de rapportage van het onderzoek.

⁵ <http://geodata.rivm.nl/gcn> (Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland)

Tabel 16: Emissie fijn stof (PM₁₀) referentiesituatie: werkelijke emissiepunten en worst case

Ontvangerpunt	Concentratie PM ₁₀ vergunde situatie [µg/m ³]	Aantal dagen overschrijding	Concentratie PM ₁₀ referentie-situatie: hoekpunt 1 [µg/m ³]	Concentratie PM ₁₀ referentie-situatie: hoekpunt 2 [µg/m ³]	Concentratie PM ₁₀ referentie-situatie: hoekpunt 3 [µg/m ³]	Concentratie PM ₁₀ referentie-situatie: hoekpunt 4 [µg/m ³]
Hogeweg 71 Rossum	22,25	10,4	22,25	22,25	22,25	22,25
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	22,63	11,1	22,63	22,63	22,63	22,63
Schoofbandweg 4 Rossum	22,64	11,0	22,64	22,64	22,64	22,64
Middelweg 8 Rossum	22,62	11,0	22,62	22,62	22,62	22,62
Bossekamp 2 Zaltbommel	22,95	11,7	22,96	22,95	22,95	22,94
Bossekamp 5 Zaltbommel	23,49	12,6	23,49	23,49	23,49	23,48
Schoofbandweg 5 Rossum	23,49	12,6	23,50	23,49	23,50	23,49
Wielewaallaan 1 Hurwenen	22,15	10,3	22,15	22,15	22,15	22,15
Schoofbandweg 2 Rossum	22,63	11,0	22,63	22,64	22,64	22,64
Middelweg 8a Rossum	23,48	12,5	23,48	23,48	23,48	23,48
Bossekamp 7 Zaltbommel	23,48	12,6	23,49	23,48	23,48	23,48
Schoofbandweg 6 Rossum (bedrijfswooning bij veehouderijbedrijf)	22,98	11,5	22,96	22,99	22,98	23,01
Schoofbandweg 8 Rossum (bedrijfswooning bij niet-agrarisch bedrijf (voormalig veehouderijbedrijf))	23,57	12,8	23,54	23,58	23,58	23,72
Schoofbandweg 12 Rossum (bedrijfswooning bij veehouderijbedrijf)	23,52	12,6	23,53	23,51	23,53	23,51
Middelweg 6 Rossum (bedrijfswooning bij veehouderijbedrijf)	22,62	11,0	22,62	22,62	22,62	22,62
Middelweg 10 Rossum (bedrijfswooning voormalig veehouderijbedrijf)	23,48	12,6	23,48	23,48	23,48	23,48
De Wildeman Zaltbommel – maximale mogelijkheden	22,96	11,8	22,98	22,96	22,96	22,95

De resultaten van de ISL3a-berekening laten zien dat de waarden voldoen aan de vigerende fijn stof normen. Ook het aantal dagen overschrijding in het “worst case scenario” (niet weergegeven in bovenstaande tabel) blijft ook binnen de norm.

Zeer fijn stof (PM_{2,5})

De fractie PM_{2,5} bevat vooral de deeltjes die ontstaan door condensatie van verbrandingsproducten of door reactie van gasvormige luchtverontreiniging. Ook stof dat, bijvoorbeeld in de vorm van roet en rook, rechtstreeks vrijkomt bij verbrandingsprocessen zoals bij transport, industrie en consumenten, bestaat vooral uit kleinere deeltjes. Stof dat vrijkomt bij mechanische bewegingen, zoals wegdeklijtage en stalemissies, betreft vooral deeltjes die groter zijn dan PM_{2,5}. De samenstellende deeltjes van fijn stof hebben, afhankelijk van de grootte, een atmosferische verblijftijd in de orde van dagen tot weken. Daardoor kan fijn stof zich over afstanden van duizenden kilometers verplaatsen en is fijn stof een probleem op continentale schaal.

Op 1 januari 2015 is de grenswaarde voor PM_{2,5} gaan gelden en bedraagt 25 µg/m³ zijn, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. De achtergrondconcentratie PM_{2,5} bedraagt in 2015 15,3 µg/m³. Naar verwachting bedraagt de achtergrondconcentratie in 2020 14,0 µg/m³ ⁶.

⁶ <http://geodata.rivm.nl/gcn> (Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland)

Om een beeld te krijgen van de uitstoot van zeer fijn stof (PM_{2,5}) in de referentiesituatie en om te zien of deze voldoet aan de normen zoals opgenomen in de Wet luchtkwaliteit, is een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd middels het programma ISL3a, versie 2015. De rapportage van dit onderzoek als bijlage 4 bijgevoegd.

De zeer fijn stof concentratie vanuit het bedrijf is op basis van de referentiesituatie berekend (dus de werkelijke emissiepunten van de bestaande stallen). Hierbij is uitgegaan van zeer fijn stof emissiefactoren⁷. Onderstaande tabel geeft de zeer fijn stof emissie weer in de referentiesituatie.

Tabel 17: Emissie zeer fijn stof (PM_{2,5}) referentiesituatie

Stalnr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	PM _{2,5} /dier/jaar (gram)	PM _{2,5} totaal jaar (gram)
3	Gespeende biggen	D 1.1.11 Koeldekstelsysteem (150% koeloppervlak),	504	1,9	957,60
4	Schape(n) ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	B 1 Diercategorie schape(n) ouder dan 1 jaar, inclusief lammeren tot 45 kg	14	-	-
5	Volwassen paarden (3 jaar en ouder)	K 1	1	-	-
6	Kraamzeugen	D 1.2.100 Overige huisvestingssystemen	40	12,5	500,00
	Gespeende biggen	D 1.1.100 Overige huisvestingssystemen	209	1,9	397,10
	Vleesvarkens	D 3.2.6.1.1 Koeldekstelsysteem (200 % koeloppervlak) met metalen roostervloer, emitterend mestoppervlak maximaal 0,8 m ²	200	7,2	1.440,00
7	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	320	7,2	2.304,00
	Guste en dragende zeugen	D 1.3.101 Overige huisvestingssystemen, individuele huisvesting	50	13,7	685,00
	Dekberen	D 2.100 Overige huisvestingssystemen	1	14,1	14,10
8	Opfokzeugen	D 3.100 Overige huisvestingssystemen	192	7,2	1.382,40
				Totaal	7.680,20

Onderstaande tabel geeft de resultaten weer van de berekening van de concentratie zeer fijn stof als gevolg van de beoogde situatie.

Tabel 18: Concentratie fijn stof (PM_{2,5}) referentiesituatie: werkelijke emissiepunten

Ontvangerpunt	Concentratie PM _{2,5} referentiesituatie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Aantal dagen overschrijding
Hogeweg 71 Rossum	14,17	n.v.t.
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	14,20	n.v.t.
Schoofbandweg 4 Rossum	14,33	n.v.t.
Middelweg 8 Rossum	14,30	n.v.t.
Bossekamp 2 Zaltbommel	14,46	n.v.t.
Bossekamp 5 Zaltbommel	14,57	n.v.t.
Schoofbandweg 5 Rossum	14,57	n.v.t.
Wielewaallaan 1 Hurwenen	14,13	n.v.t.
Schoofbandweg 2 Rossum	14,33	n.v.t.
Middelweg 8a Rossum	14,57	n.v.t.
Bossekamp 7 Zaltbommel	14,57	n.v.t.
Schoofbandweg 6 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	14,46	n.v.t.
Schoofbandweg 8 Rossum (bedrijfswoning bij niet-agrarisch bedrijf (voormalig veehouderijbedrijf))	14,57	n.v.t.
Schoofbandweg 12 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	14,570	n.v.t.

⁷ Emissiefactoren methaan, lachgas en PM_{2,5} voor stalsystemen, inclusief toelichting, Wageningen UR Livestock Research, november 2011

Middelweg 6 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	14,300	n.v.t.
Middelweg 10 Rossum (bedrijfswoning voormalig veehouderijbedrijf)	14,570	n.v.t.
De Wildeman Zaltbommel – maximale mogelijkheden	14,460	n.v.t.

Er wordt voldaan aan de normen voor zeer fijn stof.

Dubbeltelling en cumulatie

In paragraaf 3.8.1 van de “Handreiking fijn stof en veehouderijen”⁸ wordt nadere informatie gegeven over dubbeltelling en cumulatie. De bijdrage van de intensieve veehouderij aan de concentraties fijn stof is meegenomen bij de bepaling van de grootschalige concentratiegegevens fijn stof (GCN-kaart PM₁₀). Indien de bijdrage van een individueel bedrijf aan de fijn stof concentraties wordt berekend en deze wordt opgeteld bij de grootschalige concentratiegegevens fijn stof, treedt daarmee een dubbeltelling op. Op basis van de emissies door het individuele bedrijf kunnen de grootschalige concentratiegegevens fijn stof worden gecorrigeerd voor de gridcel waarbinnen het bedrijf is gelegen en de omliggende gridcellen.

De handreiking schrijft voor dat deze dubbeltelling en cumulatie alleen relevant is in die gevallen dat de extra bijdrage van de veehouderij IBM (in betekenende mate) is en uit berekening blijkt dat de grenswaarden net niet overschreden worden.

De grenswaarden worden niet overschreden waardoor het maken van een correctieberekening niet noodzakelijk is.

4.4 Bodem

De mogelijk bodembedreigende activiteiten die in de vergunde situatie worden verricht binnen de inrichting zijn:

- Afvoer van kadavers;
- Opslag van mest in mestkelders en mestsilo;
- Opslag van reinigings- en desinfectiemiddelen;
- Opslag van medicijnen;
- Opslag van afgewerkte olie en smeerolie;
- Opslag van natte bijproducten.

Verkennend bodemonderzoek

Door Terra Milieu is in november 2014 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd⁹.

Het doel van het onderzoek is om aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het grondwater in gehalten boven respectievelijk de achtergrondwaarden en de streefwaarden.

Tijdens het verkennend bodemonderzoek is de strategie voor een grootschalige onverdachte locatie gehanteerd.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek en de analyseresultaten kan worden geconcludeerd dat er in de boven- en ondergrond als mede de puinhoudende grondlaag, geen verhogingen worden aangetroffen. In het grondwater zijn verhogingen van Barium aangetroffen.

Op basis van de resultaten van dit bodemonderzoek is geadviseerd om een aanvullend onderzoek uit te voeren, waarbij een peilbuis opnieuw wordt bemonsterd. Het doel van dit aanvullend onderzoek is om na te

⁸ Handreiking fijn stof en veehouderijen, Agentschap NL, mei 2010

⁹ Verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740, Terra Milieu, 12 november 2014

gaan of hier sprake is van een grondwaterverontreiniging met Barium of een verhoogde achtergrondwaarde.

Rondom de stallen is asbesthoudend plaatmateriaal aangetroffen op het maaiveld en is puin in de bodem aangetroffen. Om deze reden dient de locatie rondom de stallen als asbestverdacht te worden beschouwd en is geadviseerd een onderzoek uit te voeren ter plaatse van de deellocaties waar puin of asbest is aangetroffen.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de rapportage van het verkennend bodemonderzoek dat is toegevoegd als bijlage 5.

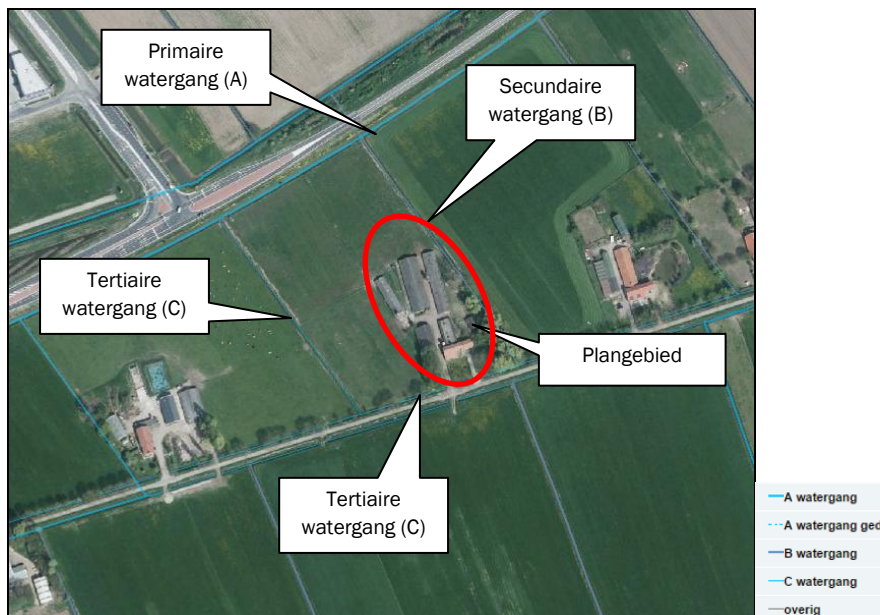
Een asbestonderzoek en aanvullend bodemonderzoek worden in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteiten milieu en bouwen uitgevoerd.

4.5 Water

Oppervlaktewater

De volgende figuur toont de ligging van watergangen in de omgeving van het plangebied die in beheer zijn bij het Waterschap Rivierenland. Ten noorden van het plangebied is parallel aan de Van Heemstraweg een A-watergang gelegen. Aan de zuid- en westzijde liggen C-watergangen en aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door een B-watergang.

Voor de A-watergang geldt een beschermingszone van 5 meter, voor de B-watergang 1 meter ten behoeve van het onderhoud van de watergangen. Onderhavige ontwikkeling vindt niet plaats binnen de beschermingszone van de watergangen; er worden geen obstakels aangebracht die het onderhoud kunnen belemmeren.

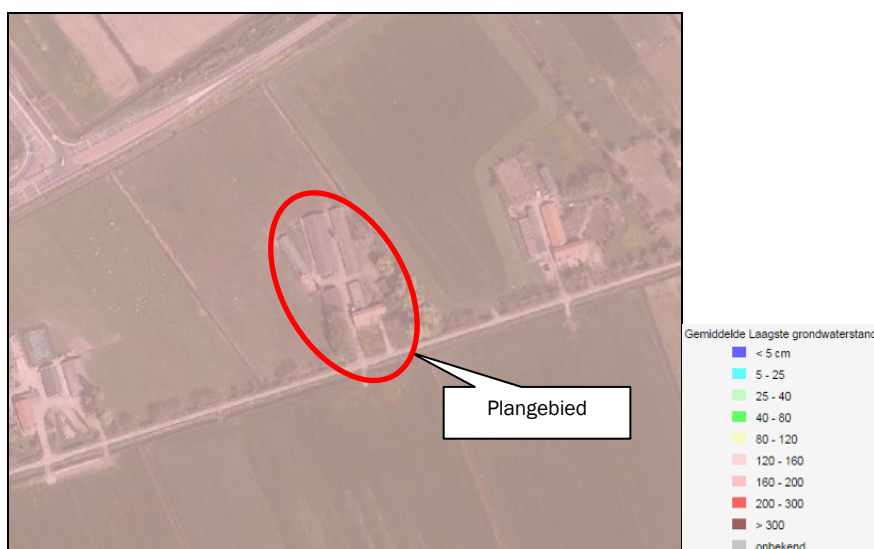
Figuur 9: Ligging watergangen

Grondwater

Via de wateratlas van provincie Gelderland zijn gegevens opgevraagd over de grondwaterstand bij het plangebied. Uit gegevens is gebleken dat de gemiddelde hoogste waterstand zich rond de 40-80 centimeter onder het maaiveld bevindt (zie figuur 9) en de gemiddelde laagste grondwaterstand rond de 120-160 cm onder het maaiveld (zie figuur 10).

Figuur 10: Gemiddelde hoogste grondwaterstand (bron: Wateratlas Gelderland)

Figuur 11: Gemiddelde laagste grondwaterstand (bron: Wateratlas Gelderland)

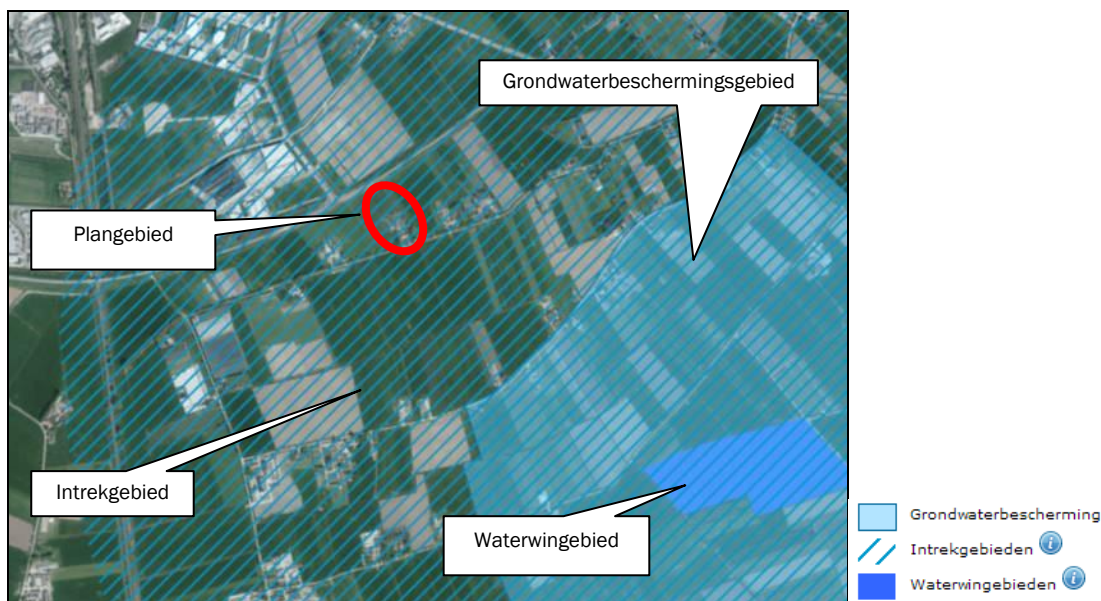
Grondwaterbeschermingsgebieden

Op een afstand van circa 1,2 kilometer zuidoostelijk van de inrichting is een waterwingebied gelegen met daaromheen een grondwaterbeschermingszone. Het plangebied ligt niet binnen deze zone (zie volgende figuur).

Het plangebied is wel gelegen binnen een intrekgebied. Intrekgebieden zijn gebieden waar het grondwater binnen 100 jaar de pompputten van het waterbedrijf bereikt. Voor deze gebieden is geen bijzonder beleid opgesteld door provincie Gelderland. Hier gelden derhalve geen specifieke beperkingen ten aanzien van ontwikkelingen.

Voor onderhavige ontwikkeling vormt de hydrologische situatie van het gebied geen belemmering.

Figuur 12: Uitsnede kaart "Regels water" Omgevingsverordening (provincie Gelderland)

4.6 Geluid

Geluid wordt veroorzaakt door vaste installaties binnen de inrichting (stationaire bronnen) en door geluidsbronnen die met een bepaalde regelmaat terugkomen.

In de huidige, feitelijke situatie is op onderhavige locatie een varkenshouderij gevestigd. De inrichting is gelegen in een landelijke omgeving nabij de provinciale weg N322, die op zichzelf al een belangrijke geluidsbron met een niet te verwaarlozen effect op zijn omgeving heeft.

Op basis van de vigerende vergunning d.d. 4 juni 2007, gelden ter plaatse van woningen van derden en andere geluidgevoelige bestemmingen, of op meetpunten op 50 afstand van de grens van de inrichting, inzake geluid de volgende geluidnormen: 45 dB(A) in de dagperiode (7.00-19.00 uur), 45 dB(A) in de avondperiode (19.00-23.00 uur) en 40 dB(A) in de nachtperiode (23.00-07.00 uur).

Als maximale geluidsniveau geldt 70 dB(A) in de dagperiode, 65 dB(A) in de avondperiode en 60 dB(A) in de nachtperiode.

Indirecte hinder van verkeersbewegingen van en naar de inrichting is aan de orde. Echter, de geluidbelasting die hierdoor veroorzaakt wordt voldoet gezien de beperkte aantallen bewegingen en gezien de afstand ten opzichte van de woningen aan de gestelde geluidnormen.

Op basis van de ligging van de inrichting, de activiteiten en de tijdstippen hiervan, kan gesteld worden dat sprake is van een aanvaardbaar geluidniveau.

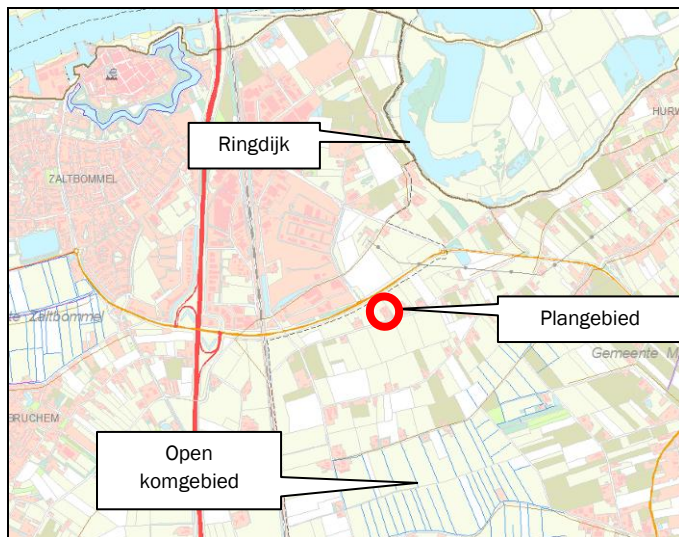
4.7 Cultuurhistorische en archeologische waarden

4.7.1 Cultuurhistorische waarden

Cultuurhistorie neemt een belangrijke plaats in in de ruimtelijke ordening. Met cultuurhistorische waarden dient bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening gehouden te worden in de vorm van bescherming en behoud van deze karakteristieke gebiedswaarden.

Het plangebied Schoofbandweg is gelegen binnen het open komgebied van het rivierengebied ten noorden van Velddriel, dat nog een redelijk oorspronkelijk karakter heeft (bron: bestemmingsplan “Buitengebied binnendijsk deel”).

Volgens de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Gelderland bevinden zich geen specifieke cultuurhistorisch waardevolle elementen binnen of in de directe omgeving van het plangebied (zie figuur 10).

Figuur 13: Uitsnede “Cultuurhistorische Waardenkaart” provincie Gelderland

4.7.2 Archeologische waarden

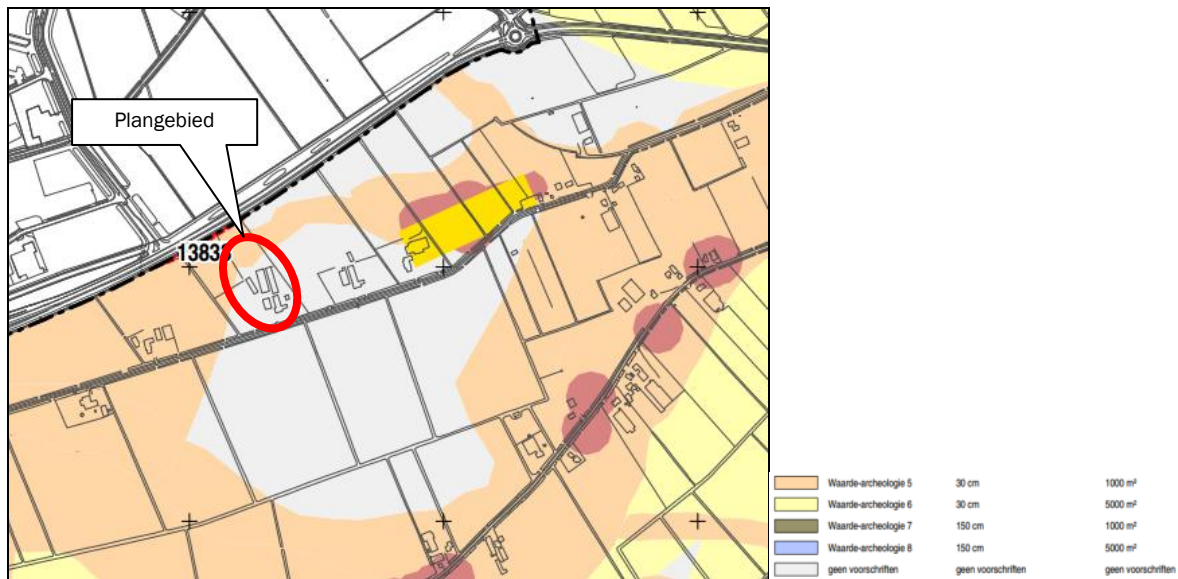
Volgens de Archeologische Monumentenkaart van de provincie Gelderland is op circa 250 meter ten oosten van het plangebied een terrein met een hoge archeologische waarde gelegen (zie volgende figuur).

Figuur 14: Uitsnede “Archeologische Monumentenkaart” provincie Gelderland

Volgens de archeologische beleidskaart van de gemeente Maasdriel is de inrichting deels gelegen binnen een gebied waar geen voorschriften gelden en deels gelegen binnen de zone “Waarde - Archeologie 5”. Onder deze categorie vallen gebieden met een (zeer) hoge archeologische verwachting. In deze gebieden wordt de hoogste dichtheid aan archeologische vindplaatsen verwacht. Hier geldt een onderzoeksplicht bij ontwikkelingen met een oppervlakte groter dan 1.000 m² en meer dan 30 centimeter diep (zie figuur 15).

De oppervlakte van de nieuw op te richten bebouwing die binnen deze zone wordt gerealiseerd bedraagt meer dan 6.000 m² en wordt dieper dan 30 centimeter aangelegd.

Figuur 15: Uitsnede archeologische beleidskaart gemeente Maasdriel

Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek

In het kader van onderhavig plan-MER en de wijzigingsprocedure van het bestemmingsplan is een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd¹⁰.

Uit het veldonderzoek is gebleken dat de kans op het aantreffen van archeologische resten uit de ijzertijd tot en met de nieuwe tijd B voor de zone rondom een aantal boringen hoog. Archeologische resten kunnen in deze zone direct onder de bouwvoor worden verwacht. In het overige deel van het plangebied, met uitzondering van het thans bebouwde zuidelijke deel van het plangebied, geldt een middelhoge kans op het aantreffen van archeologische resten uit de periode neolithicum tot en met de Romeinse tijd.

Archeologische resten kunnen ter plaatse van de zandige zone voorkomen vanaf circa 0,4 m -mv en aan weerszijden hiervan binnen 2,5 m -mv. Voor het zuidelijke, bebouwde deel van het plangebied geldt een lage archeologische verwachting voor alle perioden.

Voor de gedetailleerde onderzoeksresultaten wordt verwezen naar de rapportage van het archeologisch onderzoek dat is bijgevoegd als bijlage 6.

4.8 Landschap

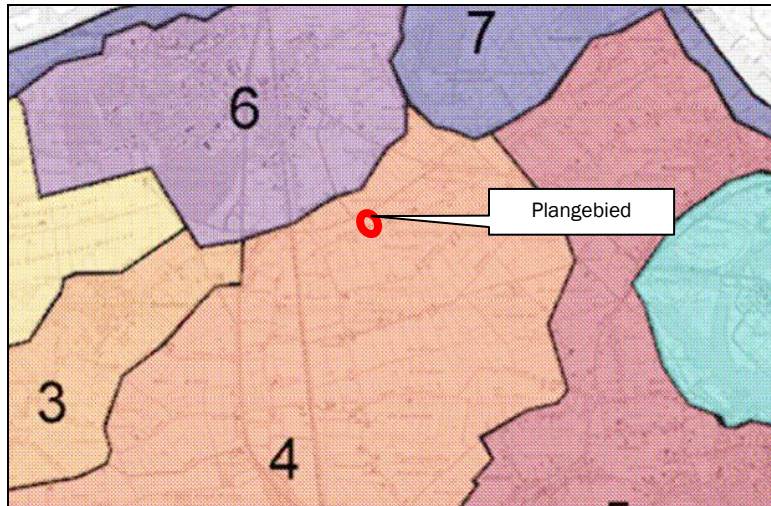
Het plangebied is gelegen tussen rivieren de Maas en de Waal, in de Bommelerwaard. Het gebied maakt deel uit van een rivierengebied en ligt op de overgang naar zeekleigebied in het zuidwesten en de laagveengebieden in het noordwesten.

Op het buitengebied van de gemeente Maasdriel is het Landschapsplan Bommelerwaard 2003 van toepassing. Doel van dit beleidskader is het behouden en versterken van bestaande landschaps-, natuur-, cultuurhistorische en recreatieve waarden en voor een goede inpassing van ruimtelijke en functionele ontwikkelingen, alsmede het initiëren van nieuwe initiatieven en maatregelen gericht op het versterken van de cultuurhistorische identiteit en de landschappelijke, ecologische en recreatieve kwaliteit van de Bommelerwaard. De wenselijke ontwikkeling van het landschap in het buitengebied wordt hierin beschreven.

¹⁰ Plangebied Schoofbandweg 10 te Rossum, Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek (verkennde fase), BAAC, november 2014

Op basis van dit plan dienen keuzes gemaakt te worden over waar wel en waar geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn en waar verdere verdichting wel of niet toelaatbaar is.

Het plangebied aan de Schoofbandweg 10 is gelegen binnen deelgebied “De kommen De Vliert en het Groote Lage Broek” (zie figuur 15). Het is een open karakteristiek komgebied dat wordt gekenmerkt door grote oppervlakten grasland met beplanting langs wegen en op erven van boerderijen. De openheid is echter beperkt door de vele boerderijen met erfbeplantingen, populierenbossen, eendenkooien en grienden in het gebied.

4. De kommen de Vliert en het Groote Lage Broek;

Figuur 16: Uitsnede Landschapsbeleidsplan Bommelerwaard 2003

In het Landschapsbeleidsplan zijn de landschappelijke waarden van het komgebied als volgt omschreven:

- door hun openheid zijn de kommen de Vliert en het Groote Lage Broek zeer belangrijk als weidevogelgebied. De openheid van de kommen is daarnaast van belang voor de beleving en oriëntatie in het landschap, in relatie tot de ruimtelijk sterk verdichte oeverwallen;
- de aanwezige weteringen en kades vormen een eenheid met de Hoofdwetering;
- ook de sterke ruimtelijke samenhang tussen de kleine weteringen en parallelle wegen wordt gezien als waardevol;
- in het gebied ligt een eendenkooi;
- de nog aanwezige ruimtelijke relatie van het komgebied met de uiterwaarden bij het Hurwenensche Broek en bij Wellseind.

Het plangebied aan de Schoofbandweg 10 is gelegen binnen de zone “Landschapsbeschermings- en ontwikkelingsgebied”. Nieuwe stedelijke ontwikkelingen kunnen hier slechts op kleine schaal plaatsvinden, voor zover de bestaande waarden hierdoor niet worden aangetast. Daarnaast zijn de volgende beleidsuitgangspunten vastgelegd: behoud kernkwaliteiten, versterking landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten, inpassing nieuwe functies en ontwikkeling van een nieuw landschap.

Ten aanzien van de landbouw wordt in het plan het volgende beschreven. De grondgebonden landbouw neemt in de Bommelerwaard een belangrijke positie in. Het overgrote deel van het gebied is in gebruik als grasland. Dit geldt met name voor de komgebieden en in mindere mate ook voor de oeverwallen. Dit verschil draagt bij aan de ruimtelijke structurering en karakteristiek van verschillende delen van de Bommelerwaard.

Knelpunten bij ontwikkelingen in de landbouw zijn dat herverkaveling kan echter leiden tot het verdwijnen van karakteristieke verkavelingen en beplantingen en het gevaar van verrommeling van het landschap door hergebruik stallen en ontstaan nevenfuncties.

Kansen bij nieuwe ontwikkelingen zijn het financieel stimuleren van de aanleg van erfbeplanting en een goede ruimtelijke inpassing van nieuwe stallen en het financieel stimuleren van actief behoud en herstel van waardevolle landschapselementen door agrariërs.

Via de beleidslijn “Versterking landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit” wordt ingezet op behoud en versterking van de landschappelijke kwaliteiten en cultuurhistorische waarden door behoud van eenheid en openheid van grote aaneengesloten komgebieden en polders binnen aangegeven contouren.

Nieuwe ontwikkelingen in het landschap vragen om een doelgerichte strategie om te komen tot een goede inpassing in het bestaande landschap. Het gaat hier zowel om de grootschalige ontwikkeling van woon- en werkgebieden als om inpassing van relatief kleinschalige elementen zoals windmolens en agrarische bedrijven.

Bij de inpassing van nieuwe ontwikkelingen is het volgende beleidsuitgangspunt van toepassing: aandacht voor goede landschappelijke inpassing in combinatie met het stellen van randvoorwaarden aan de kwaliteit van verspreide elementen zoals stallen.

Inpassing (uitbreiding) van boerenerven

Een aantal agrarische erven in de komgebieden is voorzien van erfbeplantingen. De aanplant in de komgebieden wordt gestimuleerd. Erfbeplantingen rondom boerderijen en woningen worden in principe (wel afhankelijk van de omvang) niet gezien als een verstoring van de openheid van de komgebieden, omdat hier reeds verdichting in de vorm van bebouwing aanwezig is.

De volgende beleidsuitgangspunten zijn hier van toepassing:

- stimulering van de aanleg van erfbeplanting bij uitbreiding van bedrijfsbebouwing in de kommen;
- gebruik van streekeigen, inheemse beplantingen;
- streven naar eenheid in de vorm en beplantingswijze van verschillende erven;
- behoud van onderscheid tussen erfbeplantingen en randbeplantingen langs fruitboomgaarden;
- stimuleren van ecologisch beheer.

Ten behoeve van de nieuwe ontwikkeling is op basis van bovenstaande uitgangspunten een erfbeplantingsplan opgesteld (zie paragraaf 7.8.1).

4.9 Natuur

Natura2000 en beschermde natuurmonumenten

In de omgeving van het plangebied zijn de volgende Natura2000-gebieden gelegen:

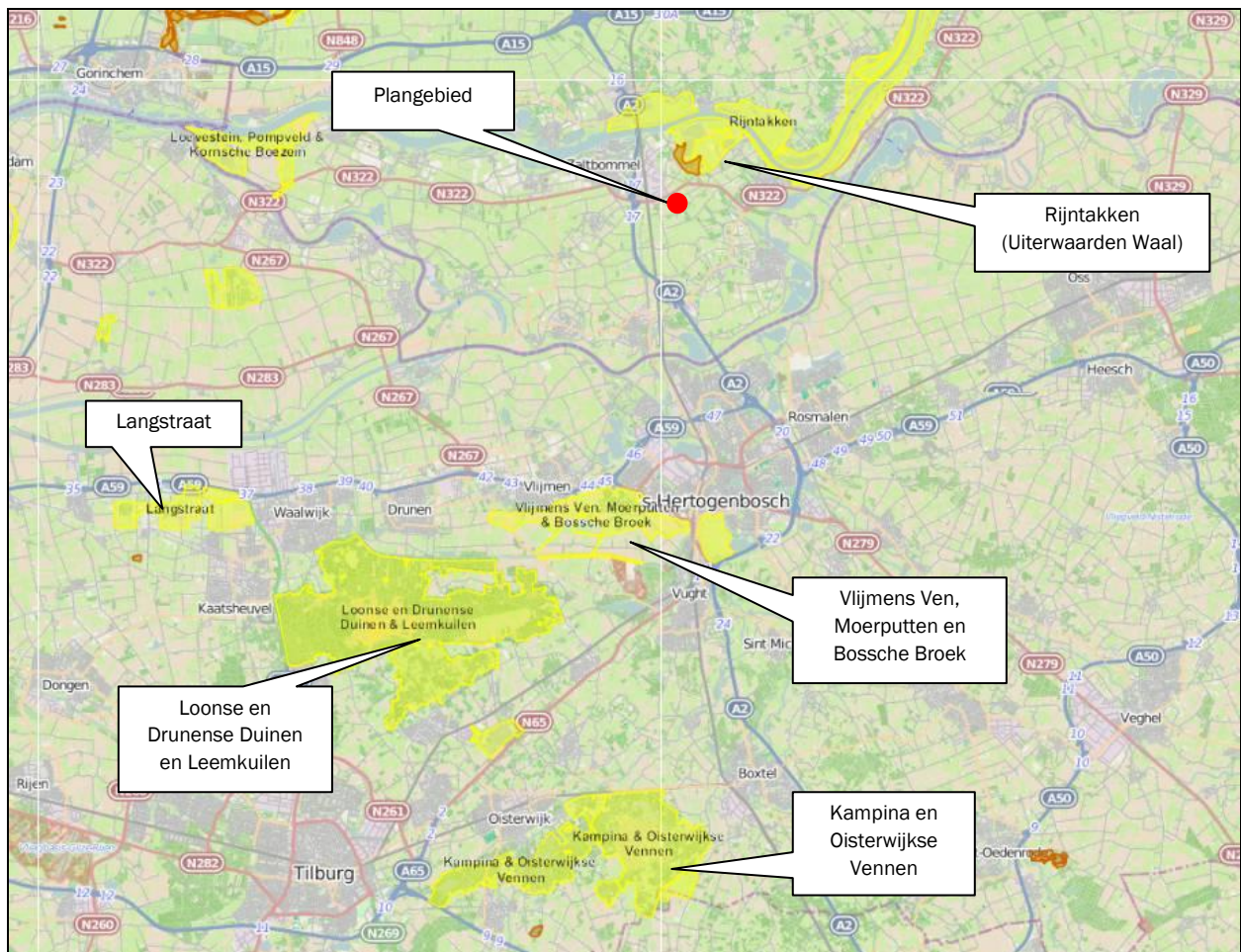
- Rijntakken (Uiterwaarden Waal) (Vogel- als Habitatrichtlijngebied): afstand circa 1,0 kilometer;
- Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek (Habitatrichtlijngebied): afstand circa 11,4 kilometer;
- Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen (Habitatrichtlijngebied): afstand circa 15,7 kilometer;
- Langstraat (Habitatrichtlijngebied): afstand circa 20,6 kilometer;
- Kampina en Oisterwijkse Vennen (Habitat- en Vogelrichtlijngebied): afstand circa 22,9 kilometer.

De provincie Noord-Brabant hanteert een afstand van 25,0 kilometer waarbinnen beoordeeld dient te worden of daar Natura2000-gebieden zijn gelegen. Voor deze gebieden is aan Nb-wetvergunning aangevraagd binnen de provincie Noord-Brabant.

Het bedrijf beschikt over een Nb-wetvergunning voor de Gelderlandse Natura2000-gebieden.

Er zijn binnen deze zone geen beschermde natuurmonumenten gelegen.

In de volgende figuur wordt de ligging van de verschillende natuurgebieden weergegeven.

Figuur 17: Ligging Natura2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten

Zeer kwetsbare gebieden

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) vormt een onderdeel van de ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouderijen. Deze regelgeving heeft als doel de ammoniakuitstoot in heel Nederland terug te dringen (onder andere met het Besluit emissiearme huisvesting).

Voor een aantal gebieden geldt extra beleid: het doel is de ammoniakdepositie op die gebieden - de zeer kwetsbare gebieden- te verminderen. De Wav maakt een onderscheid in veehouderijen binnen en buiten zeer kwetsbaar gebied en een zone van 250 meter daar omheen. De ligging van de dierenverblijven is bepalend voor de vraag of een veehouderij binnen of buiten de zone ligt. Als een veehouderij is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied of in een zone van 250 meter daaromheen, kan een bedrijf slechts zeer beperkt worden opgericht of uitgebreid.

In figuur 18 zijn de zeer kwetsbare gebieden in de nabijheid van het plangebied weergegeven. Uit deze figuur blijkt dat de locatie niet is gelegen binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. De afstand tot het dichtstbijzijnde voor verzuring gevoelige gebied bedraagt circa 6,7 kilometer, ten westen van de locatie.

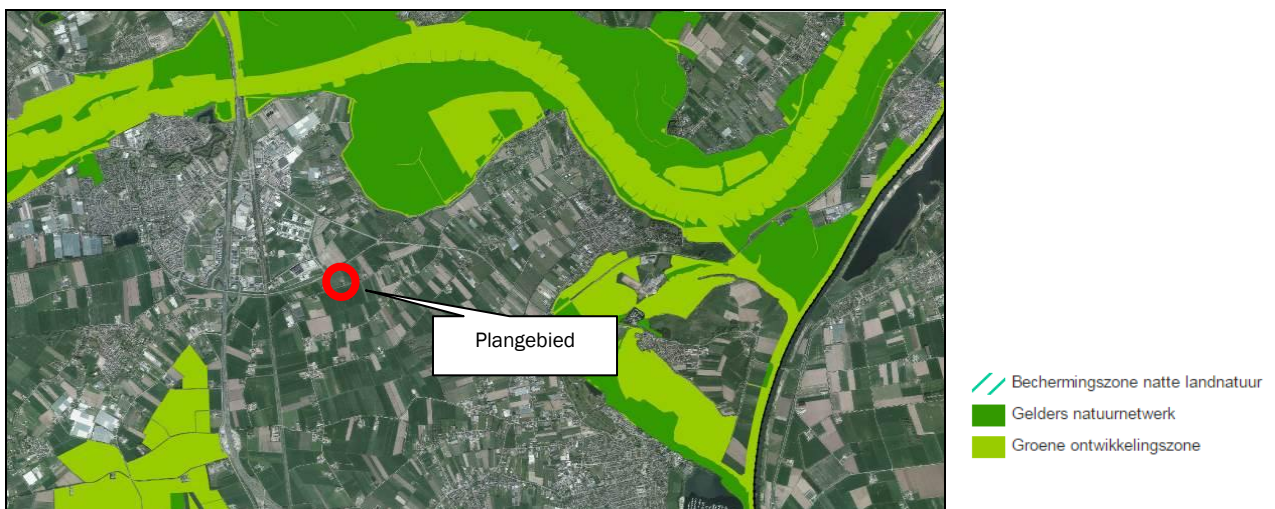

Figuur 18: Ligging zeer kwetsbare gebieden (uitsnede kaart "Landbouw en Stikstof" provincie Gelderland)

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (voorheen ecologische hoofdstructuur) is een samenhangend geheel van natuurgebieden van (inter)nationaal belang met als doel de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten, bestaande uit de meest waardevolle natuur- en bosgebieden en andere gebieden met belangrijke aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen.

Het plangebied is niet gelegen nabij een natuurgebied opgenomen binnen het Natuurnetwerk Nederland of een ecologische verbindingzone (zie figuur 19). Het dichtstbijzijnde gebied is gelegen op een afstand van circa 1 kilometer noordoostelijk van het plangebied.

Figuur 19: Uitsnede kaart "Kernkwaliteiten GNN en GO" (provincie Gelderland)

Ammoniakdepositie

In de situatie van de Natuurbeschermingswet is onderscheid gemaakt tussen de uitgangssituatie voor de Vogelrichtlijngebieden (VR) en de Habitatrichtlijngebieden (HR). De depositie is afhankelijk van de vergunde situatie bij aanwijzing van deze gebieden en de nadien vergunde emissie. Een en ander is op basis van de wetgeving voor 1 juli 2015, de inwerkingtreding van de PAS.

Tabel 19: Uitgangssituaties Vogel- en Habitatrichtlijngebieden Noord-Brabant en Gelderland

Verskillende referentiedata geldend voor vogel-, habitatrichtlijngebieden en/of beschermde natuurmonumenten	Op referentiedatum vigerende milieuvergunning (datum afgifte) of nadien verleende milieuvergunning indien dit een lagere ammoniak-emissie tot gevolg heeft	Vergunde emissie (totaal kg NH ₃)
Langstraat (HR: 7 december 2004)	HR: 4 juni 2007	HR: 2.795,30 kg NH ₃
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek (HR: 7 december 2004)	HR: 4 juni 2007	HR: 2.795,30 kg NH ₃
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen (HR: 7 december 2004)	HR: 4 juni 2007	HR: 2.795,30 kg NH ₃
Kampina en Oisterwijkse Vennen (VR: 10 juni 1994 en HR: 7 december 2004)	VR + HR: 4 juni 2007	VR + HR: 2.795,30 kg NH ₃
Rijntakken (Uiterwaarden Waal) (VR: 24 maart 2000 en HR: 7 december 2004)	VR + HR: Nbwetvergunning: 11 april 2012	2.795,30 kg NH ₃

De volgende tabel geeft de ammoniakdepositie aan in de referentiesituatie en in de uitgangssituatie voor de Natuurbeschermingswetvergunning weer ter plaatse van (zeer) kwetsbare gebieden, omliggende natuurgebieden behorende bij Natuurnetwerk Nederland, de stikstofgevoelige habitattypen in de Habitatrichtlijngebieden en de Vogelrichtlijngebieden (Natura2000-gebieden).

Hierbij is een selectie gemaakt van de dichtst bij het plangebied gelegen meetpunten (in de bijlage wordt een overzicht gegeven van de depositie op alle meetpunten). Per gebied wordt de kritische depositiewaarde weergegeven. Voor de gebieden behorende tot Natuurnetwerk Nederland niet zijnde Natura-2000 gebieden zijn de kritische depositiewaarden voor de natuurdoeltypen niet altijd bekend. Indien deze bekend is, is de meest kritische depositiewaarde van het natuurdoeltype binnen het gebied weergegeven. In de bijlage 7 is tevens de ligging van de meetpunten aangegeven binnen de natuurgebieden waar de ammoniakdepositie is bepaald/berekend.

Tabel 20: Ammoniakdepositie natuurgebieden op basis van referentiesituatie en uitgangssituatie Nb-wetvergunning

Omschrijving gebied en meetpunt	Achtergronddepositie [mol N _{tot} /ha/ jaar] ¹¹	Kritische depositiewaarde [mol N/ha/jaar] ^{12,13}	Ammoniakdepositie referentiesituatie gecorrigeerd o.b.v. Besluit emissiearme huisvesting [mol N/ha/jaar]	Ammoniakdepositie referentiesituatie: hoekpunt 1 [mol N/ha/jaar]	Ammoniakdepositie referentiesituatie: hoekpunt 2 [mol N/ha/jaar]	Ammoniakdepositie referentiesituatie: hoekpunt 3 [mol N/ha/jaar]	Ammoniakdepositie referentiesituatie: hoekpunt 4 [mol N/ha/jaar]	Ammoniakdepositie uitgangssituatie Nb-wetvergunning J11 april 2012 [mol N/ha/jaar]
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek 1	2.770	H3140 Kranswierwater en 571	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,21
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek 2	2.230	H3140 Kranswierwater en 571	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,25
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 1	1.980	H3130 Zwakgebufferde vennen 571	0,08	0,08	0,07	0,08	0,08	0,14
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 2	1.640	H3130 Zwakgebufferde vennen 571	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,15
Kampina en Oisterwijkse Vennen 4	1.940	H3110 Zeer zwak gebufferde vennen 429	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,08
Kampina en Oisterwijkse Vennen 6	1.830	H3110 Zeer zwak gebufferde vennen 429	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,08

¹¹ Depositie stikstof 2013, grootschalige concentratiekaart Nederland, MNP

¹² Beleidsregel stikstof en beschermde natuurmonumenten Noord-Brabant

¹³ Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura2000, Alterra-rapport 2397

Langstraat 1	1.560	H3140 Kranswier- wateren 571	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,11
Langstraat 2	1.820	H3140 Kranswier- wateren 571	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,10
Rijntakken 1 (Uiterwaarden Waal)	1.550	H6120 Stroomdalgras- landen 1.250	8,59	8,29	9,01	7,62	7,73	7,73	15,43
Rijntakken 3 (Uiterwaarden Waal)	1.690	H6120 Stroomdalgras- landen 1.250	6,00	5,79	6,19	5,51	5,74	5,74	10,78
Rijntakken 4 (Uiterwaarden Waal)	1.550	H6120 Stroomdalgras- landen 1.250	8,57	8,60	8,98	7,54	8,30	8,30	15,40
EHS 1	1.700	-	1,52	1,55	1,54	1,45	1,44	1,44	2,74
EHS 2	1.700	-	1,42	1,46	1,43	1,37	1,34	1,34	2,56
EHS 9	1.730	-	1,27	1,22	1,25	1,26	1,30	1,30	2,27
EHS 10	1.730	-	1,19	1,16	1,19	1,21	1,25	1,25	2,14
Kwetsbare natuur 3	1.570	-	0,23	0,23	0,23	0,23	0,22	0,22	0,41
Kwetsbare natuur 4	1.670	-	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	0,41

Directe ammoniakschade

In het rapport "Stallucht en planten" wordt gesteld dat binnen 25 meter voor zeer gevoelige gewassen en 50 meter voor gevoelige gewassen schade kan optreden door ammoniak.

In de nabijheid van het plangebied zijn echter geen plantenkwekerijen gelegen waar mogelijk directe ammoniakschade kan optreden bij de in het rapport genoemde gevoelige gewasgroepen.

Conclusie

De aspecten directe ammoniakschade en zeer kwetsbare gebieden vormen geen belemmering voor het planvoornemen. De ligging van Natura2000-gebieden en EHS dient nader onderzocht en onderbouwd worden voor het planvoornemen.

4.10 Flora en fauna

In het kader van het plan-MER is op 22 oktober 2014 een quick scan flora en fauna uitgevoerd¹⁴. De quickscan bevat een inventarisatie van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in en om het plangebied.

Tijdens het onderzoek zijn geen zoogdieren aangetroffen die streng beschermd zijn. Daarnaast zijn geen sporen van vleermuizen en uilen (behalve het voorkomen van een uilenbal) aangetroffen. Door het ontbreken van geschikte spouwmuren en de aanwezigheid van golfplaten daken, worden de leegstaande gebouwen ongeschikt geacht voor de definitieve huisvesting van uilen en vleermuizen.

Reptielen en amfibieën werden tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Gezien de aard en hoedanigheid van het plangebied wordt niet verwacht dat dagvlinders en libellen voorkomen. Vissen zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek.

In en in de nabijheid van het plangebied zijn kramsvogel, roodborstje, winterkoning, koolmees, Turkse tortel en kauw waargenomen. Geen van deze soorten betreffen gevoelige soorten.

Wel zijn nesten van holenduiven aangetroffen; dit betreft geen beschermde soort. Nesten van zwaluwen en huismussen zijn niet waargenomen. Ten slotte zijn binnen het plangebied geen bijzondere plantensoorten waargenomen.

Voor een uitgebreide beschrijving wordt verwezen naar de rapportage van het flora en faunaonderzoek dat is toegevoegd als bijlage 8.

¹⁴ Quick scan flora en fauna Schoofbandweg 10 te Rossum, Exlan, 22 oktober 2014

4.11 Externe veiligheid

Bij ruimtelijke plannen dient rekening te worden gehouden met het aspect externe veiligheid. Daartoe moeten de risico's voor de bevolking, die verbonden zijn aan gevaar veroorzakende activiteiten, in beeld worden gebracht. Hiertoe worden bij risicovolle activiteiten risicocontouren aangebracht. Een risicocontour (ofwel plaatsgebonden risico) geeft aan hoe groot in de omgeving de overlijdenskans is door een ongeval met een risicobron: binnen de contour is het risico groter, buiten de contour is het risico kleiner.

Besluit externe veiligheid voor inrichtingen (Bevi)

Voor de normstelling van risicovolle bedrijven moet worden aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het toetsingskader is meer gedetailleerd uitgewerkt in de Regeling externe veiligheid voor inrichtingen (Revi).

Voor het aspect externe veiligheid worden twee risicomaten onderscheiden: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico (PR) wordt uitgedrukt in de kans op overlijden van een denkbeeldig aanwezige persoon op een bepaalde plaats als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico is vastgelegd in een grenswaarde of een richtwaarde. Deze normen zijn vastgesteld op een kans van 10^{-6} (kans van 1 op de één miljoen) per jaar dat een denkbeeldig persoon overlijdt.

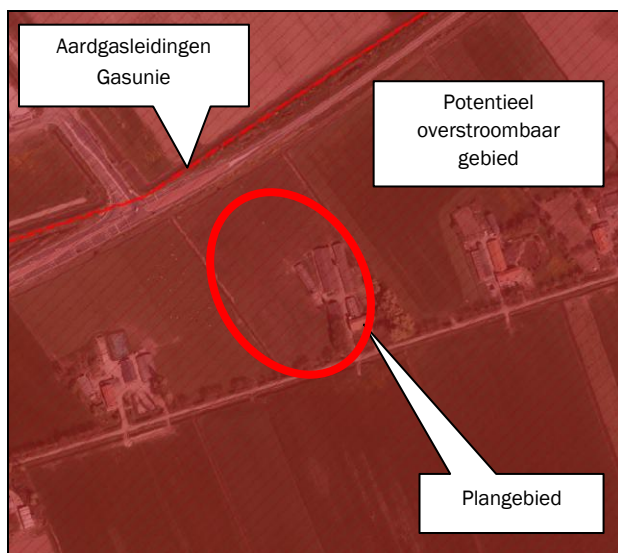
Het groepsrisico (GR) wordt uitgedrukt in de kans op overlijden ineens van een groep personen als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt gepresenteerd in een curve waarbij de omvang van de groep dodelijke slachtoffers wordt uitgezet tegen de kans dat die groep komt te overlijden. De normstelling voor het groepsrisico heeft een status van oriëntatiewaarde. Daarbij wordt ingezoomd op het gebied waarbinnen nog 1% van de aanwezige personen kan komen te overlijden. Dit wordt ook wel het invloedsgebied van het groepsrisico genoemd. Op grond van het Bevi en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) moet bij de vaststelling van een bestemmingsplan, op grond waarvan de aanleg, bouw of vestiging van een kwetsbaar of een (beperkt) kwetsbaar object wordt toegelaten, het GR in het invloedsgebied van de buisleiding of de risicovolle inrichting worden verantwoord.

In de huidige situatie wordt binnen de inrichting aan de Schoofbandweg 10 geen of slechts in een zeer beperkte mate gevaarlijke afvalstoffen opgeslagen. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen gelegen, uitgezonderd hogedruk aardgasleidingen (zie figuur 19). Daarnaast is het plangebied volgens de risicokaart gelegen binnen "potentieel overstroombaar gebied". Het betreft een gebied waar een kleine kans op overstroming aanwezig is als gevolg van eventuele doorbraken van regionale keringen of dijken bij maatgevende hoogwaterstanden.

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), in werking getreden op 1 januari 2011, regelt de taken en verantwoordelijkheden van de leidingexploitant en de gemeenten en geeft de eisen en veiligheidsafstanden voor buisleidingen die worden gebruikt voor het transport van gevaarlijke stoffen ten opzichte van kwetsbare objecten. Ook hier gelden de normen voor het plaatsgebonden risico en een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico (zoals in het Bevi).

Ten noorden van het plangebied is op een afstand van 50 meter van de grens van het plangebied een tweetal hogedrukaardgasleidingen van Gasunie gelegen (zie volgende figuur).

Figuur 20: Uitsnede Risicokaart

Het betreffen:

- hogedruk aardgasleiding W-531-10 (ten zuiden van de Bossekamp): met een diameter van 219 mm, een maximale werkdruk van 40 bar, een aan te houden belemmeringsstrook van 4 m aan weerszijden van de leiding, een 100% letaafstand op 50 meter en een 1% letaafstand (grens van het invloedsgebied) op 95 meter;
- hogedruk aardgasleiding W-531-04 (ten zuiden van de Bossekamp): met een diameter van 168 mm, een maximale werkdruk van 40 bar, een aan te houden belemmeringsstrook van 4 m aan weerszijden van de leiding, een 100% letaafstand op 40 meter en een 1% letaafstand (grens van het invloedsgebied) op 70 meter.

Het plangebied ligt (deels) binnen de invloedsgebieden van beide leidingen.

Het plangebied is niet gelegen binnen de 100% letaafstand van de gasleidingen, waarbinnen een uitgebreide groepsrisicoverantwoording bij ontwikkelingen noodzakelijk is. In dit geval kan volgens artikel 12 lid 1 en 3 van het Bevb worden volstaan met een (beperkte) verantwoording van het groepsrisico. Een beperkte verantwoording houdt in dat moet worden ingegaan op de mogelijkheden voor de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid, de hoogte van het groepsrisico en de personendichtheid binnen het invloedsgebied.

De risico's van de hogedruk aardgasleidingen zijn beschreven in de rapportage "Externe veiligheid bestemmingsplan Zaltbommel, De Wildeman", d.d. 11 juni 2014, die is opgesteld door de Omgevingsdienst Rivierenland.

Plaatsgebonden risico

Uit de provinciale risicokaart en een door de Omgevingsdienst Rivierenland uitgevoerde risicoberekening met het rekenprogramma Carola blijkt dat er geen PR 10^{-6} contour ligt buiten de twee leidingen. Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

5. Planbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt een omschrijving gegeven van het plan van de initiatiefnemer op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum.

5.1 Algemeen

Van der Schans Melkgeiten B.V. is voornemens het voormalige varkenshouderijbedrijf op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum om te schakelen naar een geitenhouderij ten behoeve van de huisvesting van in totaal 5.100 melkgeiten. Hiertoe worden de bestaande varkensstallen gesloopt en wordt een drietal nieuwe geitenstallen opgericht. Aan de buitenzijden van de stallen en tussen de stallen worden uitloopruimten voor de geiten gerealiseerd. Daarnaast wordt een melkgebouw gerealiseerd aan de zuidzijde van de nieuw te bouwen stallen.

Geitenstallen

De nieuwe bebouwing betreft stallen ten behoeve van de huisvesting van 5.100 geiten; per stal worden 1.700 geiten gehuisvest. In de stallen wordt mechanische ventilatie toegepast. Aan beide zijden van elke stal wordt een uitloopmogelijkheid voor de geiten gerealiseerd.

De dieren van 0-1 jaar worden na de geboorte direct opgevangen en krijgen ter plaatse de eerste biest. De lammeren worden allemaal in een periode van circa zes weken geboren. In deze periode worden de lammeren dagelijks naar opfokkers gebracht die de opfok van de lammeren voor de initiatiefnemer verzorgen.

In de drie nieuwe stallen wordt gebruik gemaakt van een cascadereregeling. Hiermee wordt beoogd een hogere uittreedsnelheid van de ventilatielucht te behalen. Met behulp van de cascadereregeling wordt de uittreedsnelheid van 8,46 m/s geborgd.

In bijlage 2 is een onderbouwing opgenomen waaruit blijkt hoe de uittreedsnelheid van 8,46 m/s geborgd kan worden.

Melkstal

Ten zuiden van de drie nieuwe stallen wordt een nieuwe melkstal met wachtruimte, werkplaats, berging, opslag, kantoor en machinekamer gerealiseerd.

Buitenuitloop

De geiten kunnen gebruik maken van een vrije, verharde uitloop grenzend aan de stallen. Er zal slechts een gedeelte van de geiten tegelijkertijd buiten zijn gedurende een gedeelte van de dag.

Binnen de stallen verblijven de geiten in een geconditioneerde omgeving met een ideaal klimaat, beschutting en rust. De uitloop geeft de geiten de mogelijkheid naar buiten te gaan. In de buitenuitloop staan klimtoestellen en het nodige groen. Veel van haar natuurlijke behoeftes kan de geit vervullen in de buitenuitloop. Binnen de huidige geitenhouderij is dit een ware innovatie. Een koppeling van de optimale verblijfsomstandigheden in het geconditioneerde binnenvverblijf gekoppeld aan de ruime speel- en klimmogelijkheden buiten. Tussen de melkbeurten in de ochtend en de avond kunnen de geiten tijdens de dagperiode gebruik maken van de uitloop.

In bijlage 14 is de milieutekening van de beoogde ontwikkeling opgenomen.

Productieproces

Het melkgeitenbedrijf aan de Schoofbandweg wordt een gespecialiseerde melkgeitenhouderij.

Het productieproces dat hier plaatsvindt is enkel het voeren, verzorgen en melken van de dieren. Dagelijks worden de melkgeiten gevoerd, dit ruwvoer wordt aangekocht en dagelijks aangevoerd van elders.

Daarnaast krijgen de geiten krachtvoer om het ruwvoer verder aan te vullen. In een traditionele melkgeitenhouderij heeft ook de opfok en het telen van voedergewassen een voorname plaats binnen de bedrijfsvoering. Op deze locatie vinden deze beide activiteiten niet plaats. De opfok is volledig uitbesteed aan gespecialiseerde opfokkers. Voor het telen en oogsten van de benodigde ruwvoerders zijn langetermijnafspraken gemaakt met loonwerker(s) in de omgeving.

Reproductie

Gedurende een periode van twee maanden per jaar worden er geiten geïnsemineerd. Dit is slechts een beperkte groep, op een groot gedeelte van de geiten wordt “duurmelken” toegepast. Dit houdt in dat de geiten meerdere jaren worden gemolken zonder opnieuw geïnsemineerd te worden. De geiten die wel geïnsemineerd worden en de aan te voeren opfokgeiten zullen lammeren op het bedrijf in de potten in de stallen. Na geboorte worden de lammeren binnen 24 uur naar de gespecialiseerde opfokkers gebracht waarna de geiten gemolken kunnen worden.

5.2 Beschrijving aanlegfase/beoogde fasering en planning

Hieronder worden de effecten beschreven in de gebruiksfase. Tijdens de aanlegfase zijn alleen de aspecten geluid en stof van toepassing. Door de aanvoer van bouwmaterialen en vervoersbewegingen van werknemers van het bouwbedrijf zal het aantal transportbewegingen waarschijnlijk hoger liggen dan in de gebruiksfase.

Nadat de benodigde omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen en milieu en de vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet zijn verleend, wordt gestart met de bouwwerkzaamheden. Deze werkzaamheden zullen circa 6-9 maanden in beslag nemen. Wanneer de bouwwerkzaamheden gereed zijn worden de nieuwe stallen direct in gebruik genomen voor de aangegeven bestemming.

De uitstoot van fijn stof zal, door het nog niet in gebruik zijn van de nieuwe stallen, in die aanlegfase niet boven het niveau in de gebruiksfase uitkomen. De gehele aanlegfase kan worden beschouwd als een incidentele activiteit.

De drie nieuwe melkgeitenstallen worden gelijktijdig opgericht. Bij de aanleg van deze stallen wordt gestart met het uitgraven, waarna vervolgd wordt met het storten van de vloeren van de potstallen en plaatsen van de betonwanden van de potten. De vloeren en muren van de potten worden geheel vervaardigd van beton. Aan de buitenzijde van de stallen functioneert de muur van de potstal tevens als fundering van de staalconstructie. In de stallen worden vervolgens de betonnen voergangen afgestort.

De staalconstructie wordt gezet waarbij gelijktijdig de prefab muurelementen worden geplaatst. De daken bestaan uit gordingen, isolatiemateriaal en dakbeplating. De topgevels worden aan de buitenzijde van damwand voorzien, aan de binnenzijde wordt isolatie toegepast. De stallen worden voorzien van hokinrichting, verlichting en klimaatapparatuur.

Bij de aanleg van de stallen komen afvalstoffen vrij, het afval dat vrijkomt is inherent aan wat gebruikelijk is aan vrijkomend bouwafval bij de aanleg van stallen.

Na realisatie van de stallen en de benodigde infrastructuur wordt er een deugdelijke erfverharding aangelegd.

Tijdens de bouw van de stal wordt geen bronbemaling toegepast, gelet op het type bouw van de stallen (potstallen zonder kelders).

5.3 Planologische aspecten

5.3.1 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gelderland

Op 9 juli 2014 hebben de Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld. In de Omgevingsvisie staan de hoofdlijnen van het provinciale beleid over onderwerpen als ruimte, water, mobiliteit, economie, natuur en landbouw.

Ten aanzien van de niet-grondgebonden veehouderij is het doel van de provincie om de randvoorwaarden te creëren voor duurzame niet-grondgebonden landbouw. Daarbij gaat het om maatschappelijk verantwoord ondernemen. Specifiek voor deze bedrijven blijft de reconstructiezonering op hoofdlijnen gehandhaafd: extensiveringszones, landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden.

De provincie stimuleert bestaande bedrijven in deze sector die duurzamer wensen te produceren. Dit betekent:

- Er is geen ruimte voor nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven;
- In landbouwontwikkelingsgebieden is een afronding van de lopende verplaatsingsgevallen aan de orde;
- In de extensiveringszones is het streven een verminderde ammoniakemissie. Voor bestaande perspectiefvolle niet-grondgebonden bedrijven kan ontwikkelingsruimte worden geboden voor zover dit past binnen het generieke en regiospecifieke stikstofbeleid;
- Er is ruimte voor bestaande bedrijven om te groeien in de vorm van een vergroting van het bestaande agrarisch bouwperceel. Aan deze groei zijn duurzaamheidseisen verbonden. De voorwaarden hiervoor worden in het gemeentelijk bestemmingsplan vastgelegd. De provincie staat gemeenten bij om de globale voorwaarden voor bouwperceelvergroting in de Omgevingsverordening te vertalen naar concretere eisen in het bestemmingsplan.

De groei moeten ondernemers “verdienen”. De groeipotentie van een bedrijf wordt meer afhankelijk van de plek en minder van de zone waarin het bedrijf ligt. Wanneer kwetsbare en gevoelige functies in de omgeving van het plangebied liggen, zijn de uitbreidingsmogelijkheden beperkt en aan specifieke voorwaarden gekoppeld. Zo moeten bedrijven in de omgeving van stikstofgevoelige Natura2000-gebieden extra technische maatregelen treffen om groei ruimte te creëren.

De locatie Schoofbandweg is gelegen binnen de zone “verwevingsgebieden” (zie figuur 21). In de verwevingsgebieden zijn meerdere functies met elkaar verweven. In dit gebied zijn drie aspecten aan de orde.

1. Er is groei mogelijk voor ondernemers om het bedrijf te ontwikkelen voor zover andere functies in de omgeving daarvoor ruimte bieden. Dit betekent dat wanneer het bouwperceel wordt vergroot, de ondernemer extra stappen moet zetten voor maatschappelijk verantwoord ondernemen;
2. Nieuwvestiging is niet mogelijk;
3. Er kunnen meerdere functies (ook niet-agrarische bestemmingen) naast elkaar bestaan in dit gebied. Dit is een gemeentelijke afweging.

Figuur 21: Uitsnede kaart "Landbouw" Omgevingsvisie (provincie Gelderland)

Voor onderhavige ontwikkeling betekent dit dat de initiatiefnemer extra stappen dient te zetten voor de bouwvlakvergroting. Deze extra stappen worden in de Omgevingsverordening Gelderland nader geconcretiseerd.

Actualisatieplan Omgevingsvisie

Op 8 juli 2015 hebben Provinciale Staten van Gelderland het Actualisatieplan Omgevingsvisie vastgesteld. In het actualisatieplan wordt het provinciale waterbeleid herzien op de aspecten waterkwaliteit, Deltabeslissingen, natte landnatuur, grondwaterbescherming. Tevens wordt ingegaan op het provinciale beleid op het gebied van omgevingsveiligheid.

Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie op 9 juli 2014 hebben Provinciale Staten besloten om vooralsnog vast te houden aan het oude beleid voor niet-grondgebonden veehouderij, gebaseerd op oppervlaktematen. Ter voorbereiding op de nieuwe invulling van het beleid is Gedeputeerde Staten gevraagd een beoordelingsstelsel uit te werken om uitbreidingsruimte voor agrarische bedrijven te koppelen aan het bieden van extra kwaliteit op het terrein van gezondheid, dierenwelzijn, duurzaamheid en landschappelijke inpassing.

Ten aanzien van de niet-grondgebonden landbouw wordt het beleid zoals verwoord in de vastgestelde Omgevingsvisie gewijzigd.

De niet-grondgebonden veehouderij, met name de varkens- en pluimveebedrijven, mogen zich in Gelderland ontwikkelen op basis van bestaande rechten die deze bedrijven bezitten in het vigerend bestemmingsplan. Naast het voldoen aan de generieke wettelijke eisen wordt een goede ruimtelijke kwaliteit /landschappelijke inpassing vereist bij de uitbreiding.

Groeiende bedrijven die een groter bouwperceel (dan dat in het vigerend bestemmingsplan is toegekend) nodig hebben, krijgen in de toekomst extra eisen opgelegd. Bij elke bouwperceelvergroting in de niet-grondgebonden veehouderij is dan een "maatschappelijke plus" vereist. Het gaat om bovenwettelijke maatregelen op het vlak van ruimtelijke kwaliteit, milieu, volksgezondheid en dierenwelzijn.

De provincie heeft deze aspecten nu nog niet nader uitgewerkt in de Omgevingsverordening. Deze uitwerking die zal leiden tot een beoordelingsstelsel, vindt plaats in 2014 en 2015 samen met gemeenten en betrokken partijen. Het beoordelingsstelsel moet vanaf 2016 gemeenten de mogelijkheid bieden om veehouderijen een groter bouwperceel toe te kennen.

Het te ontwikkelen beoordelingssysteem zal enerzijds voldoende concreet moeten zijn om planologische rechtszekerheid te bieden en om er individuele gevallen aan te kunnen toetsen maar zal ook ruimte moeten bieden voor maatwerk. Lokale omstandigheden en lokale wensen die voortkomen uit de dialoog met de omgeving kunnen leiden tot extra kwaliteit. Het uiteindelijke doel is dat maatschappelijk draagvlak, maatschappelijke prestaties en ontwikkelingsruimte samengaan.

In het licht van bovenstaande kan de ontwikkeling aan de Schoofbandweg worden bestempeld als een bestaand recht, op basis van het vigerend bestemmingsplan. De regels zijn dan ook niet van toepassing op deze ontwikkeling.

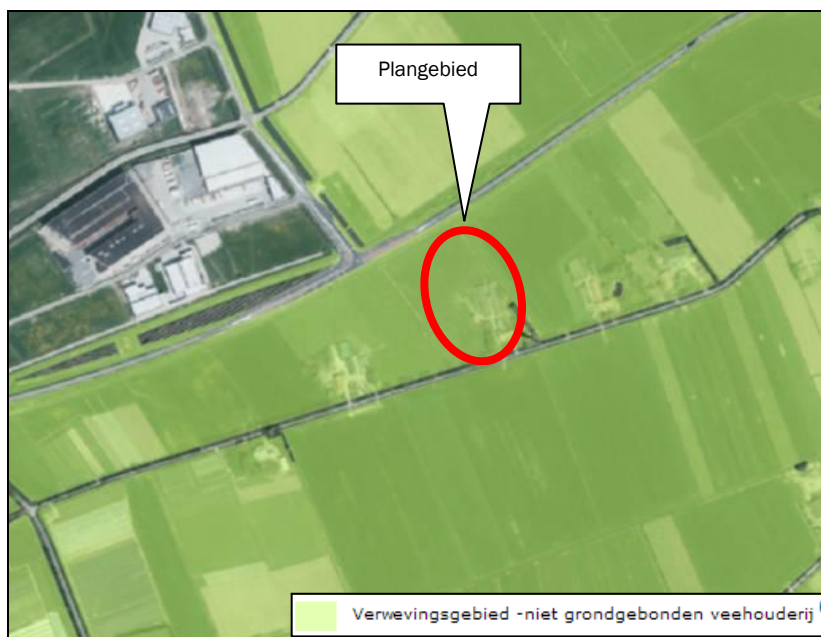
Omgevingsverordening Gelderland

Op 24 september 2014 hebben Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsverordening vastgesteld. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de provinciale Omgevingsvisie waarin de regels zijn opgenomen op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en bodem. De Omgevingsverordening heeft de status van Ruimtelijke verordening, Milieuverordening, Waterverordening en Verkeersverordening.

In de Omgevingsverordening is opgenomen dat een agrarisch bouwperceel van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf in een verwevingsgebied niet groter mag zijn dan 1,0 hectare.

Dit is conform het "oude" beleid dat wordt toegepast tot het nieuwe instrumentarium is uitgewerkt en vastgesteld, dat zal worden ingezet indien veehouderijbedrijven willen uitbreiden in de toekomst.

Het plangebied Schoofbandweg 10 te Rossum is conform de Omgevingsverordening en -visie gelegen binnen de zone "Verwevingsgebied - niet grondgebonden veehouderij" (zie figuur 22).

Figuur 22: Uitsnede kaart "Regels landbouw" Omgevingsverordening (provincie Gelderland)

In de regels van de Omgevingsverordening is ten aanzien van de uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderijtakken (artikel 2.5.4.2) het volgende opgenomen: "In bestemmingsplannen die betrekking hebben op één of meer verwevingsgebieden kan aan een agrarisch bedrijf ten behoeve van de niet-grondgebonden veehouderijtak een agrarisch bouwperceel worden toegekend van ten hoogste 1,0 hectare."

Bij uitbreiding agrarische bebouwing gaat het om het oprichten van nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen. Deze uitbreiding kan plaatsvinden binnen het vigerend bouwperceel of gepaard gaan met een vergroting van het agrarisch bouwperceel. Indien dit laatste het geval is moet het bestemmingsplan worden gewijzigd

om de vergroting mogelijk te maken. Alsdan is de uitbreiding als vergroting betiteld en dient aan de extra duurzaamheidseisen te worden voldaan.

In verwevingsgebieden komen meerdere functies verweven voor. De mate waarin bedrijven daadwerkelijk de niet- grondgebonden veehouderijtak kunnen uitbreiden hangt in belangrijke mate af van de aanwezigheid van gevoelige niet agrarische bestemmingen in de directe omgeving. De uitbreiding van de niet-grondgebonden veestapel op een bedrijf vergt, mede met het oog op de andere functies in de omgeving van het bedrijf, op zorgvuldige en transparante wijze te gebeuren. Ruimtelijke kwaliteit verdient aandacht zowel op schaal van het (nieuwe) gebouw, het erf als de landschappelijke inpassing.

Voor bedrijven die hun niet - grondgebonden productie willen uitbreiden en daarvoor een groter bouwperceel nodig hebben dan waarover ze thans op basis van het vigerend bestemmingsplan kunnen beschikken, zullen in de toekomst aanvullende eisen gaan gelden. De provincie wil hiervoor naar een beoordelingssysteem dat op regionaal of eventueel provinciaal niveau is uitgewerkt. Het bevat criteria die nadat deze zijn verankerd in het gemeentelijk beleid, de basis vormen voor het vergroten van agrarische bouwpercelen.

Tot het moment dat het beoordelingssysteem beschikbaar komt, blijft het reconstructiebeleid met het hanteren van maximale maten voor het agrarisch bouwperceel voorlopig bestaan. Gemeenten kunnen voor de niet grondgebonden veehouderij het agrarisch bouwperceel vergroten tot maximaal 1 hectare.

In de Omgevingsverordening is overgangsrecht opgenomen waarin de bestaande rechten in bestaande bestemmingsplannen worden “ge vrijwaard” van de werking van de beleidsregels zoals opgenomen in de verordening.

De ontwikkeling aan de Schoofbandweg 10 wordt middels een wijzigingsbevoegdheid tot vergroting van het bouwvlak tot 1,5 hectare binnen het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied binnendijks deel” van de gemeente Maasdriel mogelijk gemaakt.

Artikel 8.2.2 van de Omgevingsverordening bepaalt dat de regels niet van toepassing zijn op ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening reeds bestaande rechten. Onder bestaande rechten als bedoeld in het eerste lid worden verstaan:

“Een bestemmingsplan als bedoeld in deze verordening, inclusief de daarin opgenomen ontheffings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voor zover dat plan onherroepelijk is, danwel voor zover een ontwerp van dat plan ter inzage is gelegd voor het tijdstip inwerkingtreding van deze verordening en daarop door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.”

Provinciale Staten respecteren daarmee de bestaande planologische rechten die bestaan op het moment van inwerkingtreding van deze verordening.

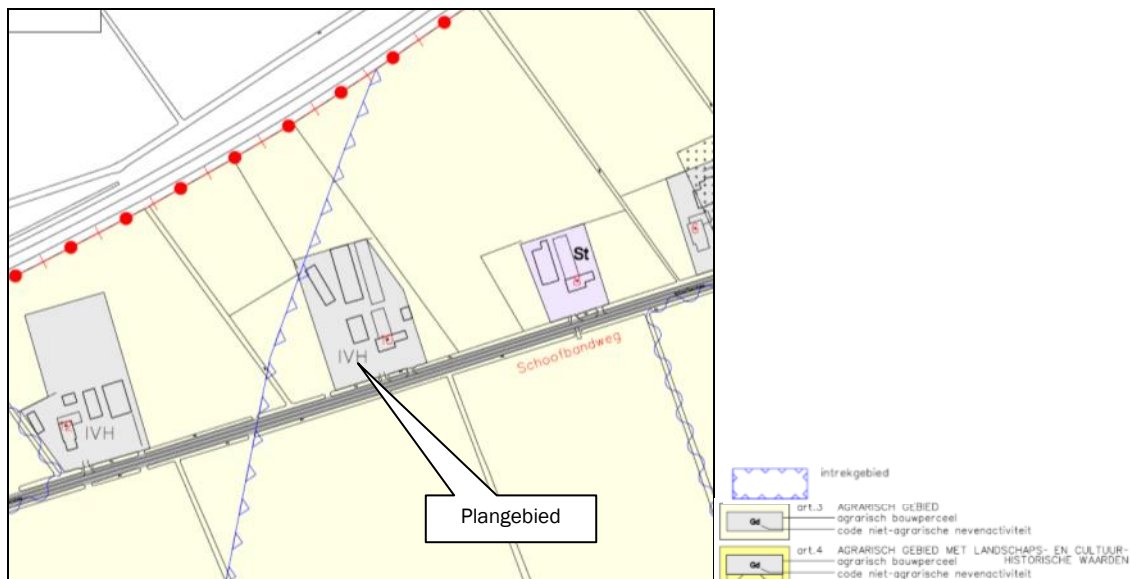
De wijzigingsbevoegdheid waarmee de ontwikkeling aan de Schoofbandweg mogelijk wordt gemaakt is een bestaand recht waarop de regels van Omgevingsverordening niet van toepassing zijn.

5.3.2 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan “Buitengebied binnendijks deel”

Binnen het agrarisch plangebied Schoofbandweg 10 is het bestemmingsplan “Buitengebied binnendijks deel” van toepassing. Het bestemmingsplan “Buitengebied binnendijks deel” is door de gemeenteraad van Maasdriel vastgesteld op 22 februari 2006. Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft het plan op 17 oktober 2006 goedgekeurd.

Hierin is de locatie bestemd als “Agrarisch gebied” met de aanduidingen “Agrarisch bouwperceel”, “intensieve veehouderij” en “intrekgebied” (zie figuur 23).

Figuur 23: Uitsnede bestemmingsplan “Buitengebied binnendijks deel”

In het bestemmingsplan wordt een intensieve veehouderij omschreven als “een agrarisch bedrijf gericht op het houden van vee, waarbij de bedrijfsuitoefening voor ten minste 250 m² functioneel niet aan de grondgebonden is, omfattende in ieder geval het houden van mestvarkens, mestkalveren, geiten, pelsdieren, konijnen, slachtkuikens, leghennen, parelhoenders, eenden en overig (slacht)pluimvee”. Daarnaast is de locatie gelegen binnen een “intrekgebied”. Dit gebied is in het kader van een grondwaterbeschermingszone rondom het nabijgelegen drinkwaterwingebied. Voor gronden, die slechts zijn gelegen binnen dit aangeduide intrekgebied zijn in onderhavig bestemmingsplan evenwel geen specifieke belemmeringen opgenomen.

De ontwikkeling ziet op het vestigen van een andere veehouderij op de bestaande locatie Schoofbandweg 10. Conform de bestemmingsplanbepalingen van het bestemmingsplan “Buitengebied binnendijks deel” moet dit worden beschouwd als nieuwvestiging.

De locatie Schoofbandweg 10 is een bestaand agrarisch bouwperceel met aanduiding “intensieve veehouderij”; hier is de vestiging van een andere intensieve veehouderij mogelijk. Nieuwvestiging in de vorm van hervestiging moet wel aan dezelfde voorwaarden voldoen als nieuwvestiging op een niet bestaande locatie.

Daarnaast ziet de ontwikkeling op een vergroting van een bouwperceel van een bestaand agrarisch bedrijf. In het bestemmingsplan zijn zowel voor de nieuwvestiging als voor de vergroting van het bouwperceel wijzigingsbevoegdheden opgenomen, in artikel 3.5.1 respectievelijk artikel 3.5.2. De voorwaarden die in beide bevoegdheden genoemd worden, dienen in deze procedure als leidraad. Hieronder wordt per voorwaarde aangegeven of hieraan wordt voldaan.

Wijzigingsbevoegdheden

Artikel 3.5.1 Nieuwvestiging

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen teneinde de nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf toe te staan, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. nieuwvestiging dient plaats te vinden op een bestaand of voormalige agrarisch bouwperceel of bij een aanwezige burgerwoning, tenzij wordt aangetoond dat dit redelijkerwijs niet mogelijk is;
De vestiging van de geitenhouderij aan de Schoofbandweg 10 te Rossum vindt plaats op een bestaand agrarisch bouwperceel met de aanduiding “intensieve veehouderij”.

- b. het dient te gaan om een volwaardig agrarisch bedrijf dan wel een bedrijf dat naar verwachting binnen redelijke termijn zal uitgroeien tot een volwaardig bedrijf; dit dient te blijken uit een overgelegd bedrijfsplan (uit bestemmingsplan “Buitengebied 2009 herziening reparatieplan”); *De Stichting Advisering Agrarische Bouwplannen heeft op 22 oktober 2009 een positief advies uitgebracht voor de nieuwvestiging en vergroting van het agrarisch bouwperceel aan de Schoofbandweg 10 te Rossum. Dit advies is toegevoegd als bijlage 15. Hieruit blijkt dat het een volwaardig agrarisch bedrijf betreft.*
- c. het betreft geen niet-grondgebonden bedrijven; *Deze voorwaarde is alleen toepasbaar als het gaat om nieuwvestiging waarvoor een nieuw agrarisch bouwperceel is te realiseren of waarvoor de bestemming aangepast moet worden. Daarvan is op de locatie Schoofbandweg 10 geen sprake; het betreft een bestaand agrarisch bouwperceel met de aanduiding “intensieve veehouderij”. De bestemming blijft ongewijzigd in onderhavig plan.*
- d. voor zover de vestiging plaatsvindt in een gebied met de aanduiding "archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol terrein" mag de archeologische en/of cultuurhistorische waarde niet worden aangetast; dit dient te blijken uit een overgelegd archeologisch onderzoek. Hierover dient tevoren advies te zijn ingewonnen bij de provincie Gelderland of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders van Maasdriel aan te wijzen terzake deskundige; *Niet van toepassing; de bedrijfslocatie is niet gelegen in een gebied met de aanduiding “archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol terrein”.*
- e. nieuwvestiging is niet toegestaan in een gebied met de aanduiding "Grondwaterbeschermingszone, milieubeschermingsgebied categorie II voor drinkwater"; *Niet van toepassing; de bedrijfslocatie is niet gelegen in een gebied met de aanduiding “Grondwaterbeschermingszone, milieubeschermingsgebied categorie II voor drinkwater”.*
- f. nieuwvestiging van grondgebonden bedrijven is niet toegestaan binnen op de kaart bestemmingen aangegeven “reserveringsgebied glastuinbouw RPB”; *Niet van toepassing; de bedrijfslocatie is niet gelegen in een gebied met de aanduiding “reserveringsgebied glastuinbouw RPB”.*
- g. de oppervlakte van het bouwperceel mag ten hoogste 1 ha bedragen; indien sprake is van een fruitkwekerij, mag de oppervlakte niet meer bedragen dan 0,75 ha; *Tegelijk met deze wijzigingsbevoegdheid wordt gebruik gemaakt van de bevoegdheid tot vergroting van het bouwvlak tot 1,5 hectare (artikel 3.5.2). Verderop wordt het initiatief getoetst aan de voorwaarden voor vergroting.*
- h. de breedte van het bouwperceel bedraagt ten minste 30 m; *De breedte van de nieuw op te richten stallen bedraagt tezamen circa 90 meter en voldoet daarmee aan deze voorwaarde.*
- i. de verhouding tussen de breedte en diepte van het bouwperceel bedraagt maximaal 1:3 en minimaal 1:1; *De verhouding van het bouwperceel bedraagt 1:2 (maximale breedte: 92 meter; maximale diepte: 187 meter).*
- j. de bouw van een bedrijfswoning is uitsluitend toegestaan via vrijstelling ex artikel 3.4.1.; *Er vindt geen nieuwbouw van een bedrijfswoning plaats; de huidige bedrijfswoning blijft gehandhaafd.*
- k. het nieuwe bedrijf dient gelet op de ligging, aard en omvang, ten opzichte van de in de nabijheid gelegen functies een zodanig beperkte (milieu)hinder te veroorzaken dat daardoor de belangen van deze functies niet in onevenredige mate worden geschonden;

In zowel onderhavige toelichting als in het plan-MER is onderbouwd dat de in de nabijheid gelegen functies een zodanig beperkte (milieu)hinder veroorzaken waardoor de belangen van deze functies niet in onevenredige mate worden geschonden.

- l. uit een onderzoek naar de bodemkwaliteit dient te blijken dat de bodem geschikt is voor de nieuwe functie;
In het kader van ruimtelijke procedure is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd waarmee is beoordeeld dat de bodem geen belemmeringen oplevert voor de nieuwe functie.
- m. er mag geen aantasting van de waterhuishoudkundige situatie optreden met betrekking tot de waterkwantiteit en -kwaliteit; evenmin mag de regionale wateropgave belemmerd worden. Hiertoe dient het betrokken waterschap gehoord;
Binnen de inrichting worden maatregelen getroffen met betrekking tot de waterkwantiteit en -kwaliteit. Voorkomen wordt dat verontreinigende stoffen de kwaliteit van het grondwater aantasten. Ten aanzien van de afvoer van het hemelwater wordt een bergingsvoorziening aangelegd. De eerste gesprekken zijn hierover reeds gevoerd met het waterschap Rivierenland.
- n. voor zover de verandering/vergroting plaatsvindt binnen de gronden met de aanduiding “waterberging zoekgebied” mogen de belangen van de waterberging niet worden aangetast; hiertoe wordt het betrokken waterschap gehoord.
Niet van toepassing; is vervallen met inwerkingtreding van het bestemmingsplan “Buitengebied 2009 herziening reparatieplan”.

Artikel 3.5.2 Vergroting/vormverandering agrarisch bouwperceel

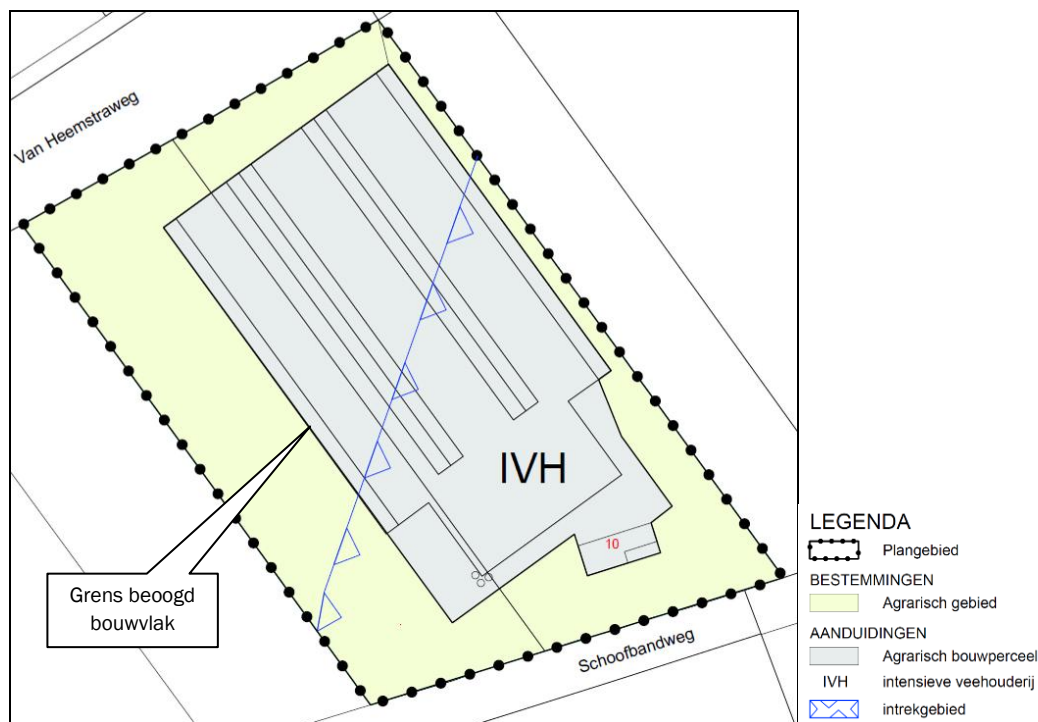
Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen teneinde de op de kaart ingetekende grenzen van het bouwperceel van een agrarisch bedrijf, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf, te verleggen, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. de vergroting of vormverandering is noodzakelijk voor de continuïteit of ontwikkeling van het agrarisch bedrijf; hierover dient tevoren advies te zijn ingewonnen bij een door de gemeenteraad van Maasdriel aan te wijzen onafhankelijke, agrarisch deskundige;
*Ter verwezenlijking van zijn ambities en het waarborgen van een duurzame bedrijfseconomisch verantwoorde bedrijfsvoering wil de initiatiefnemer de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum ontwikkelen tot een geitenhouderij.
De initiatiefnemer is een voorloper binnen de melkgeitenhouderij. Met name de aandacht voor het dierenwelzijn, de diergezondheid en maatschappelijke verbinding met de omgeving geeft hem een voorloperfunctie. In de huidige bedrijfsvoering loopt hij tegen verschillende grenzen aan.
De initiatiefnemer wil graag naar een open transparante bedrijfsvoering met, een optimaal dierenwelzijn en diergezondheid gekoppeld aan een grote maatschappelijke betrokkenheid (zie gedetailleerde onderbouwing, paragraaf 1.1).
De initiatiefnemer heeft 5 jaar geleden (2009) reeds een positief principebesluit voor een wijzigingsprocedure ontvangen.
De Stichting Advisering Agrarische Bouwplannen heeft op 22 oktober 2009 een positief advies uitgebracht voor de vergroting van het agrarisch bouwperceel aan de Schoofbandweg 10 te Rossum. Dit advies is toegevoegd als bijlage 15.*
- b. de waardevolle landschapselementen moeten behouden blijven;
Aan de zuidoostzijde, grenzend aan het bouwvlak, bevindt zich een houtwal. Deze wordt geïntegreerd in de ontwikkeling en wordt door de oprichting van de nieuwe bebouwing niet aangetast. Middels een beplantingsplan wordt het bedrijf landschappelijk ingepast waarbij aansluiting wordt gezocht bij de bestaande landschappelijk waardevolle elementen (zie visualisatie in bijlage 1).

- c. voor zover de vergroting/verandering plaatsvindt in een gebied met de aanduiding "archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol terrein" mag de archeologische en/of cultuurhistorische waarde niet worden aangetast; dit dient te blijken uit een overgelegd archeologisch onderzoek. Hierover dient tevoren advies te zijn ingewonnen bij de provincie Gelderland of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders van Maasdriel aan te wijzen aan te wijzen terzake deskundige;
Niet van toepassing; de bedrijfslocatie is niet gelegen in een gebied met de aanduiding "archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol terrein".
- d. voor zover de vergroting/verandering plaatsvindt in een gebied met de aanduiding "Grondwaterbeschermingszone, milieubeschermingsgebied categorie II voor drinkwater" mogen de grondwaterbeschermingsbelangen niet worden aangetast. Hierover dient tevoren advies te zijn ingewonnen bij de grondwaterbeheerder.
Niet van toepassing; de bedrijfslocatie is niet gelegen in een gebied met de aanduiding "Grondwaterbeschermingszone, milieubeschermingsgebied categorie II voor drinkwater".
- e. de bebouwing mag niet met de bebouwing van de nabijgelegen functies aaneengesloten raken;
De nieuw op te richten bebouwing raakt de bebouwing van nabijgelegen functies niet; de nieuwe stallen liggen op ruime afstand van de omliggende bebouwing.
- f. bij bouwperceelvergroting bedraagt de maximale oppervlakte van het bouwperceel 1,5 ha;
De oppervlakte van het bouwvlak bedraagt maximaal 1,5 hectare.
- g. de breedte van het bouwperceel bedraagt ten minste 30 m;
De breedte van de nieuw op te richten stallen bedraagt tezamen circa 90 meter en voldoet daarmee aan deze voorwaarde.
- h. de verhouding tussen de breedte en diepte van het bouwperceel bedraagt maximaal 1:3 en minimaal 1:1.
De verhouding van het bouwperceel bedraagt 1:2 (maximale breedte: 92 meter; maximale diepte: 187 meter).
- i. uit een over te leggen onderzoek naar de bodemkwaliteit dient te blijken dat de bodem geschikt is voor de nieuwe functie;
In het kader van ruimtelijke procedure is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd waarmee is beoordeeld dat de bodem geen belemmeringen oplevert voor de nieuwe functie.
- j. er mag geen aantasting van de waterhuishoudkundige situatie optreden met betrekking tot de waterkwantiteit en -kwaliteit; evenmin mag de regionale wateropgave belemmerd worden. Hiertoe dient het betrokken waterschap gehoord;
Binnen de inrichting worden maatregelen getroffen met betrekking tot de waterkwantiteit en -kwaliteit. Voorkomen wordt dat verontreinigende stoffen de kwaliteit van het grondwater aantasten. Ten aanzien van de afvoer van het hemelwater wordt een bergingsvoorziening aangelegd. De eerste gesprekken zijn hierover reeds gevoerd met het waterschap Rivierenland.
- k. voor zover de verandering/vergroting plaatsvindt binnen de gronden met de aanduiding "waterberging zoekgebied" mogen de belangen van de waterberging niet worden aangetast; hiertoe wordt het betrokken waterschap gehoord.
Niet van toepassing; is vervallen met inwerkingtreding van het bestemmingsplan "Buitengebied 2009 herziening reparatieplan".

Voldaan wordt aan de voorwaarden voor nieuwvestiging van de veehouderij en vergroting van het bouwvlak zoals verwoord in het gemeentelijk beleid. Tevens voldoet het initiatief aan de wettelijke normen die gelden ten aanzien van de verschillende milieuaspecten (zoals ammoniak, geur, fijn stof, geluid).

De volgende figuur toont het vergrote bouwvlak.

Figuur 24: Beoogd bouwvlak

In het wijzigingsplan voor vergroting van het agrarische bouwvlak wordt verwezen naar de regels van het moederplan "Buitengebied binnendijs deel". Tevens wordt bovenstaande wijzigingsbevoegdheid voor vormverandering van het bouwvlak opgenomen in de regels.

Bestemmingsplan "Buitengebied 2009 herziening reparatieplan"

Het (reparatie-)plan voorziet in aanpassing/herstel van onderdelen van de twee geldende bestemmingsplannen Buitengebied (binnen- en buitendijs deel) en niet in een algehele herziening.

Het plan voorziet in het herstel van onderdelen als gevolg van de gedeeltelijke onthouding van goedkeuring van de bestemmingsplannen Buitengebied door Gedeputeerde Staten van Gelderland van 17 oktober 2006, tussentijds geconstateerde omissies/verschrijvingen in het plan, tussentijdse ontwikkelingen die om een regeling vragen en uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 16 januari 2008 (buitendijs deel) en 13 februari 2008 (binnendijs deel) op de beroepen die waren ingesteld tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 17 oktober 2006 en het heroverwegingsbesluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 3 april 2009.

De regels van het bestemmingsplan "Buitengebied binnendijs deel" zijn in het reparatieplan aangevuld met bepalingen. Naar deze regels wordt verwezen in de regels van het wijzigingsplan voor vergroting van het bouwvlak.

6. Maximale planmogelijkheden

In het kader van de effectbepaling dient te worden bepaald wat de maximale mogelijkheden zijn binnen het bouwvlak aan de Schoofbandweg 10 te Rossum, dat middels een wijzigingsprocedure wordt vergroot om de geitenhouderij op te richten ten behoeve van de huisvesting van in totaal 5.100 melkgeiten.

Uitgegaan is van het benutten van wat redelijkerwijs maximaal mogelijk wordt gemaakt binnen de bestemmingsplanbepalingen. Van belang is dus dat realistische aannamen gedaan worden die binnen de huidige en voor zover bekende toekomstige wet- en regelgeving passen.

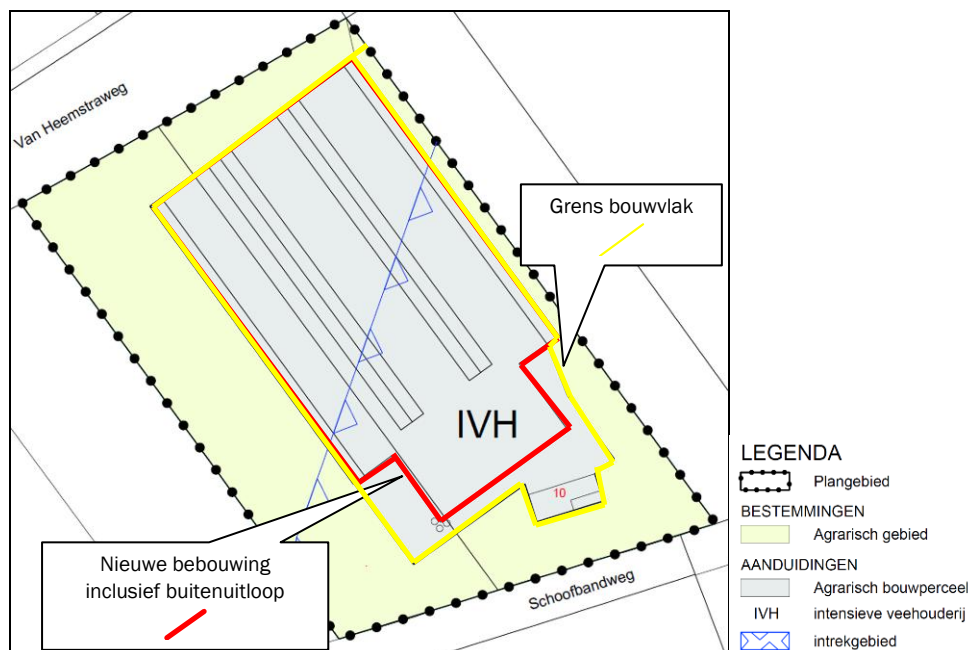
De maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan zijn afhankelijk van een aantal gegevens, die onderstaand worden toegelicht en onderbouwd.

Benutting oppervlakte bouwvlak

Het bouwvlak geeft de maximale begrenzing aan het oppervlak dat gebruikt kan worden voor de oprichting van de bedrijfsbebouwing. Middels de wijzigingsplanprocedure wordt het bouwvlak vergroot tot de maximale maat van 1,5 hectare die in het bestemmingsplan "Buitengebied binnendijks deel" onder voorwaarden mogelijk wordt gemaakt. In de bestemmingsplanregels van het vigerende bestemmingsplan zijn geen beperkingen (zoals een specifiek bebouwingspercentage) opgenomen ten aanzien van de bebouwde oppervlakte van bedrijfsgebouwen; dit betekent dat het toegestaan is het gehele bouwvlak te bebouwen.

Met de oprichting van de drie nieuwe geitenstallen inclusief uitloop (met een oppervlakte van circa 1,4 hectare) wordt het vergrote bouwvlak van Schoofbandweg 10 waar mogelijk volledig benut ten behoeve van het bedrijf (zie figuur 25). De overige ruimte wordt in beslag genomen door de (bestaande) bedrijfswoning en rond de bedrijfsbebouwing gelegen erfverharding. Deze erfverharding is noodzakelijk voor de ontsluiting van het bedrijf en de bereikbaarheid van de gebouwen voor interne en externe transportbewegingen.

Qua ruimtebeslag kan worden geconcludeerd dat optimaal van de ruimte binnen de maximale oppervlakte van het bouwvlak gebruik wordt gemaakt in de gewenste situatie. De gewenste situatie omvat redelijkerwijs gezien de maximale mogelijkheden aangaande het staloppervlak.

Figuur 25: Benutting nieuwe bouwvlak

Bouwlagen

In theorie zouden stallen met meer dan één bouwlaag ten behoeve van het houden van dieren kunnen worden gebouwd. Binnen de provinciale en gemeentelijke wet- en regelgeving zijn betreffende het aantal bouwlagen geen beperkende regels opgenomen. Wel wordt in artikel 3.3.1 van de regels van

bestemmingsplan “Buitengebied binnendijks deel” (die dienen als regels behorende bij het wijzigingsplan) maximale bouwhoogten gegeven aan bedrijfsbebouwing; deze bedraagt maximaal 11 meter. Echter, het ligt niet in de ambitie en past niet bij de filosofie van de initiatiefnemer om een verdiepingenstal te bouwen ten behoeve van het houden van meer dieren. In dit geval kan geen uitloop worden gecreëerd voor alle dieren, wat afbreuk zou doen aan het dierenwelzijn. Daarbij komt ook dat een dergelijke stal landschappelijk lastiger is in te passen dan een “reguliere” stal met een enkele bouwlaag. Bovendien stuit een verdiepingenstal eerder op maatschappelijk verzet; een goede verstandhouding met de omgeving is de initiatiefnemer veel waard.

Dieraantallen en -categorieën

De dieraantallen in de gewenste situatie kunnen worden gezien als het maximale aantal dieren dat kan worden gehouden binnen de grenzen van het bouwvlak. Theoretisch gezien zou het mogelijk zijn om binnen de aanduiding “intensieve veehouderij” op de locatie Schoofbandweg 10 andere diercategorieën te huisvesten met een andere geuremissie- en ammoniakemissiefactor, bijvoorbeeld varkens of vleeskalveren. In de regels van het wijzigingsplan worden regels opgenomen dat op de locatie alleen melkgeiten mogen worden gehouden en het aantal geiten wordt in de regels vastgelegd.

Om maximale mogelijkheden ten aanzien van het aspect ammoniakuitstoot vast te leggen, wordt in de regels een aanvullende regel opgenomen voor de maximale toegestane ammoniakdepositie (zie onder kopje “Vastleggen maximale mogelijkheden”). Tevens wordt de geurcontour van 8,0 ouE/m³ vastgelegd in het wijzigingsplan. Hiermee worden de maximale mogelijkheden vastgelegd met betrekking tot de geurbelasting naar de omgeving.

Mestbewerking- en verwerking

Mestbewerking- en verwerking binnen de inrichting wordt niet mogelijk gemaakt in de regels van het bestemmingsplan. Voor deze activiteiten is ook geen ruimte binnen de grenzen van het gewenste bouwvlak. De effecten van deze activiteiten worden derhalve ook niet meegenomen in de effectbeschrijving.

Voer- en mestopslagen

In de regels van het bestemmingsplan is geregeld dat mest- en voeropslagplaatsen (artikel 3.3.2 Agrarisch gebied) uitsluitend op het agrarisch bouwperceel mogen worden gerealiseerd. In artikel 3.4.10 van het bestemmingsplan is een afwijkingbevoegdheid opgenomen om deze voorzieningen buiten het agrarisch bouwvlak op te richten.

Binnen de invulling van het bouwvlak in de gewenste situatie is geen ruimte voor de aanleg van mest- en voeropslagen. Deze voorzieningen worden echter niet noodzakelijk geacht voor de beoogde bedrijfsvoering. Ruwvoer wordt aangevoerd vanuit een andere inrichting. Verder vindt over het algemeen geen mestopslag plaats binnen de inrichting; de vaste (stro)mest wordt maandelijks of wekelijks uit de stallen afgevoerd.

Vastleggen maximale mogelijkheden

Het bovenstaande in overweging nemende kan gesteld worden dat qua oppervlakte, grootte van de dierbezetting, type diercategorie, dieraantallen en belasting van geur en depositie van ammoniak het gewenste plan de maximale mogelijkheden van onderhavige ontwikkeling in kaart brengt.

Ten aanzien van ammoniak wordt de maximale ammoniakdepositie vastgelegd op het Natura2000-gebied Rijntakken in de regels van het wijzigingsplan voor vergroting van het bouwvlak tot 1,5 hectare vastgelegd en geborgd. Hiermee wordt voorkomen dat de effecten op Natura2000-gebieden als gevolg van de ammoniakdepositie verslechteren.

Zoals beschreven wordt ten aanzien van de geurbelasting de geurcontour van 8,0 ouE/m³ vastgelegd in de planregels.

Op basis van voorgaande wordt geconcludeerd dat de gewenste situatie in onderhavig plan-MER de maximale mogelijkheden van het plan inzichtelijk maakt en dat deze mogelijkheden voldoende worden geborgd in de bestemmingsplanregels.

7. Milieugevolgen plan

7.1 Algemeen

De belangrijkste effecten op het milieu en de omgeving vanuit het geitenbedrijf aan de Schoofbandweg 10 te Rossum worden veroorzaakt door emissie van ammoniak en geur vanuit de inrichting. Daarnaast zijn andere aspecten die milieutechnisch een rol (kunnen) spelen. Dit hoofdstuk geeft een omschrijving van de effecten van de voorgenomen activiteit op het milieu en de omgeving.

Bij het in beeld brengen van de milieugevolgen van het plan dient tekens te worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden ("worst case scenario"). Zoals reeds beschreven in hoofdstuk 6 komt de beoogde situatie overeen met de maximale mogelijkheden van het plan.

7.2 Ammoniakemissie

De volgende tabel geeft een overzicht van de ammoniakemissie als gevolg van het plan. De ammoniakemissie in de beoogde situatie bedraagt in totaal 9.690,00 kilogram per jaar.

Tabel 21: Overzicht ammoniakemissie beoogde situatie

Stal nr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	Kg NH ₃ /dier/jaar	Kg NH ₃ totaal/jaar
1	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	1,90	3.230,00
2	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	1,90	3.230,00
3	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	1,90	3.230,00
				Totaal	9.690,00

Ammoniakemissie uitloop

Voor ammoniak geldt de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). In de Handreiking ammoniak en veehouderij van InfoMil staat in paragraaf 3.4 aangegeven dat een uitloop die moet worden aangemerkt als een - onderdeel- van een dierenverblijf, moet worden meegenomen als dierenverblijf bij de afstandsmeting. Er moet dus worden gemeten vanaf de rand van de uitloop.

De afstand van de rand van de uitloop tot een het zeer kwetsbare gebied bedraagt meer dan 250 meter.

Conclusie

In de referentiesituatie wordt door het bedrijf een hoeveelheid ammoniak geëmitteerd van 1.555,23 NH₃ per jaar (gecorrigeerd naar het Besluit huisvesting). Ten opzichte van deze situatie is in de beoogde situatie sprake van een toename van 8.262,91 kg NH₃ per jaar. Wat dit voor consequenties heeft voor de stikstofdepositie op natuurgebieden komt later in dit hoofdstuk aan bod.

7.3 Geuremissie en -belasting

Geuremissie

De volgende tabel geeft een overzicht van de geuremissie.

Tabel 22: Overzicht geuremissie beoogde situatie

Stal nr	Diersoort	RAV code - omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	ouE/s/dier	ouE/s totaal
1	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	18,80	31.960,00
2	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	18,80	31.960,00
3	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	18,80	31.960,00
				Totaal	95.880,00

Aangezien in de regels en de verbeelding van het wijzigingsplan de diercategorie en de maximale geurbelasting wordt vastgelegd, zijn de maximale geurbelasting ook vastgelegd zoals weergegeven in bovenstaande tabel.

Wat betreft mogelijke piekbelastingen met betrekking tot geur kan bij het aanleveren van het voer sprake zijn van geuremissie. Het voer wordt aangeleverd middels vrachtwagens waarna deze in een bulksilo of bunker worden geblazen/getransporteerd. Er komt maximaal 40 m³ verdrijvingslucht per te lossen vrachtwagen vrij.

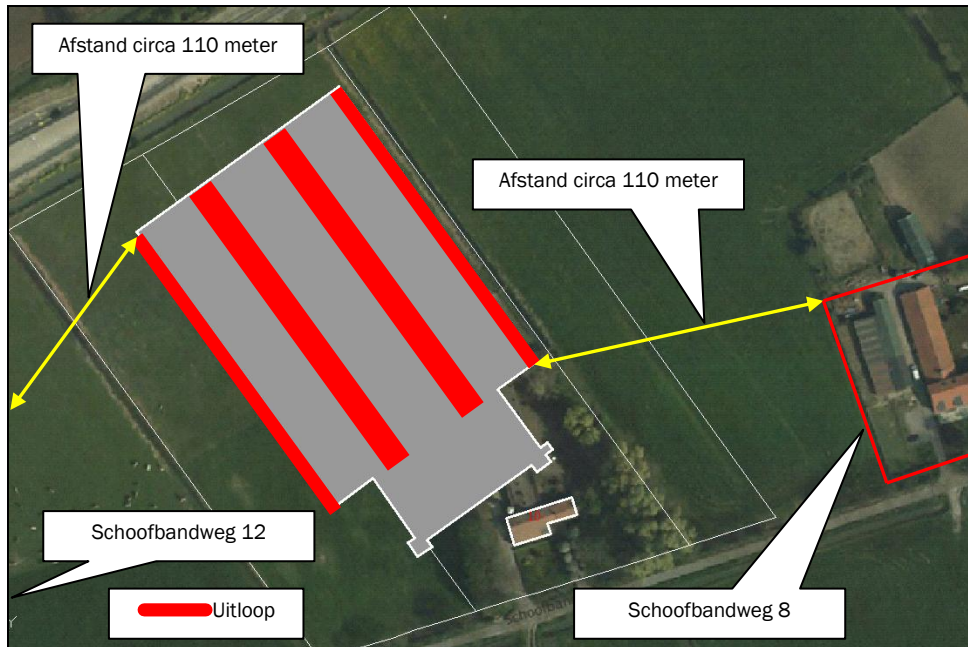
Daarnaast kan geur vrijkomen bij de opslag van mest in de potten in de stallen. De geuremissie vanuit een veehouderij is de geuremissie uit de dierversprek inclusief de opslag van mest. De geuremissie wordt dus meegenomen in de geuremissie per dier.

Uitloop van de geiten

De geiten kunnen gebruik maken van een buitenuitloop grenzend aan de geitenstallen. Volgens vaste jurisprudentie dient de grond rondom de stallen meegenomen te worden in de geurbeoordeling, als de grond onderdeel uitmaakt van de inrichting. Voor de beoordeling of de grond rondom de stallen onderdeel uitmaakt van de inrichting is de mate van gebruik van de grond door de geiten als uitloop bepalend.

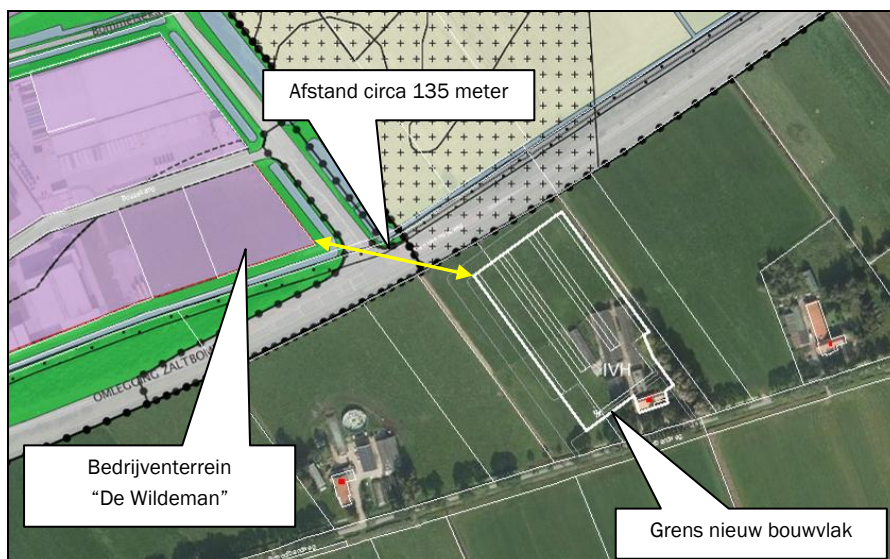
Een gedeelte van de geiten zal tegelijkertijd buiten zijn gedurende een gedeelte van de dag. De minimale afstanden tussen de afraftering van de buitenuitloop (is gelijk aan de rand van het nieuwe bouwvlak van Schoofbandweg 10) en de rand van het bouwvlak van de dichtstbij gelegen geurgevoelige object, de (voormalige) bedrijfswoning aan Schoofbandweg 8 en de agrarische bedrijfswoning Schoofbandweg 12, bedragen circa 110 meter.

Daarmee wordt voldaan aan de minimale gestelde afstandseis van 50 meter tussen afraftering van de buitenuitloop en de dichtstbij gelegen geurgevoelige objecten.

Figuur 26: Ligging uitloop en afstand tot naastgelegen bouwvlakken

De volgende figuur geeft de afstand weer tussen de rand van het nieuwe bouwvlak (en buitenuitloop) van Schoofbandweg 10 en de rand van het bouwvlak binnen het bestemmingsplan "De Wildeman" in Zaltbommel. Deze afstand bedraagt circa 135 meter en voldoet daarmee aan de minimale afstandseis.

Figuur 27: Afstand tussen nieuw bouwvlak en bouwvlakken binnen bestemmingsplan "De Wildeman"

Op grond van deze jurisprudentie is het afdoende om als waarborg voorschriften op te nemen in de vergunning ter voorkoming van geurhinder. De voorschriften bestaan uit het waarborgen van de minimale afstandseis van 50 meter tussen de afrastering van de buitenuitloop en de rand van de bouwvlakken van de dichtstbijgelegen geurgevoelige objecten en een voorschrift waarin wordt gesteld dat de opeenhoping van mest op de grond dient te worden afgevoerd ter voorkoming van geuroverlast. De buitenuitloop is verhard.

Voorgrondbelasting

Middels het programma V-Stacks Vergunning is de voorgrondbelasting op omliggende woningen bepaald. Hierbij is uitgegaan van het worst case scenario, met andere woorden: de maximale situatie op basis van de mogelijkheden binnen het vergrote bouwvlak. De maximale mogelijkheden binnen het bouwvlak zijn gelijk aan de beoogde situatie.

De volgende tabel geeft de geurbelasting weer op een selectie van de omliggende geurgevoelige objecten. De resultaten zijn als bijlage toegevoegd. In de tabel is eveneens de voorgrondbelasting in de referentiesituatie weergegeven, in de feitelijke situatie wordt geen vee gehuisvest.

Tabel 23: Voorgrondbelasting geurgevoelige objecten referentiesituatie en beoogde situatie

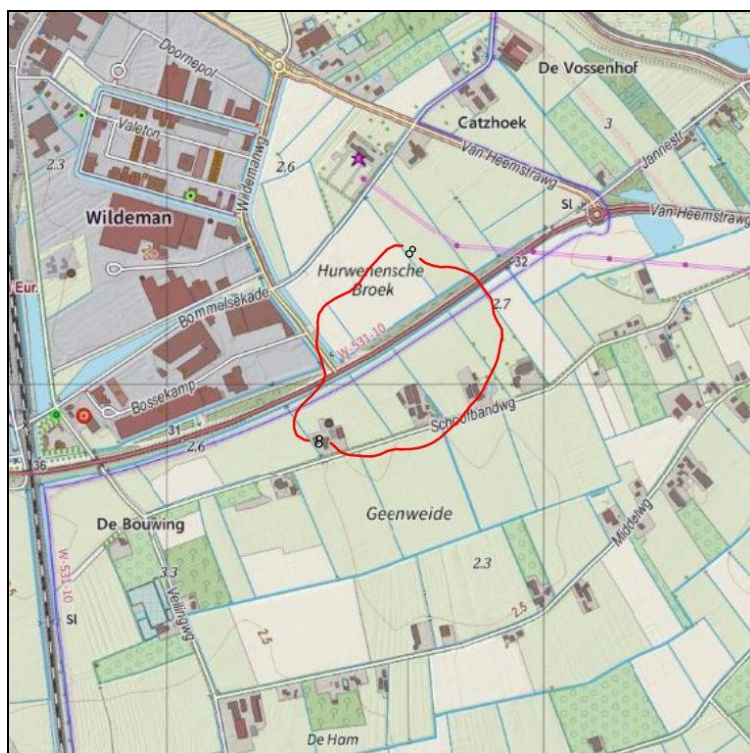
Adres geurgevoelig object	Geurnorm [ouE/m³]	Voorgrondbelasting referentiesituatie [ouE/m³]	Voorgrondbelasting beoogde situatie [ouE/m³]
Hogeweg 71 Rossum	2,0	0,1	0,2
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	2,0	0,1	0,2
Schoofbandweg 4 Rossum	8,0	1,7	2,3
Middelweg 8 Rossum	8,0	1,2	1,0
Bossekamp 2 Zaltbommel	8,0	2,8	5,4
Bossekamp 5 Zaltbommel	8,0	1,4	2,2
Schoofbandweg 5 Rossum	8,0	2,4	3,5
Schoofbandweg 2 Rossum	8,0	1,4	1,9
Middelweg 8a Rossum	8,0	1,1	0,8
Bossekamp 7 Zaltbommel	8,0	1,1	1,8
Inktfordseweg 1b te Bruchem	8,0	0,3	0,5
De Wildeman Zaltbommel – rand bestemming "Bedrijf"	8,0	3,7	6,1

De voorgrondbelasting op de verschillende geurgevoelige objecten in de omgeving van het plangebied in de beoogde situatie voldoet aan de vigerende geurnormen. Ook wordt voldaan aan de geurnormen op de rand

van het industrieterrein De Wildeman I. De ontwikkeling aan de Schoofbandweg 10 belemmert dan ook de niet de ontwikkelingsmogelijkheden van het industrieterrein.

De afstand van de inrichting tot aan de woningen behorende bij (voormalige) veehouderijbedrijven bedraagt meer dan 50 meter. De afstand van het bedrijf (de rand van het bouwvlak) tot aan de rand van het bouwvlak van de dichtstbijzijnde (voormalige) bedrijfswoning (Schoofbandweg 8) bedraagt circa 110 meter. Deze woning betreft een bedrijfswoning bij een voormalige veehouderij. Volgens de Wet geurhinder en veehouderij dient deze woning beoordeeld te worden als een bedrijfswoning behorende bij een veehouderij.

Om de geurbelasting vanuit het bedrijf aan de Schoofbandweg 10 inzichtelijk te maken, ook vanwege de toekomstige ontwikkeling van industrieterrein Wildeman II is de geurcontour van $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ inzichtelijk gemaakt. Deze berekening is gemaakt met behulp van het programma VStacks-Gebied. Ook is met behulp van het programma GeoMilieu de contour berekend, dit omdat dit een meer nauwkeurig rekenprogramma is dan V-Stacks Gebied. De volgende figuur geeft een weergave van de contour zoals berekend met behulp van het programma V-Stacks Gebied. De gegevens zijn toegevoegd als bijlage, zie bijlage 3.

Figuur 28: Geurcontour $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ beoogde situatie

Achtergrondbelasting

De geurbelasting in de omgeving is in kaart gebracht waarbij de aanwezige andere veehouderijbedrijven in de omgeving van het initiatief tevens in de berekening meegenomen zijn.

Hierbij zijn de bedrijven binnen een straal van 4 kilometer van het plangebied meegenomen.

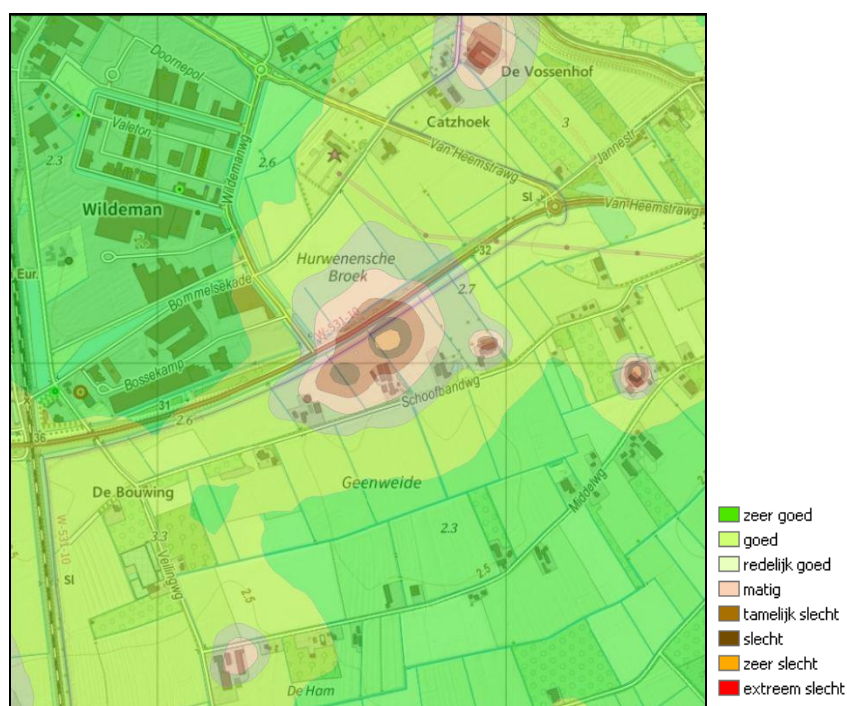
De berekening is uitgevoerd middels het programma V-Stacks gebied. Onderstaande tabel geeft een overzicht van een selectie van de resultaten van zowel de feitelijke, vergunde als de beoogde situatie. De invoergegevens zijn toegevoegd als bijlage.

Tabel 24: Achtergrondbelasting beoogde situatie geurgevoelige objecten

Adres geurgevoelig object	Achtergrondbelasting feitelijke situatie [ou_E/m^3]	Achtergrondbelasting referentiesituatie [ou_E/m^3]	Achtergrondbelasting beoogde situatie [ou_E/m^3]
Hogeweg 71 Rossum	5,3	5,3	5,3
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	2,8	2,8	2,8

Schoofbandweg 4 Rossum	2,3	3,0	3,6
Middelweg 8 Rossum	1,3	1,7	1,6
Bossekamp 2 Zaltbommel	1,3	2,7	4,6
Bossekamp 5 Zaltbommel	1,4	2,0	2,4
Schoofbandweg 5 Rossum	1,6	2,8	3,8
Schoofbandweg 2 Rossum	2,3	2,9	3,5
Middelweg 8a Rossum	1,7	2,0	2,0
Bossekamp 7 Zaltbommel	1,5	1,9	2,2
Inktfordseweg 1b te Bruchem	21,5	21,5	21,5
De Wildeman Zaltbommel – rand bestemming “Bedrijf”	1,3	3,9	6,1

De volgende figuur geeft een visuele weergave van de achtergrondbelasting in de omgeving.

Figuur 29: Visualisatie woon- en leefklimaat beoogde situatie

Beoordeling milieukwaliteit

De volgende tabel geeft per geurgevoelig object de bepalende geurbelasting (vet gedrukt), het percentage geurgehinderden en de milieukwaliteit.

Tabel 25: Milieukwaliteit geurgevoelige objecten beoogde situatie

Adres geurgevoelig object	Voorgond- belasting beoogde situatie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Achtergrond- belasting beoogde situatie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Percentage geurgehinderden [%]	Milieukwaliteit
Hogeweg 71 Rossum	0,2	5,3	13	Redelijk goed
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	0,2	2,8	8	Goed
Schoofbandweg 4 Rossum	2,3	3,6	13	Redelijk goed
Middelweg 8 Rossum	1,0	1,6	7	Goed
Bossekamp 2 Zaltbommel	5,4	4,6	23	Tamelijk slecht
Bossekamp 5 Zaltbommel	2,2	2,4	12	Redelijk goed
Schoofbandweg 5 Rossum	3,5	3,8	17	Matig
Schoofbandweg 2 Rossum	1,9	3,5	11	Redelijk goed
Middelweg 8a Rossum	0,8	2,0	6	Goed
Bossekamp 7 Zaltbommel	1,8	2,2	11	Redelijk goed
Inktfordseweg 1b te Bruchem	0,5	21,5	32	Zeer slecht

De Wildeman Zaltbommel – rand bestemming “Bedrijf”	6,1	6,1	24	Tamelijk slecht
--	-----	-----	----	-----------------

Voor een goede vergelijking wordt in onderstaande tabel de milieukwaliteit weergegeven in de feitelijke, de referentiesituatie en de beoogde situatie milieukwaliteit.

Tabel 26: Milieukwaliteit geurgevoelige objecten feitelijke, referentiesituatie en beoogde situatie

Adres geurgevoelig object	Milieukwaliteit feitelijke situatie	Milieukwaliteit referentiesituatie	Milieukwaliteit beoogde situatie
Hogeweg 71 Rossum	Redelijk goed	Redelijk goed	Redelijk goed
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	Goed	Goed	Goed
Schoofbandweg 4 Rossum	Goed	Redelijk goed	Redelijk goed
Middelweg 8 Rossum	Zeer goed	Goed	Goed
Bossekamp 2 Zaltbommel (industrieterrein)	Zeer goed	Redelijk goed	Tamelijk slecht
Bossekamp 5 Zaltbommel (industrieterrein)	Goed	Goed	Redelijk goed
Schoofbandweg 5 Rossum	Goed	Redelijk goed	Matig
Schoofbandweg 2 Rossum	Goed	Goed	Redelijk goed
Middelweg 8a Rossum	Goed	Goed	Goed
Bossekamp 7 Zaltbommel (industrieterrein)	Goed	Goed	Redelijk goed
Inktfordseweg 1b te Bruchem	Zeer slecht	Zeer slecht	Zeer slecht
De Wildeman Zaltbommel – rand bestemming “Bedrijf”	Zeer goed	Matig	Tamelijk slecht

Conclusie

Zoals reeds beschreven hebben de gemeente Zaltbommel en Maasdriel geen beleidsregel met betrekking tot de achtergrondbelasting in relatie tot gewenste milieukwaliteit. Bij het merendeel van de geurgevoelige objecten (burgerwoningen) laten de resultaten in de zowel de feitelijke, vergunde als de beoogde situatie een redelijk goed tot zeer goed woon- en leefklimaat zien.

Ter plaatse van het geurgevoelige object Inktfordseweg 1b te Bruchem (op circa 1,4 kilometer afstand) is het woon- en leefklimaat “zeer slecht”. Echter, de eigen bijdrage van het bedrijf (voorgroundbelasting) aan de achtergrondbelasting op dit geurgevoelige object is zeer klein (0,5 ouE/m³).

In de berekeningen is tevens een woning meegenomen gelegen binnen de bebouwde kom van Hurwenen, op circa 2,8 kilometer afstand. Het woon- en leefklimaat bij deze woning is tamelijk slecht. Het slechte woon- en leefklimaat wordt veroorzaakt door veehouderijbedrijven die dicht bij de geurgevoelige objecten zijn gelegen dan de geitenhouderij aan de Schoofbandweg 10 te Rossum.

Ter plaatse van de woning aan de Schoofbandweg 5 te Rossum is sprake van een matig woon- en leefklimaat, het percentage geurgehinderden bedraagt hier 17% en de achtergrondbelasting 3,8 ouE/m³. In de geurgebiedsvisie¹⁵ van de gemeente Maasdriel is het volgende opgenomen met betrekking tot een aanvaardbaar achtergrondbelasting: “Hoewel in de tabel het leefklimaat bij meer dan 25% gehinderden als slecht wordt bestempeld, is het niet per definitie uitgesloten om een hoger percentage toch als acceptabel te beoordelen. Gelet op de wettelijke norm van 8 ouE/m³ dient de achtergrondbelasting van 16 ouE/m³ in gemiddelde situaties als acceptabel beschouwd te worden.” Aangezien de achtergrondbelasting van 3,8 ouE/m³ ver onder 16 ouE/m³ ligt is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Ter plaatse van het adres Bossekamp 2 en de rand van het industrieterrein treedt op basis van de resultaten een verslechtering op van het woon- en leefklimaat van respectievelijk tamelijk slecht en slecht. Uit de berekeningen blijkt dat aan de zuidzijde van het industrieterrein sprake van een (tamelijk) slecht woon- en leefklimaat. Ter plaatse van de Bossekamp 5 is sprake van een redelijk goed woon- en leefklimaat.

¹⁵ Gebiedsvisie 20100118 Geurhinder en veehouderij 16 december 2010 Gemeente Maasdriel

In het kader van de geurverordening van de gemeente Zaltbommel is een geurgebiedsvisie¹⁶ opgesteld. In de gebiedsvisie is op basis van de maximale mogelijkheden van omliggende veehouderijbedrijven beoordeeld waar binnen de gemeente knelpunten optreden. Het industrieterrein Wildeman wordt niet als knelpunt beschouwd.

In het kader van het bestemmingsplan dat is opgesteld voor het industrieterrein Wildeman heeft de gemeenteraad van Zaltbommel de vestiging van een industrieterrein op die betreffende locatie grenzend aan agrarisch gebied aanvaardbaar geacht vanuit een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast is nog van belang op te merken dat binnen het industrieterrein geen (bedrijfs)woningen mogen worden opgericht. Op het bedrijventerrein wordt enkel gewerkt en niet gewoond. Gelet op de ligging van het industrieterrein wordt een tamelijk slecht leef- en woonklimaat acceptabel geacht. Dit omdat op de locatie enkel bedrijven aanwezig zijn. In bedrijven zijn mensen minder vaak en minder lang aanwezig dan in woningen. Het gaat hier om personeel, dat maar een beperkt deel van de dag (8 uur) werkt, niet in de weekenden aanwezig is en ook niet tijdens vakanties. Verder hebben de bedrijven zelf ook een geuremissie. Ook ligt het bedrijventerrein in een landelijke omgeving, het terrein grenst aan het buitengebied en vormt een overgangsgebied. Een verslechtering van het leefklimaat op het bedrijventerrein is dan ook aanvaardbaar in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

7.4 Luchtkwaliteit

Fijn stof emissie

De volgende tabel geeft een overzicht van de fijn stofemissie.

Tabel 27: Overzicht fijn stofemissie PM₁₀

Stalnr	Diersoort	RAV code -omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	PM ₁₀ gram/dier/jaar	PM ₁₀ totaal/jaar
1	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	19,00	32.300,00
2	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	19,00	32.300,00
3	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	19,00	32.300,00
				Totaal	96.900,00

De volgende tabel geeft een overzicht van de zeer fijn stof emissie vanuit het bedrijf.

Tabel 28: Overzicht zeer fijn stofemissie PM_{2,5}

Stalnr	Diersoort	RAV code -omschrijving stalsysteem	Aantal dieren	PM _{2,5} gram/dier/jaar	PM _{2,5} totaal/jaar
1	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	5,3	9.010,00
2	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	5,3	9.010,00
3	Geiten ouder dan 1 jaar	C 1.100 Overige huisvestingssystemen	1.700	5,3	9.010,00
				Totaal	27.030,00

Verkeersbewegingen

Zoals beschreven in paragraaf 4.3 is er sprake van emissies naar de lucht. Emissie van fijn stof wordt veroorzaakt door de huisvesting van geiten en verkeersbewegingen en de emissie van NO_x door verkeersbewegingen van en naar de inrichting.

Verkeersbewegingen van en naar de inrichting dragen tevens bij aan de emissie van fijn stof. Ten opzichte van de vigerende situatie neemt het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting toe.

Daarnaast dragen verkeersbewegingen binnen de inrichting en van en naar de inrichting bij aan de emissie van fijn stof. Het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting is dusdanig klein dat deze geen significante bijdrage leveren aan de totale emissie van fijn stof vanuit de inrichting. In het akoestisch onderzoek in de bijlage wordt het aantal verkeersbewegingen in de beoogde situatie in beeld gebracht (zie ook paragraaf 7.7).

¹⁶ Gebiedsvisie Zaltbommel, onderbouwing verordening ogv Wet geurhinder en veehouderij, 9 november 2009

Tevens kan het vullen van de voersilo's emissie van fijn stof veroorzaken. De ontluchting is echter voorzien van stofvangers en het lossen van voeders is van korte duur. Gesteld kan worden dat de bijdrage van emissie van fijn stof nihil is.

Luchtkwaliteitsonderzoek

Fijn stof (PM₁₀)

Een luchtkwaliteitsonderzoek is uitgevoerd middels het programma ISL3a om aan te tonen dat voldaan kan worden aan de normen zoals opgenomen in de Wet luchtkwaliteit.

De fijn stof emissie is op basis van de werkelijk beoogde situatie berekend. Zoals beschreven komt de beoogde situatie overeen met de maximale planologische mogelijkheden

Aangezien in de regels van het wijzigingsplan is opgenomen dat binnen het nieuwe bouwvlak alleen geiten kunnen worden gehouden en ook het huisvestingssysteem, ligt de maximale fijn stof emissiefactor ook vast; dit betekent dat met de emissiefactor voor geiten de maximale fijn stof emissie is berekend.

De volgende tabellen geven een presentatie van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar de rapportage die als bijlage is toegevoegd aan het plan-MER, zie bijlage 4.

Tabel 29: Emissie fijn stof (PM₁₀) beoogde situatie: worst case en beoogde emissiepunten

Ontvangerpunt	Concentratie PM ₁₀ beoogde situatie [µg/m ³]	Aantal dagen overschrijding
Hogeweg 71 Rossum	21,96	10,0
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	22,34	10,6
Schoofbandweg 4 Rossum	22,33	10,7
Middelweg 8 Rossum	22,32	10,6
Bossekamp 2 Zaltbommel	22,62	11,0
Bossekamp 5 Zaltbommel	23,17	12,0
Schoofbandweg 5 Rossum	23,17	12,0
Schoofbandweg 2 Rossum	22,33	10,6
Middelweg 8a Rossum	23,17	12,0
Bossekamp 7 Zaltbommel	23,17	12,0
Schoofbandweg 6 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	22,63	11,0
Schoofbandweg 8 Rossum (bedrijfswoning bij niet-agrarisch bedrijf (voormalig veehouderijbedrijf))	23,18	12,0
Schoofbandweg 12 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	23,18	12,0
Middelweg 6 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	22,32	10,6
Middelweg 10 Rossum (bedrijfswoning voormalig veehouderijbedrijf)	23,17	12,0
De Wildeman Zaltbommel – maximale mogelijkheden	22,62	11,0

De resultaten van de berekening voldoen aan de normen voor de maximale concentratie aan fijn stof (40 µg/m³) en de norm voor het aantal overschrijdingsdagen (35 dagen).

Zeer fijn stof PM_{2,5}

Voor zeer fijn stof is voor de werkelijke beoogde situatie een berekening gemaakt. Onderstaande tabel geeft de resultaten weer van de berekening.

Tabel 30: Emissie fijn stof (PM_{2,5}) beoogde situatie: werkelijke emissiepunten

Ontvangerpunt	Concentratie PM _{2,5} beoogde situatie [µg/m ³]	Aantal dagen overschrijding
Hogeweg 71 Rossum	13,920	n.v.t.
Hertog Karellaan 1-33 Zaltbommel	13,940	n.v.t.
Schoofbandweg 4 Rossum	14,080	n.v.t.
Middelweg 8 Rossum	14,050	n.v.t.

Bossekamp 2 Zaltbommel	14,200	n.v.t.
Bossekamp 5 Zaltbommel	14,300	n.v.t.
Schoofbandweg 5 Rossum	14,300	n.v.t.
Schoofbandweg 2 Rossum	14,080	n.v.t.
Middelweg 8a Rossum	14,290	n.v.t.
Bossekamp 7 Zaltbommel	14,290	n.v.t.
Schoofbandweg 6 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	14,200	n.v.t.
Schoofbandweg 8 Rossum (bedrijfswoning bij niet-agrarisch bedrijf (voormalig veehouderijbedrijf))	14,300	n.v.t.
Schoofbandweg 12 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	14,300	n.v.t.
Middelweg 6 Rossum (bedrijfswoning bij veehouderijbedrijf)	14,050	n.v.t.
Middelweg 10 Rossum (bedrijfswoning voormalig veehouderijbedrijf)	14,290	n.v.t.
De Wildeman Zaltbommel – maximale mogelijkheden	14,200	n.v.t.

Er wordt voldaan aan de grenswaarde van 25 µg/m³.

Conclusie

De uitstoot van fijn stof (PM₁₀) bedraagt 96.900,00 gram per jaar. In de referentiesituatie is sprake van een fijn stof emissie van 167.956,00 gram per jaar. Dit betekent dat de verwachte totale jaarlijkse uitstoot van fijn stof met 71.056,00 gram afneemt ten opzichte van de referentiesituatie. In de beoogde situatie is op basis van het luchtkwaliteitsonderzoek sprake van een zeer geringe afname in de concentratie fijn stof ter plaatse. Voor wat betreft de luchtkwaliteit levert de beoogde situatie een verbeterde situatie op.

Voor het aspect zeer fijn stof is er sprake van een toename van zeer fijn stof (PM_{2,5}). In de referentiesituatie bedraagt de emissie zeer fijn stof 7.680,20 gram per jaar en in de beoogde situatie 27.030,00 gram per jaar.

De resultaten van de berekening van de concentraties ter hoogte van de gevoelige objecten laten zien dat voldaan wordt aan de gestelde normen.

7.5 Bodem

Bodem

Binnen de inrichting vinden de volgende mogelijke bodembedreigende activiteiten plaats:

- Opslag van kadavers;
- Opslag desinfectie- en reinigingsmiddelen;
- Opslag van diesel;
- Opslag smeerolie en afgewerkte olie.

De volgende maatregelen worden genomen om het risico van de mogelijke bodembedreigende activiteiten tot een minimum te beperken:

- *Opslag van kadavers*
Kadavers worden zo spoedig mogelijk uit de stallen verwijderd en opgeslagen in de kadaverkoeling (in tonnen) of onder een afdekking. De kadavers worden door een erkend bedrijf – Rendac Son – opgehaald;
- *Opslag van desinfectie- en reinigingsmiddelen*
Desinfectie- en reinigingsmiddelen worden aangeleverd in daarvoor geschikte emballage. De opslag vindt plaats conform PGS 15 in een daarvoor bestemde kast;
- *Opslag van diesel*
Diesel wordt opgeslagen in een bovengrondse tank;
- *Opslag smeerolie en afgewerkte olie*
Smeerolie en afgewerkte olie worden opgeslagen in vaten welke staan opgesteld boven een lekbak.

In de vergunning worden voorschriften (hoofdstuk 3 uit het Activiteitenbesluit) opgenomen om emissies naar de omgeving te beperken cq. te voorkomen.

De factoren die mogelijk bijdragen aan de emissie van stoffen naar de bodem en het grondwater zijn mest, olie en afvalwater. Oliehoudende producten worden opgeslagen conform de daarvoor geldende richtlijnen (PGS). In de te verlenen omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen en milieu worden voorschriften gesteld aan de uitvoering van de stal zodat de bodem en het grondwater niet verontreinigd kunnen raken.

7.6 Water

7.6.1 Watertoets

Sinds 1 november 2003 is de zogenaamde Watertoets verplicht. Dat wil zeggen dat in elk ruimtelijk plan gemotiveerd moet worden aangegeven hoe met het water in het gebied wordt omgegaan en wat de ruimtelijke veranderingen voor de waterhuishouding betekenen. Ook is het overleg met de waterbeheerder onderdeel van deze watertoets. Het waterkwaliteitsbeheer en het waterkwantiteitsbeheer in de gemeente Maasdriel is in handen van het Waterschap Rivierenland.

Beleid Waterschap Rivierenland

Sinds 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 “Koers houden, kansen benutten” bepalend voor het waterbeleid in het werkgebied van het waterschap Rivierenland.

Met dit programma blijft het waterschap op koers om het rivierengebied veilig te houden tegen overstromingen, om voldoende en schoon water te hebben en om het afvalwater effectief te zuiveren. Bij de uitvoering van het programma wordt meebewogen met veranderingen en worden kansen benut die zich voordoen in de regio. Het waterbeheerprogramma beschrijft wat het waterschap in de planperiode (2016-2021) wil bereiken en hoe het waterschap dat wil gaan doen.

Naast het waterbeheerplan heeft het waterschap Rivierenland ook de beschikking over een verordening: de keur voor waterkeringen en wateren. In deze verordening staan geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Duidelijke en vastgestelde uitgangspunten hierbij zijn geformuleerd en vastgelegd in beleidsregels. Initiatieven voor (bouw)werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden hieraan getoetst. In de beleidsregels staan ook voorwaarden die gelden bij stedelijke initiatieven.

Ten behoeve van de infiltratie van hemelwater afkomstig van nieuw verhard oppervlak zijn de Beleidsregels Keur van toepassing.

Verhard oppervlak

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van het verharde oppervlak in de feitelijke, huidige situatie en de gewenste ontwikkeling aangegeven.

Tabel 31: Vergelijking verhard oppervlak referentiesituatie

Oppervlaktes	Bestaand oppervlak (m ²)	Nieuw verhard oppervlak (m ²)
Daken	1.955	9.570*
Erfverharding	1.675	4.980
Bedrijfswoning	220	220
Totaal	3.850	14.770

* Exclusief buitenuitloop geiten (circa 3.700 m²)

De toename aan verhard oppervlak bedraagt circa 10.920 m². De buitenuitloop van de geiten wordt verhard uitgevoerd, maar niet meegerekend met de toename aan verhard oppervlak. Het hemelwater dat hierop terecht komt wordt niet afgevoerd naar het oppervlaktewater, maar apart opgevangen binnen de inrichting en afgevoerd naar derden alwaar het verwerkt wordt.

Hydrologisch neutraal bouwen

Hydrologisch neutraal bouwen betekent dat het schone hemelwater afkomstig van daken en erfverharding op het perceel moet worden verwerkt door middel van infiltratie of waterberging. Gezorgd moet worden dat voldoende buffercapaciteit aanwezig is. De oorspronkelijke landelijke afvoer mag niet overschreden worden bij een bui die eens in de 10 jaar voorkomt (T=10).

Lozen vanaf nieuw verhard oppervlak

In artikel 5.16 van de Beleidsregels keur Waterschap Rivierenland 2009 zijn de regels opgenomen die gelden in geval van lozingen vanaf nieuw verhard oppervlak in bestaande oppervlaktewateren. Doel van deze beleidsregel is om de versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van een uitbreiding van het verhard oppervlak in het beheersgebied te beperken tot een maatgevende afvoer van het landelijk gebied. Een uitbreiding van het verhard oppervlak moet dus, vanuit waterhuishoudkundig oogpunt, waterbalans-neutraal plaatsvinden.

Oppervlaktewater

Het waterschap Rivierenland maakt onderscheid tussen wateren die zij in eigen beheer heeft. A-wateren zijn van primair belang voor het waterbeheer en worden daarom door het waterschap onderhouden. B-wateren zijn van secundair belang voor het waterbeheer en dienen door de aangrenzende eigenaren te worden onderhouden. Ten slotte zijn er C-wateren die van tertiair belang zijn voor het waterbeheer waarvoor geen jaarlijkse onderhoudsplicht geldt.

Het waterschap heeft de voorkeur voor compensatie van hemelwaterberging in B-wateren.

In de volgende figuur worden de verschillende typen watergangen in de directe omgeving van Schoofbandweg 10 getoond.

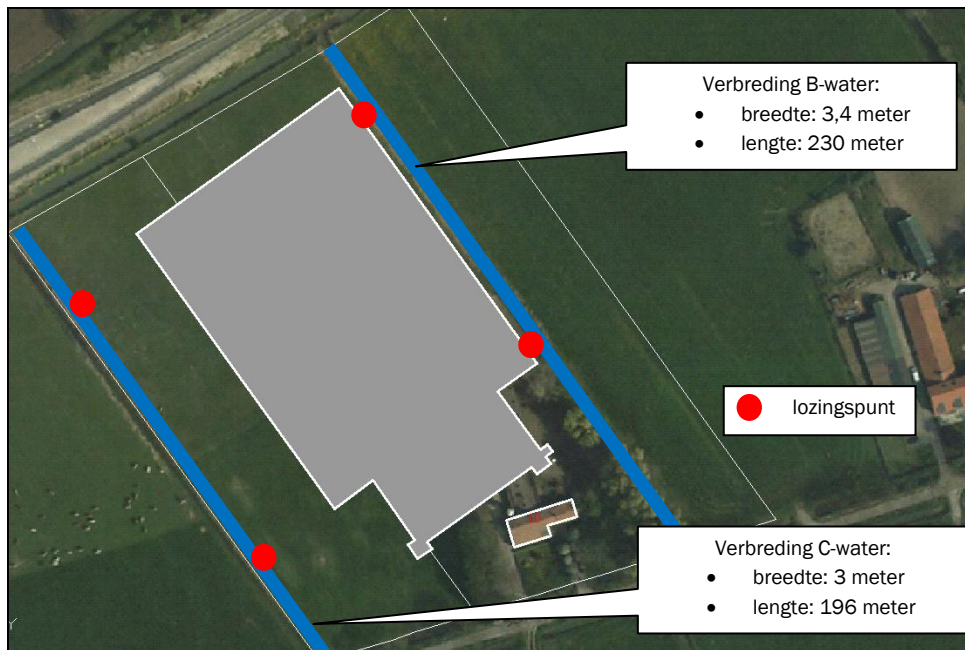
Figuur 30: Ligging wateren beheer waterschap (bron: http://wsrl.webgispublisher.nl/Default.aspx?map=Legger_Water)

Dimensionering bergingsvoorziening

Om het volume en de maatvoering van de bergingsvoorziening te berekenen worden de uitgangspunten van het waterschap gehanteerd. Het waterschap hanteert de vuistregel van een te realiseren compensatie van 436 m³ per hectare verhard oppervlak. In onderhavig plan betekent dat de capaciteit van de compenserende waterberging (gebaseerd op T=10+10%). Het totale oppervlak in de beoogde situatie bedraagt na aftrek van het oppervlak waarvoor vrijstelling van compensatie geldt: 10.920 – 1.500 m² = 9.420 m². Het te bergen volume hemelwater bedraagt 0,436 * 0,942 = 410,7 m³. Uitgaande van een diepte van 30 centimeter dient de oppervlakte aan te leggen sloot/te verbreden sloot circa 1.369 m² bedragen.

In overleg met het waterschap wordt gekeken welke maatregel toereikend is om het hemelwater op te vangen. In deze rapportage wordt een eerste voorzet gegeven: de B-watergang direct ten oosten van het plangebied wordt verbreed met 3,4 meter over een lengte van 230 meter (zie figuur 31) en de C-watergang direct ten westen van het plangebied wordt verbreed met 3,0 meter over een lengte van 196 meter. De C-watergang wordt na uitvoering beschermd door deze een B-status te geven. De initiatiefnemer zal een watervergunning aanvragen.

Het hemelwater afkomstig van het verhard dakoppervlak en erfverharding wordt door middel van afvoerbuizen, via een tweetal lozingspunten, getransporteerd naar de oostelijk gelegen watergang (zie figuur 31). Middels deze watergang wordt het hemelwater afgevoerd.

Figuur 31: Situering bergingsvoorziening

Gebruik niet uitlogende materialen

Het gebruik van niet uitlogende materialen is conform het advies van de Dubo-richtlijn (Duurzaam Bouwen). In het Lozingenbesluit Bodembescherming staat dat niet verontreinigd hemelwater in principe in de bodem geïnfiltrerd kan worden of afgevoerd kan worden naar het oppervlaktewater, ook als dat in contact is geweest met oppervlakken als daken. Bij de bouw van de stallen zal geen gebruik worden gemaakt van onbehandelde uitlogende materialen zoals koper, zink en lood, teerhoudende dakbedekking (PAK's). Doordat het hemelwater niet vervuild is, is het geen probleem om het hemelwater op te vangen en te infiltreren in de bodem.

Lozen op het riool

Schoon water van de daken en erfverharding wordt naar de watergang afgevoerd; lozen op het riool wordt hiermee voorkomen. Huishoudelijk afvalwater en water van reiniging uit de melkstal wordt op de openbare riolering geloosd.

Bronbemaling

Tijdens de bouw van de stal wordt geen bronbemaling toegepast, gelet op het type bouw van de stallen (potstallen zonder kelders).

Afvoer afvalwater

Afvalwater afkomstig uit de inrichting wordt opgevangen in de tank waarin het vuilwater afkomstig uit de geitenuitloop wordt opgeslagen. Het afvalwater is afkomstig van reiniging van de melkinstallatie en spoelbeurten van de melktank (inclusief het uitwendig reinigen) en bedraagt 0,5 m³ per jaar. Daarnaast is

afvalwater afkomstig van de schoonmaakwerkzaamheden binnen de inrichting (zoals stallen). Ook dit water (150 m³ op jaarbasis) wordt afgevoerd naar de tank.

Het afvalwater uit de tank wordt frequent afgevoerd en verwerkt door derden.

Overleg Waterschap Rivierenland

In het kader van het wettelijk vooroverleg heeft de gemeente Maasdriel in december 2014 een digitale watertoets ingevuld voor het plangebied en het plan hiermee bij het Waterschap Rivierenland aangemeld. Hierin wordt aangegeven welke voorwaarden van toepassing zijn voor de berging van hemelwater. Het bergen van hemelwater in open water betreft een van de mogelijkheden.

De uitkomst van de watertoets is bijgevoegd als bijlage 9. Tevens heeft het waterschap op 4 maart 2016 een vooroverlegreactie op het plan gegeven.

Conclusie

Het schone hemelwater afkomstig van de erfverharding en bebouwing wordt niet afgevoerd naar het riool, maar wordt in overleg met het waterschap afgevoerd naar leggerwatergangen (B en C) van het waterschap, die in het kader van de uitbreiding van het bedrijf wordt verbreed, waarvoor een watervergunning wordt aangevraagd.

Waterverontreiniging wordt voorkomen. Hiertoe worden binnen de inrichting de volgende maatregelen genomen:

- Het erf is veegschoon;
- Het water dat op de verharde geitenuitloop terecht komt en het overige afvalwater (reiniging stallen, melkinstallatie en melktank) wordt separaat opgevangen in een tank en niet afgevoerd naar de watergang.

Voldaan wordt aan het beleid van Waterschap Rivierenland inzake de watertoets.

7.7 Geluid

In het kader van de m.e.r.-procedure is een beschrijving en kwantificering van de akoestische gevolgen van het plan opgenomen. Daarbij is onderscheid gemaakt in de geluidemissie ten gevolge van activiteiten binnen de inrichting en in de geluidemissie ten gevolge van verkeer van en naar de inrichting, voor zover dit niet is opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Een akoestisch onderzoek naar de geluideffecten van de ontwikkeling is uitgevoerd. De resultaten worden hiernavolgend besproken. De rapportage van het onderzoek is bijgevoegd als bijlage 10. Bij het akoestisch onderzoek is uitgegaan van de ligging van de emissiepunten zoals weergegeven op de plattegrondtekening welke als bijlage is toegevoegd aan onderhavige rapportage.

Binnen de inrichting heeft men in de representatieve bedrijfssituatie te maken met bronnen welke geluid emitteren naar de omgeving (zoals ventilatoren, het vullen van voedersilo's, aan- en afvoer van geiten, aanvoer van ruwvoer, afvoer van vaste mest).

Een aantal bronnen kan als akoestisch niet relevant beschouwd worden gezien het geringe binnenniveau zoals geluiduitstraling vanuit de machinekamer en de stallen).

De afstand van de rand van het nieuwe bouwvlak tot aan het bouwvlak van de dichtstbijzijnde woningen Schoofbandweg 8 en Schoofbandweg 12 te Rossum bedraagt circa 110 meter waardoor de geluidsbelasting op deze woning veroorzaakt door de ventilatoren minimaal zal zijn.

Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden uit de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering" waar voor geiten (categorie "overige graasdieren") voor het milieuaspect geluid een richtafstand geldt van 30 meter.

Indirecte hinder (verkeersbewegingen)

Naast de representatieve bedrijfssituatie wordt de indirecte hinder bepaald. De geluidsbelasting bij de indirecte hinder wordt bepaald door activiteiten die buiten de inrichting plaatsvinden en door het inrichtingsgebonden verkeer op de openbare weg (transportbewegingen van en naar de inrichting).

De volgende tabel geeft een overzicht van de verkeersbewegingen.

Tabel 32: Overzicht verkeersbewegingen

Voertuig	Bewegingen dag	Bewegingen avond	Bewegingen nacht	Bewegingen totaal
Personenauto	6	4	2	12
Bestelauto	4	-	-	4
Vrachtwagen	30	6	-	36
Veewagen	2	-	2	4
Melktankwagen	2	2	2	6
Tractor	6	-	-	6
Verkeersintensiteit	50	12	6	68

De bewegingen zullen zo veel als mogelijk in de dagperiode plaatsvinden om de geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. De geluidsbronnen binnen het bedrijf worden zoveel mogelijk afgeschermd waardoor het brongeluid zoveel mogelijk gedempt wordt.

In de berekeningen is ervan uitgegaan dat al het verkeer de meest dicht bij de weg gelegen woningen Schoofbandweg 8 en 12 passeert. In het onderzoek is dan ook uitgegaan van een worst-casescenario; er is een berekening gemaakt in een situatie waarbij het totaal aantal verkeersbewegingen Schoofbandweg 8 passeert en waarbij al het verkeer langs de woning aan de Schoofbandweg 12 komt. In werkelijkheid zal een deel van het verkeer van oostelijke richting en een gedeelte uit het westen komen en weer vertrekken in deze richtingen.

De grenswaarden voor het langetijdgemiddeld geluidsniveau ($L_{Ar,LT}$) voor het agrarisch gebied zijn 45, 35 en 30 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode¹⁷.

Daarnaast worden beperkingen gesteld aan het maximale geluidsniveau (L_{Amax}). Hiervoor geldt een streefwaarde van 70, 65 en 60 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

In onderstaande tabel zijn de berekende geluidsniveaus op de gevoelige objecten weergegeven.

Tabel 33: Resultaten representatieve bedrijfssituatie

Rekenpunt	Dag		Avond		Nacht	
	$L_{Ar,LT}$ dB(A)	L_{Amax} dB(A)	$L_{Ar,LT}$ dB(A)	L_{Amax} dB(A)	$L_{Ar,LT}$ dB(A)	L_{Amax} dB(A)
Grenswaarde	40	70	35	65	30	60
Bossekamp 2	33	46	34	44	24	34
Schoofbandweg 8	34	46	35	43	30	40
Schoofbandweg 12	31	46	34	44	27	41

Het langetijdgemiddeld beoordelingsniveau wordt in de representatieve bedrijfssituatie op de omliggende woningen niet overschreden. Met de maximale geluidsniveaus treden voor de woningen eveneens geen overschrijdingen op van de streefwaarde.

Onderstaande tabel toont equivalente geluidsniveaus als gevolg van de verkeersaantrekkende werking van in de representatieve bedrijfssituatie van de inrichting.

Tabel 34: Resultaten incidentele bedrijfssituatie ($L_{Ar,LT}$ (dB(A)))

¹⁷ Gebiedstypering en mogelijke grenswaarden voor industrielaai: de inrichting is gelegen in een landelijk gebied. Aan dit gebiedstype zijn de richtwaarden van 40-35-30 dB(A) toegekend.

Rekenpunt	Dag	Avond	Nacht
Grenswaarde	50	45	40
Schoofbandweg 8	36	33	26
Schoofbandweg 12	38	36	27

Uit bovenstaande resultaten blijkt dat het geluidniveau ter hoogte van zowel de woning Schoofbandweg 8 als Schoofbandweg 12 voldoet aan de grenswaarden voor de dag-, avond- en nachtperiode.

Ten aanzien van het aspect wegverkeerslawaai behoeft geen akoestisch onderzoek te worden verricht. Er wijzigt niets aan de ligging van de bedrijfswoning Schoofbandweg 10; deze blijft gehandhaafd.

7.8 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

7.8.1 Landschap

Het effect van onderhavige ontwikkeling op het landschap kan worden gemitigeerd en gecompenseerd door het treffen van maatregelen waardoor het karakter van de omgeving rustig en eenvoudig blijft. Hierbij moet gedacht worden aan het zoveel mogelijk op bestaande gebouwen in de omgeving laten aansluiten van nieuwe bebouwing en aan maatregelen als subtiele situering van gebouwen en het aanbrengen van erfbeplanting. Dit dient afgestemd te worden op het landschapstype.

Het plangebied is gelegen tussen rivieren de Maas en de Waal, in de Bommelerwaard. Het gebied maakt deel uit van een rivierengebied en ligt op de overgang naar zeekleigebied in het zuidwesten en de laagveengebieden in het noordwesten.

In de Bommelerwaard zijn drie landschappelijke hoofdstructuren te ontdekken. De inrichting is gelegen in een komgebied. De komgebieden hebben van oorsprong een open karakter en worden gekenmerkt door grote oppervlakten grasland. Het open karakter wordt hier en daar onderbroken door bebouwing, populierenbossen, eendenkooien en grienden. Grienden zijn bossen voornamelijk bestaande uit wilgen en elzen. De gemeente Maasdriel wil deze landschappelijke kenmerken behouden en versterken.

Conform de regelingen van de provincie Gelderland en de gemeente Maasdriel is een goede inpassing vereist. Hiertoe is een erfbeplantingsplan opgesteld (zie bijlage 5). Hierbij is rekening gehouden met de bedrijfsvoering en de landschappelijke kenmerken van het komgebied en de uitstraling van de beoogde nieuwbouw. Bij het ontwerp is rekening gehouden met de beleidsuitgangspunten zoals opgenomen in het Landschapsbeleidsplan Bommelerwaard 2003 (zie paragraaf 4.8).

Onderstaande figuur toont de landschappelijke inpassing van het bedrijf in de omgeving.

Figuur 32: Uitsnede landschappelijk inpassingsplan

De erfbeplanting schakelt de ruimtes waar het erf uit bestaat aan elkaar tot een geheel en vormt de grens met het omringende landschap. Bij de keuze van de beplanting wordt aansluiting gezocht bij de oorspronkelijke soorten die voorkomen in de beplantingsstrook aan de oostzijde, bestaande uit Essen, Veldesdoorn (Spaanse aak) en braam en de laanbeplanting aan de Schoofbandweg (Essen; leeftijd: circa 50 jaar). De van oudsher aanwezige structuur wordt op deze manier teruggebracht.

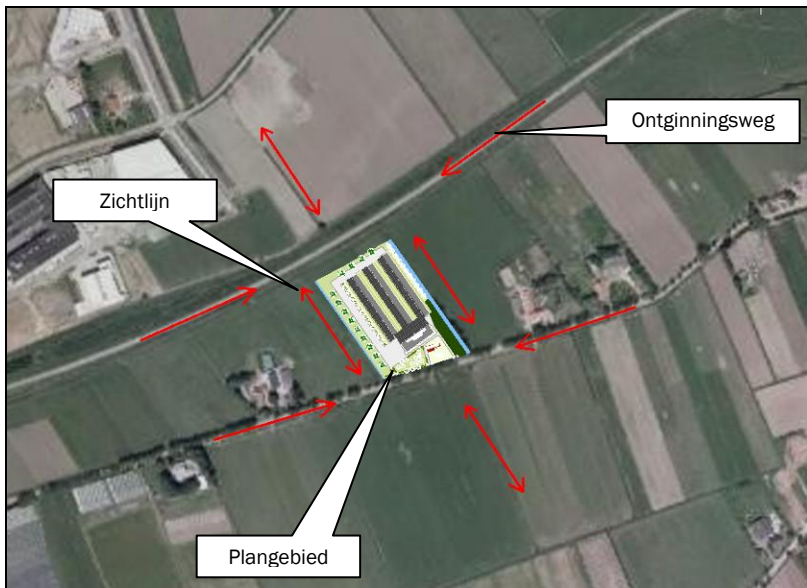
De nieuwbouw bestaat uit een drietal stallen met uitloopmogelijkheden. De stallen krijgen een duurzaam uiterlijk, er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van natuurlijke producten.

De bebouwing wordt zo gesitueerd (haaks op de Schoofbandweg) dat deze aansluit bij de landschappelijke kenmerken van de omgeving (zoals verkavelingspatroon). Daarnaast is ervoor gezorgd dat het zicht op de stallen vanuit de omliggende woningen (onder andere Schoofbandweg 8 en Schoofbandweg 12) wordt ontnomen. Aan de noordzijde wordt de beplanting zo gesitueerd dat een open zicht blijft bestaan op de stallen en passanten zicht hebben op de stallen en de melkgeiten.

Bestaande beplanting blijft gehandhaafd. In het beplantingsplan is voornamelijk gebruik gemaakt van opgaande beplanting en onderbeplanting. Op deze manier blijft het plangebied zijn open karakter behouden. De knotwilgen, essen en fruitbomen passen goed bij de kenmerken van het komgebied. De laanbomen en de bomen bij de entree van het bedrijf zijn voornamelijk van esthetische waarde.

Bij het ontwerp en de uitvoering van de stallen is rekening gehouden met de bestaande zichtlijnen in het landschap. Het landschap is oorspronkelijk open van karakter en het verkavelingspatroon staat vrijwel haaks op de veelal oost-west gerichte ontginningswegen (verkavelingswegen) zoals de Schoofbandweg. De bebouwing wordt in lijn met dit verkavelingspatroon (noord-zuid) opgericht. Dit betekent dat de bestaande zichtlijnen in het gebied zo min mogelijk worden aangetast. De volgende figuur geeft een indruk van de zichtlijnen en ontginningswegen.

Figuur 33: Zichtlijnen en verkavelingswegen in het landschap

De plicht tot onderhoud en instandhouding van de erfbeplanting wordt gewaarborgd in de regels van het wijzigingsplan.

7.8.2 Cultuurhistorie

De uitbreiding van het bedrijf heeft geen invloed op de aanwezige cultuurhistorisch waardevolle elementen; de nieuwe stallen worden zo optimaal mogelijk ingepast in het landschap en staan in lijn met het oorspronkelijke verkavelingspatroon (wat wel enigszins afwijkt van de situering van de huidige bebouwing aan de Schoofbandweg, die meer naar de weg georiënteerd is). Wel wordt een van de kavellijnen door de nieuwbouw overschreden; echter, er is hiermee geen sprake van aantasting van cultuurhistorische waarden van het gebied.

Door de sloop van de voormalige (varkens)stallen wordt geen afbreuk gedaan aan de cultuurhistorische waarden van het gebied; de stallen zelf bezitten geen cultuurhistorische waarden, evenals de bedrijfswoning uit de jaren vijftig (vanwege verbouwingen uit het verleden). Er is geen sprake van beschermde gemeentelijke en/of rijksmonumenten, zowel niet op het terrein als in de directe omgeving. Kenmerkende waterlopen ten noorden, oosten en westen van de bedrijfslocatie blijven behouden.

7.8.3 Archeologie

Vanwege de ligging van de nieuwe stallen in een gebied met hoge archeologische verwachtingswaarde is een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek uitgevoerd. In de onderzoeken wordt geconcludeerd dat archeologische verwachtingswaarde ter plaatse hoog is.

In het hele plangebied, met uitzondering van het zuidelijke gedeelte, is aanbevolen een vervolgonderzoek in de vorm van een karterend booronderzoek uit te voeren dat geschikt is om vindplaatsen vanaf het neolithicum te karteren indien tot 40 cm -mv of dieper wordt gegraven; archeologische resten kunnen ter plaatse van de crevasse namelijk voorkomen vanaf circa 0,4 m -mv en aan weerszijden hiervan binnen 2,5 m -mv. Dit betekent in de praktijk dat ter plaatse van de crevasse vervolgonderzoek wenselijk wordt geacht.

Een vervolgonderzoek naar het voorkomen van archeologische waarden in het plangebied wordt in het kader van de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen en milieu uitgevoerd.

7.9 Natuur

Ammoniakdepositie is de belangrijkste factor die voor verstoring in de zeer kwetsbare gebieden en Natura2000 gebieden kan zorgen. De verstoring heeft dan betrekking op verzuring en/of vermesting van het desbetreffende gebied. Maar ook andere factoren mogen als gevolg van onderhavige activiteit geen verstoring veroorzaken op de omliggende natuurgebieden.

Ammoniakdepositie op natuurgebieden

In deze paragraaf wordt de beoogde situatie en zoals vergund in de Nb-wetvergunning van juli 2015 beschreven en beoordeeld.

Door een wijziging in het ventilatiesysteem zijn de parameters gewijzigd (diameter en uittreedsnelheid). Om inzichtelijk te maken wat dit voor effect heeft zijn de resultaten van de nieuwe berekeningen van de ammoniakdepositie op de natuurgebieden in de beoogde situatie weergegeven naast de ammoniakdepositie zoals vergund door de provincie Gelderland in juli 2015.

In de volgende tabel wordt de berekende stikstofdepositie als gevolg van de beoogde situatie op de gebieden (inclusief de gebieden behorende tot de ecologische hoofdstructuur) weergegeven. De invoergegevens zijn toegevoegd als bijlage 7. Tevens wordt de ammoniakdepositie weergegeven van de Nb-wetvergunning die door de provincie Gelderland in juli 2015 is verleend.

Tabel 35: Ammoniakdepositie beoogde situatie

Omschrijving gebied	Ammoniakdepositie beoogde situatie [mol N/ha/jaar]	Ammoniakdepositie beoogde situatie Nb-wetvergunning juli 2015 [mol N/ha/jaar]
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek 1	0,39	0,67
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek 2	0,49	0,81
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 1	0,33	0,53
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 2	0,35	0,54
Kampina en Oisterwijkse Vennen 4	0,23	0,29
Kampina en Oisterwijkse Vennen 6	0,23	0,29
Langstraat 1	0,35	0,40
Langstraat 2	0,32	0,36
Rijntakken 1 (Uiterwaarden Waal)	38,11	43,19
Rijntakken 3 (Uiterwaarden Waal)	21,73	30,03
Rijntakken 4 (Uiterwaarden Waal)	38,49	44,23
EHS 1	5,53	7,68
EHS 2	4,92	7,05
EHS 9	4,80	6,42
EHS 10	4,25	5,94
Kwetsbare natuur 3	0,88	1,29
Kwetsbare natuur 4	0,89	1,31

Uit deze vergelijking blijkt dat de in beoogde situatie de ammoniakdepositie lager is dan de beoogde situatie zoals vergund. Dit betekent dat er geen negatieve significante effecten zijn met betrekking tot ammoniakdepositie.

Verschil stikstofdepositie als gevolg van uitbreiding

Bij een toename van stikstofdepositie als gevolg van een uitbreiding van een veehouderij is niet uitgesloten dat sprake is van significant negatieve effecten op Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

In het kader van het plan-MER dienen meerdere situaties in beeld te worden gebracht. De beoogde situatie betreft de situatie waarin wordt uitgegaan van de maximale mogelijkheden van de locatie; dit is de hoeveelheid ammoniak die in de regels van het wijzigingsplan is vastgelegd.

Naast de beoogde situatie dienen zowel de vergunde situatie met de laagste ammoniakemissie geldend op of na de referentiedatum van de natuurgebieden als de huidige, feitelijke situatie en eventueel de Nb-wetvergunde situatie in beeld te worden gebracht en met elkaar te worden vergeleken.

In de passende beoordeling die is bijgevoegd als bijlage is een overzicht opgenomen van de stikstofdeposities in de verschillende situaties (zie bijlage 12).

Ten aanzien van de Vogel- en Habitatrictlijngebieden levert de beoogde situatie een significante toename in stikstofdepositie op; de toename voor de gewenste ontwikkeling is groter van 0,051 mol/ha/jaar. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van de stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van de gevoelige habitattypen en soorten.

Passende beoordeling

In artikel 19j lid 2 Natuurbeschermingswet 1998 is geregeld voor welke activiteiten een passende beoordeling verplicht is. Als uit de oriëntatiefase van een plan blijkt dat er kans is op significant negatieve effecten voor een Natura2000-gebied (dit betekent dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kan komen), dient een passende beoordeling te worden gemaakt alvorens een vergunning wordt aangevraagd.

Voor wat betreft onderhavige ontwikkeling is niet uit te sluiten dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-gebieden plaatsvinden als gevolg van de stikstofdepositie. In een passende beoordeling mogen mitigerende maatregelen als externe saldering worden meegenomen.

Externe saldering

Bij onderhavige ontwikkeling dient de toename in stikstofdepositie gecompenseerd te worden, zodat per saldo geen toename van depositie plaatsvindt op de natuurgebieden. Middels de maatregel externe saldering wordt deze toename op de natuurgebieden gemitigeerd. Dit betekent dat elders ammoniakrechten worden aangekocht en ingetrokken ten behoeve van het bedrijf dat een toename aan stikstofdepositie veroorzaakt op de natuurgebieden.

In het kader van het plan-MER dient de volgende toename te worden gesaldeerd: het verschil tussen de stikstofdepositie in de uitgangssituaties voor de Vogel- en Habitatrictlijngebieden en de beoogde situatie. In onderhavig geval betreft de uitgangssituatie voor de Vogel- en Habitatrictlijngebieden de Nb-wetvergunde situatie en de milieuvergunde situatie (4 juni 2007); deze situaties zijn gelijk.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de stikstofdepositie in deze uitgangssituatie en de beoogde situatie en wordt het depositieverschil weergegeven. Hierin zijn alle meetpunten meegenomen waarop het verschil groter is dan 0,051 mol per hectare per jaar.

Tabel 36: Stikstofdepositie referentiesituatie Nb-wetvergunning/milieuvergunning 4 juni 2007 en beoogde situatie

Meetpunt	Depositie uitgangssituatie Nb-wet/vergund 11 april 2012 (mol/ ha/jr)	Depositie beoogde situatie Nb-wetvergunning 24 juli 2015 (mol/ ha/ jr)	Depositieverschil (mol/ha/jaar)
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek 1	0,21	0,67	+0,46
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek 2	0,25	0,81	+0,56
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek 3	0,23	0,75	+0,52
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 1	0,14	0,53	+0,39
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 2	0,15	0,54	+0,39
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 3	0,14	0,51	+0,37
Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen 4	0,16	0,58	+0,42
Kampina en Oisterwijkse Vennen 1	0,07	0,26	+0,19
Kampina en Oisterwijkse Vennen 2	0,07	0,26	+0,19
Kampina en Oisterwijkse Vennen 3	0,08	0,27	+0,19

Kampina en Oisterwijkse Vennen 4	0,08	0,29	+0,21
Kampina en Oisterwijkse Vennen 5	0,08	0,28	+0,20
Kampina en Oisterwijkse Vennen 6	0,08	0,29	+0,21
Langstraat 1	0,11	0,40	+0,29
Langstraat 2	0,10	0,36	+0,26
Langstraat 3	0,09	0,33	+0,24
Rijntakken 1 (Uiterwaarden Waal)	15,43	43,19	+27,76
Rijntakken 2 (Uiterwaarden Waal)	8,54	25,39	+16,85
Rijntakken 3 (Uiterwaarden Waal)	10,78	30,03	+19,25
Rijntakken 4 (Uiterwaarden Waal)	15,40	44,23	+28,83
Rijntakken 5 (Uiterwaarden Waal)	7,32	20,53	+13,21
Rijntakken 6 (Uiterwaarden Waal)	3,23	9,95	+6,72
Rijntakken 7 (Uiterwaarden Waal)	3,12	9,52	+6,40

Door middel van de aankoop van ammoniakrechten van verschillende ((deels) beëindigde) veehouderijbedrijven wordt de toename op de Natura2000-gebieden als gevolg van de ontwikkeling op de Schoofbandweg 10 te Rossum, zoals in voorgaande tabel opgenomen, gemitigeerd. In de passende beoordeling is een overzicht opgenomen van de verschillende salderingslocaties en de ingetrokken rechten. Hierin zijn Aagrostacksberekeningen opgenomen die aantonen dat op de natuurgebieden voldoende extern wordt gesaldeerd.

Significant negatieve effecten als gevolg van de stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van de gevoelige habitattypen en soorten worden hiermee voorkomen.

In de passende beoordeling wordt voor de Noord-Brabantse Vogelrichtlijngebieden een beoordeling gegeven op basis van het Alterra-rapport "Effecten van stikstof op vogelsoorten in vogelrichtlijngebieden in Noord-Brabant".

Voor meer informatie wordt korthedshalve verwezen naar de passende beoordeling in bijlage 12.

Overige verstorende effecten

Naast mogelijk significant negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie, dienen ook andere significant negatieve effecten voorkomen te worden. In een passende beoordeling in bijlage 12 zijn effecten ten gevolge van oppervlakteverlies en versnippering, verzuring en vermessing, verontreiniging, verstoring door geluid, licht en trilling, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten en verdroging. Geconcludeerd kan worden dat als gevolg van de ruime afstand van het bedrijf tot de natuurgebieden negatieve effecten voorkomen worden.

Aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning

Veehouderijen zijn bij bedrijfsuitbreidingen volgens deze wet verplicht tot het hebben van een Natuurbeschermingswetvergunning. Ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 dienen mogelijk significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden voorkomen te worden.

Voor de locatie Schoofbandweg 10 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland op 23 maart 2010 (naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State is op 11 april 2012 een nieuwe beslissing genomen. Daarmee is het besluit van 23 maart 2010 vervallen). Bij de provincie Gelderland en Noord-Brabant is op 15 juli 2014 een aanvraag Natuurbeschermingswetvergunning ingediend. De provincie Gelderland heeft op 24 juli 2015 het definitieve besluit genomen tot verlening van de Nb-wetvergunning. De provincie Noord-Brabant heeft 30 juli 2015 de aanvraag om Nb-wetvergunning doorgezonden naar de provincie Gelderland, dit omdat zij door de gewijzigde wetgeving geen bevoegd gezag meer zijn.

In bijlage 12 zijn deze besluiten opgenomen bij de passende beoordeling.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Bij Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten (voor zover gelegen in de EHS) en de (overige) EHS-gebieden worden de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden voorts beschermd in het kader van het nationaal ruimtelijk beleid (PKB Nota Ruimte) door toepassing van een specifiek afwegingskader, het zogenoemde „nee, tenzij“-regime. Binnen en nabij deze gebieden zijn nieuwe plannen, projecten of handelingen in principe niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten¹⁸.

De uitbreiding van de locatie vindt niet plaats in een gebied dat is aangewezen tot de ecologische hoofdstructuur. Het dichtstbijzijnde gebied wat behoort tot de ecologische hoofdstructuur betreft het Natura2000-gebied Rijntakken (Uiterwaarden Waal) op een afstand van circa 1 kilometer noordoostelijk van het plangebied.

Afweging lokale omstandigheden

De ammoniakdepositie is de belangrijkste factor die voor verstoring in de gebieden behorende tot EHS kan zorgen. De verstoring heeft dan betrekking op verzuring en/of vermesting van het desbetreffende gebied.

Daarnaast heeft men te maken met de volgende mogelijke storende aspecten ten gevolgen van activiteiten en plannen:

- Verlies oppervlakte;
- Verandering stroomsnelheid;
- Geluid, licht, trilling;
- Verstoring door mensen, mechanische effecten;
- Barrièrewerking, versnippering;
- Introductie of uitbreiding van gebiedsvreemde soorten of genetisch gemodificeerde soorten.

Door de ruime afstand van het plangebied ten opzichte van de gebieden zijn bovengenoemde effecten uitgesloten.

Door uitbreiding van het bedrijf neemt de ammoniakdepositie (door vermesting en verzuring) op de gebieden behorende tot de ecologische hoofdstructuur toe. Uitbreiding van het bedrijf leidt echter niet tot een verslechtering van de kwaliteit van de gebieden; de externe saldering in het kader van de factor vermesting en verzuring heeft een positief effect op deze gebieden.

7.10 Soortenbescherming

In zijn algemeenheid is bij ruimtelijke ingrepen sprake van directe, indirecte, tijdelijke en permanente effecten. Onder directe effecten worden effecten verstaan waarmee planten en dieren rechtstreeks te maken krijgen als gevolg van de nieuwbouw van de geitenstallen. Verlies van habitat en kwaliteit zijn directe effecten en bovendien permanent. Indirecte effecten betreffen onder andere verstoring, waarbij de aanwezigheid van mensen, licht en geluid een rol speelt. Verstoring tijdens de bouwwerkzaamheden zijn tijdelijk, maar verstoringen kunnen ook een permanent karakter hebben. Ook de emissie van ammoniak en de effecten daarvan op de omgeving spelen daarbij een rol.

De bouwactiviteiten zorgen voor een tijdelijke verstoring van de directe omgeving. Permanente verstoring door menselijke activiteiten, zoals licht en geluid, zullen beperkt blijven tot de betreffende locatie.

Effecten op beschermde gebieden en soorten

Verstoring van zoogdieren kan plaatsvinden met de aanvang van de werkzaamheden. Vaste verblijfplaatsen van algemene soorten kunnen worden verstoord. Deze dieren zullen vanwege de onrust hun vaste verblijfplaats verlaten en naar omliggende gebieden trekken.

¹⁸ Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij, 25 juni 2007

Tijdens de werkzaamheden dient zorgvuldig aandacht te worden besteed aan het in stand houden van vluchtmogelijkheden voor eventueel aanwezige zoogdieren. Het betreft algemeen voorkomende soorten die niet strikt beschermd zijn.

Conclusie

Uit de effectenbeschrijving van de uitgevoerde quick scan flora en fauna blijkt dat er geen directe of indirecte gevolgen zijn van de voorgenomen activiteiten op de voortplanting en instandhouding van beschermde dier- en plantsoorten.

Voor aanvang van de wijzigingen binnen het plangebied (bouwwerkzaamheden) dient geen ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden voor strikt beschermde soorten. De werkzaamheden kunnen leiden tot een beschadiging of vernietiging van mogelijke verblijfplaatsen en/of versterking van eventueel aanwezige muizen. De werkzaamheden brengen het voortbestaan van de deze en algemene soorten echter niet in gevaar. Een ontheffing of eventuele compensatie is hier niet van toepassing.

De werkzaamheden binnen het plangebied hebben geen significant negatief effect op de natuurwaarden in de directe omgeving van het plangebied.

Maatregelen

Met de voorgenomen activiteit kan er sprake zijn van lokale en tijdelijke effecten, met name in de aanlegfase. Om de risico's op versterking van beschermde soorten binnen het plangebied te minimaliseren, wordt aanbevolen om voorafgaand aan de werkzaamheden het terrein te controleren op de aanwezigheid van beschermde soorten. De meeste in het plangebied voorkomende algemene soorten zullen wegtrekken naar geschikt terrein in de omgeving. Door ingrijpende versterkende werkzaamheden (slopen) buiten het broedseizoen uit te voeren wordt mogelijke versterking voorkomen.

Voor soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht en voor alle overige beschermde soorten, geldt een algemene zorgplicht volgens de Flora- en faunawet. Hierbij moeten passende maatregelen worden genomen om schade aan beschermde soorten te voorkomen of te beperken. Het plaatsvinden van werkzaamheden buiten het broed-/voortplantingseizoen valt hier onder.

Zoals reeds beschreven wordt rondom het bedrijf erfbeplanting aangebracht. Een erfbeplanting is ecologisch waardevol voor allerlei soorten vogels, vlinders en andere kleine dieren. Ook zoogdieren als huismus, bosspitsmuis en wezel foerageren er en brengen er hun jongen voort. Vleermuizen, waaronder dwergvleermuis en laatvlieger, vinden er in de zomer een verblijfplaats. Ze jagen op insecten langs de beplanting en rond schuren.

Daarnaast zijn vlinders, zoals de citroenvlinder, atalanta en dagpauwoog, in erfbeplantingen op zoek naar voedsel en zetten hun eieren af op de beplanting. Ook amfibieën zoals salamander en gewone pad komen in erfbeplanting onder takkenhopen voor.

7.11 Externe veiligheid

Uit de provinciale risicokaart en een door de Omgevingsdienst Rivierenland uitgevoerde risicoberekening met het rekenprogramma Carola blijkt dat er geen PR 10^{-6} contour ligt buiten de twee leidingen (zie beschrijving bestaande situatie in paragraaf 4.11). Dit betekent dat aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico wordt voldaan.

Aangezien het plangebied gedeeltelijk binnen de invloedsgebieden van de leidingen ligt, maar buiten de 100% letaliteitsafstand, kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. De personendichtheid betreft binnen het plangebied (met een grootte van 1,5 hectare) maximaal 5 (100% aanwezigheid per dag). Door het plan neemt de personendichtheid en het groepsrisico (vanwege de hogedruk aardgasleidingen nabij het plangebied) niet of nauwelijks toe.

De Veiligheidsregio Gelderland Zuid geeft aan dat voor een adequate incidentbestrijding door de hulpdiensten zowel een goede bereikbaarheid van het plangebied als voldoende bluswater in en nabij het plangebied van belang is. Deze beide punten zijn in de huidige situatie in dit plangebied voldoende geborgd om adequaat in te kunnen grijpen bij (grootschalige) calamiteiten.

Het realiseren van voldoende vluchtvoorzieningen (vluchtwegen en – deuren) in een richting die is afgekeerd van de risicobronnen (hogedruk aardgasleidingen) is een goede maatregel ter bevordering van de zelfredzaamheid. Gelet op de wegenstructuur (Schoofbandweg aan de zuidzijde en de Van Heemstraweg aan de noordzijde) kan hier in voldoende mate aan worden voldaan. Daarnaast zijn er voldoende mogelijkheden voor de bewoners om zichzelf in veiligheid te brengen zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten (zelfredzaamheid). In het plangebied worden geen objecten gerealiseerd waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen minder zelfredzame personen.

Gelet op de bereikbaarheid van de locatie en de zelfredzaamheid van de bewoners wordt de geringe verhoging van het groepsrisico acceptabel geacht.

Beoordeling externe veiligheidsparagraaf

Het plan is op 19 februari 2016 beoordeeld door de sector Brandweer Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Het advies is bijgevoegd in bijlage 14. In dit advies geeft zij voor wat betreft de ligging van het plangebied binnen het invloedsgebied van de twee hogedruk aardgasbuisleidingen aan dat, gezien de functie van het bouwwerk en de bijbehorende lage bezettingsgraad, de dichtheid van personen, en daarmee het groepsrisico, naar verwachting niet zal toenemen. Voor wat betreft de zelfredzaamheid zijn er geen opmerkingen.

Ten aanzien van bestrijdbaarheid van een beginnende brand geeft de Veiligheidsregio aan dat er een toereikende bluswatervoorziening in de nabijheid aanwezig dient te zijn. De aanwezige ondergrondse brandkraan is niet voldoende toereikend voor het blussen van een stalbrand. Derhalve wordt geadviseerd om een bluswatervoorziening (in de vorm van een geboorde put) op eigen terrein te realiseren. Deze dient aan een aantal voorwaarden te voldoen.

In het kader van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wordt deze boorput meegenomen.

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de onderhavige ontwikkeling.

7.12 Gezondheid

Ten aanzien van intensieve veehouderij vindt al jaren een maatschappelijke discussie plaats over de risico's voor de volksgezondheid. Er is vooral bezorgdheid over het risico van infectieziekten die van dier op mens kunnen worden overgedragen (zoönosen). De laatste jaren zijn er veel onderzoeken uitgevoerd en publicaties over dit onderwerp verschenen. Momenteel kunnen er geen wetenschappelijk onderbouwde uitspraken worden gedaan over het infectierisico van omwonenden van veehouderijen. Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar over het risico in relatie tot de afstand tot veehouderijen, het bedrijfstype en de bedrijfsgrootte.

Effecten van de intensieve veehouderij op de volksgezondheid kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Dit kan bijvoorbeeld via direct diercontact, via de lucht, via de mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong¹⁹.

Besmettingsgevaar wordt geregeld in de wetgeving voor volksgezondheid. De Wabo bevat geen toetsingskader voor onderwerpen die in de wetgeving voor Volksgezondheid zijn geregeld. Wel bestaat ruimte voor een aanvullende milieuhygiënische toets ten aanzien van besmettingsgevaar.

---

¹⁹ Volksgezondheidsaspecten van veehouderijmegabedrijven in Nederland, briefrapport RIVM 215011002 februari 2008

De Wet publieke gezondheid is op 1 december 2008 in werking getreden. Hierin is ondermeer vastgelegd dat het bevoegd gezag de taak heeft om gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen te bewaken. Zij zullen zich daarbij moeten baseren op beschikbare onderzoeken.

Om het aspect gezondheid te toetsen is getoetst aan het huidige beleid wat in de volgende paragraaf staat omschreven. Tevens is de GGD gevraagd om te adviseren over het voorgenomen plan.

7.12.1 Beleid

Een aantal (recente) beleidsstukken is van toepassing die het vraagstuk rondom gezondheidsrisico's van veehouderijbedrijven op omwonenden behandelen en hier conclusies aan (trachten te) verbinden. De specifieke situatie aan Schoofbandweg 10 is beoordeeld en getoetst aan de uitkomsten van deze beleidsstukken. Daarnaast zijn de verschillende aanbevelingen in acht genomen die in de beleidsstukken worden gedaan.

Informatieblad “Intensieve veehouderij en gezondheid, update 2011”

Het informatieblad “Intensieve veehouderij en gezondheid, update 2011” van GGD Nederland beschrijft de gezondheidseffecten van de intensieve veehouderij voor omwonenden. In het rapport worden gezondheidkundige aanbevelingen gedaan aan bedrijven en gemeenten om de risico's waar mogelijk te beheersen. Deze aanbevelingen zijn verwerkt in het MER. In dit informatieblad zijn de gezondheidseffecten van geur en fijn stof omschreven.

Onderzoek “Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen”

In het onderzoek “Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen” wordt ingegaan op de mogelijke relatie tussen de nabijheid van intensieve veehouderijbedrijven en de gezondheid van omwonenden. Voor de omvang van een bedrijf is geen ondergrens gehanteerd. Wel is bekeken of de aanwezigheid van zeer grote bedrijven sterker met gezondheidseffecten zijn geassocieerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het oosten van de provincie Limburg en het noorden van de provincie Limburg. Doelstellingen van het onderzoek zijn het vaststellen van blootstelling aan fijn stof en aan micro-organismen en endotoxinen in dit stof voor omwonenden van intensieve veehouderijbedrijven en het in kaart brengen van gezondheidsproblemen bij omwonenden van intensieve veehouderijbedrijven, zoals gediagnosticeerd door de huisarts, en het leggen van verbanden tussen de uitkomsten van a. en b.

Uit de resultaten van dit onderzoek kan niet simpelweg worden geconcludeerd om welke afstand tot bedrijven het nu precies gaat en bij welke concentraties gezondheidseffecten optreden.

De kans op gezondheidseffecten van de huidige signalen van de Q-koortsbacterie en van MRSA in de omgeving van veehouderijbedrijven wordt als gering ingeschat.

Er bestaan weinig aanwijzingen dat zeer grote stallen, zogenaamde megastallen, sterker met gezondheidseffecten op omwonenden zijn geassocieerd.

Door de beperkingen van het onderzoek (relatief weinig meetlocaties en meetseries, geen gegevens over allergieën, geen vergelijkbare gegevens van de situatie elders in de wereld, geen “beoordelingskader” voor microbiële blootstelling en endotoxinen en voor de acceptabele gezondheidsrisico's, geen mogelijkheden om het samengaan op een beperkt oppervlak van meerdere typen bedrijven met meerdere diersoorten te ontrafelen) is een precieze uitspraak over de directe relatie tussen nabijheid van intensieve veehouderij, vooral met betrekking tot het type bedrijf, en effecten op de gezondheid vaak niet mogelijk. Deze inventariserende studie kan niet verder gaan dan het aangeven van potentiële blootstelling en mogelijke effecten op de gezondheid zoals hierboven is gedaan.

Enkele aanbevelingen die worden gedaan zijn het uitvoeren van gerichte studies naar concentraties van endotoxinen en micro-organismen in de nabijheid van bedrijven met pluimvee en varkens en het ontwerpen

van een beoordelingskader aan de hand waarvan het voorkomen van micro-organismen en endotoxinen rond veehouderijbedrijven en relaties met gezondheidseffecten beoordeeld kan worden.

Advies “Gezondheidsrisico’s rond veehouderijen”

De Gezondheidsraad is een adviesorgaan met als taak de regering en het parlement “voor te lichten over de stand der wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en het gezondheids-(zorg)onderzoek” (art. 22 Gezondheidswet). Ten aanzien van gezondheidsrisico’s in relatie tot veehouderijbedrijven heeft de gezondheidsraad het advies “Gezondheidsrisico’s rond veehouderijen” opgesteld (30 november 2012).

Er zijn aanwijzingen dat omwonenden kunnen worden blootgesteld aan micro-organismen en aan stoffen afkomstig van micro-organismen, met name zogeheten endotoxinen, bestanddelen van de celwand van bepaalde bacteriën. Ten aanzien van deze endotoxinen geeft het onderzoek aan dat het echter schort aan gegevens over effecten bij de algemene bevolking. Daaronder zouden zich groepen mensen kunnen bevinden die gevoeliger zijn dan werknemers. De Gezondheidsraad geeft een gezondheidkundige advieswaarde (endotoxineconcentratie) voor de algemene bevolking van 30 EU/m³.

Concentraties van bepaalde stofdeeltjes, endotoxinen en micro-organismen, zullen over het algemeen afnemen met toenemende afstand tot een bedrijf en eveneens afhangen van de mate van emissie vanuit een bedrijf. Ook de meteorologische omstandigheden en de lokale bebouwing en beplanting kunnen daarop van invloed zijn.

Op basis van de beschikbare kennis acht de commissie welke het advies heeft opgesteld met betrekking tot gezondheidsrisico’s rond veehouderijen het te vroeg om een uitspraak te kunnen doen over de eventuele negatieve gezondheidseffecten van zulke beduidend lagere blootstellingsniveaus.

Handreiking geurhinder en veehouderij

Voor geur is op landelijk niveau beleid vastgesteld, hiervoor heeft het ministerie van Infrastructuur en Milieu een handreiking opgesteld, te weten handreiking geurhinder en veehouderij. Deze handrekening is gebruikt om te beoordelen of sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

7.12.2 Verschillende gezondheidsaspecten

Hiernavolgend wordt per gezondheidkundig aspect kort ingegaan op de mogelijke invloed door uitbreiding van het bedrijf. De aspecten geur en fijn stof worden hier aangehaald; de andere aspecten (zoals ammoniakuitstoot en -depositie, geluid) en de maatregelen die getroffen worden om de effecten op de omgeving van het bedrijf zoveel mogelijk te beperken, zijn in deze MER reeds uitgebreid besproken.

Geur

In het plan-MER is de cumulatieve geurbelasting berekend. De hoogste geurbelasting op een geurgevoelig object als gevolg van de beoogde situatie bedraagt in het buitengebied maximaal 21,5 ou_E/m³ en op de kern maximaal 12,0 ou_E/m³. Echter, de bijdrage van het bedrijf aan de Schoofbandweg 10 aan deze waarden is minimaal. Een reëler beeld wordt gegeven als de cumulatieve geurbelasting op de dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten in het buitengebied: buitengebied 3,8 ou_E/m³ (Schoofbandweg 5).

Ten opzichte van de referentiesituatie neemt de cumulatieve geurbelasting in de beoogde situatie licht toe. Het woon- en leefklimaat in de omgeving van het bedrijf blijft acceptabel (zie onderbouwing in paragraaf 7.3).

Voor de gezondheidsbeoordeling van geurbelasting veroorzaakt door intensieve veehouderijen, gebruikt de GGD het percentage (ernstig) geurgehinderden veroorzaakt door één bron in een niet- concentratiegebied. De maximaal toelaatbare geurbelasting ligt op 6,0 ou_E/m³ per individueel bedrijf.

De geurbelasting (voorgrondbelasting) van het bedrijf op geurgevoelige objecten niet behorende bij (voormalige) agrarische bedrijven is op een geurgevoelig object 5,4 ouE/m³. Wel wordt hier voldaan aan de wettelijke normen en is sprake van een acceptabel woon- en leefklimaat (zie paragraaf 7.3).

Fijn stof

Fijn stof afkomstig van stallen met een grootte tussen PM_{2,5}-PM₁₀ kan onder andere endotoxinen bevatten. Dit zijn stoffen, bacteriefragmenten, die vooral in hoge concentraties in de stallen zelf en bij veevoerproductie voorkomen. Voor fijn stof wordt aangenomen dat er geen drempelwaarde kan worden aangegeven waaronder geen gezondheidseffecten zullen optreden. De Wereld Gezondheidsorganisatie hanteert een gezondheidkundige advieswaarde van 20 µg/m³ voor PM₁₀.

De concentratie ter plaatste van gevoelige bestemmingen in de omgeving van Schoofbandweg 10 varieert na uitbreiding van het bedrijf tussen 21,93 en 24,48 µg/m³. De norm zoals vastgelegd in de Wet luchtkwaliteit bedraagt voor PM₁₀ 40,0 µg/m³. Aan deze norm wordt ruimschoots voldaan.

Uit het luchtkwaliteitsonderzoek blijkt dat de inrichting kan voldoen aan de relevante eisen/grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit. De effecten die optreden nabij gevoelige objecten blijven onder de concentraties en grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit. Het bedrijf voldoet aan NIBM; geconcludeerd kan worden dat het bedrijf niet in betekenende mate bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit in de omgeving. Ten opzichte van de vergunde situatie is sprake van een afname van fijn stof emissie (jaarlijkse afname van 71.056,00 gram). De luchtkwaliteit in de omgeving van het plangebied verbetert hierdoor.

De indirecte gevolgen door de verkeersaantrekkende werking op de openbare weg leveren zeer geringe verhogingen op van de concentraties en grenswaarden (PM₁₀). De omvang van de emissies heeft geen invloed op de gevolgen van de relevante bronnen zoals de dierverblijven.

Op grond van de Wet luchtkwaliteit, de per mei 2008 van kracht zijnde EU-richtlijn 2008/50/EG en de per 1 januari 2009 van kracht zijnde Beoordelingsrichtlijn luchtkwaliteit, kan daarom worden gesteld dat er geen belemmeringen zijn tegen de voorgenomen bedrijfsactiviteiten.

Uit het oogpunt van luchtkwaliteit is sprake van een acceptabel woon- en leefmilieu ter plaatse van de woningen.

Zoönosen

Zoönosen zijn infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan. Per diersoort kunnen verschillende ziekten voorkomen die via de lucht verspreiden naar mensen, via direct contact tussen dier en mens of via voedsel. Voor omwonenden zijn vooral de via de lucht overdraagbare aandoeningen van belang. De zoönosen die via direct contact worden overgedragen zijn van belang voor de gezondheid van de veehouder en mensen die in de stal komen.

Q-koorts

In de geitenhouderijsector kan men te maken krijgen met de zoönose Q-koorst. Q-koorts is een zoönose die bij veel verschillende diersoorten voorkomt. Een groot deel van de mensen die een Q-koortsinfectie doormaken heeft geen ziekteverschijnselen (60%). Mensen die wel klachten krijgen hebben vaak een griepachtig ziektebeeld en/of longontsteking. Bij ongeveer 20% van de geïnfecteerde personen met ziekteverschijnselen leidt Q-koorts tot ziekenhuisopname. Vanaf 2007 steeg het aantal mensen met Q-koorts in Nederland aanzienlijk. De waarschijnlijke bron in Nederland hiervoor zijn melkgeiten en melkschapen. De bacterie kan zich verspreiden via de lucht met de wind. Aangenomen wordt dat er een verhoogde kans is op het oplopen van Q-koorts in een cirkel van 5 km rond een besmet bedrijf. De meeste bacteriën komen vrij tijdens de lammerperiode van februari tot en met mei. Als besmette geiten of schapen bevallen of een vroeggeboorte krijgen komen er miljarden bacteriën vrij. De bacterie zit in mindere mate ook in de melk, mest en urine.

In Nederland zijn er de afgelopen jaren verschillende veterinaire bestrijdingsmaatregelen genomen, waaronder het vaccineren van geiten en schapen. Eind 2009 en in het voorjaar van 2010 zijn drachtige

dieren geruimd op besmette bedrijven. In 2010 en 2011 waren er aanzienlijk minder ziektegevallen bij mensen.

Maatregelen ter verkleining van risico's op de volksgezondheid

Binnen het bedrijf worden maatregelen getroffen ter beperking van de risico's voor de volksgezondheid. Hierin zijn maatregelen meegenomen die vermeld staan in de "Factsheet maatregelen Q-koorts" (Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I), 24 november 2011).

- *Invoeren van I&R-systeem*
De geiten worden binnen zes maanden na hun geboorte geregistreerd in het I&R systeem. In het geval van het uitbreken van een besmettelijke dierziekte of bij gevaar voor de volksgezondheid zijn de dieren en hun plaats van herkomst op deze manier snel te traceren;
- *Manier van huisvesten*
Op het bedrijf is enkel sprake van binnenhuisvesting gecombineerd met een buitenuitloop. Binnen de stallen wordt gebruik gemaakt van een mechanisch ventilatiesysteem;
- *Maatregelen ter voorkoming van Q-koorts*
Bij de melkgeiten is Q-koorts de zoönose die veel aandacht krijgt veroorzaakt door de uitbraak in 2008-2009. Q-koorts wordt veroorzaakt door de bacterie *Coxiella burnetti*. Deze bacterie wordt in Nederland vooral verspreid vanuit melkgeiten- en (melk)schapenbedrijven, met name bij het aflammeren en bij gevallen van abortus. Mensen kunnen besmet raken door inademing van (sporen van) *Coxiella burnetti*. 60 procent van de besmette personen krijgt geen symptomen, anderen krijgen griepachtige verschijnselen.
Uit recent onderzoek blijkt dat de verspreiding van Q-koorts met name veroorzaakt wordt door het uitrijden en verspreiden van de mest afkomstig van besmette geiten.
Maatregelen om de kans op verspreiding van de bacterie te minimaliseren moeten gezocht worden in het minimaliseren van de infectiedruk en het monitoren van de infectiedruk. De mest wordt na verwijdering uit de stallen afgevoerd naar een mestverwerkingsbedrijf.
- *Minimaliseren infectiedruk*
  - Vaccinatieplicht: alle professionele melkgeitenhouderijen (>50 geiten) zijn verplicht te enten tegen Q-koorts;
  - In de geitenstallen worden hygiënische drinkwatervoorzieningen opgenomen. Door altijd schoon en vers drinkwater te verstrekken wordt de diergezondheid verbeterd en de kans op het overdragen van infecties middels het drinkwater geminimaliseerd;
  - Binnen het bedrijf wordt een ongediertebestrijdingsplan aanwezig. Ongedierte als ratten en muizen kunnen diverse infectieziekten verspreiden tussen de verschillende diergroepen die op het bedrijf aanwezig zijn. Ongediertebestrijding vindt plaats door een extern bedrijf;
  - Hygiënisch werken is van belang om de diergezondheid op het melkgeitenbedrijf zo goed mogelijk onder controle te houden. Een belangrijke factor voor een goede hygiëne is disciplinair werken. De volgende preventieve maatregelen worden genomen wanneer het bedrijf wordt bezocht door derden zoals de veearts:
    - gebruiken van bedrijfskleding;
    - ontsmetten laarzen, gebruik van douche, wassen handen.
  - Een bedrijfsregister wordt bijgehouden om de bezoekers aan de stal te registreren.
  - Vervoer van mest: voor het vervoer van mest binnen Nederland gelden de voorwaarden van de Meststoffenwet. Zo moet het transport vergezeld zijn van een Vervoersbewijs Dierlijke Meststoffen (VDM).

Monitoring

- Meldplicht: houders zijn verplicht verschijnselen van een besmettelijke dierziekte te melden bij de nVWA. Abortussen is één van de kenmerken van Q-koorts op een geiten- of schapenbedrijf.
- Tankmelkmonitoring: in het aflammerseizoen (tussen 1 december en 1 juni) wordt eenmaal per twee weken een monster uit de melktank genomen. De tankmelkmonsters worden door de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) gecontroleerd op de aanwezigheid van de Q-Koortsbacterie.

Bovenstaande maatregelen op bedrijfsniveau verkleinen de risico's voor de volksgezondheid.

Verder draagt de bouwkundige inrichting van de werkruimten bij aan een goede bedrijfshygiëne. Door het aanbrengen van gladde vloeren en wanden zonder kieren en richels, die gemakkelijk zijn schoon te maken, kan vuil zich niet ophopen waardoor groei van micro-organismen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De vloeren moeten tegelijkertijd wel voldoende stroef zijn om niet uit te glijden.

7.12.3 Communicatie met omgeving

De initiatiefnemer heeft reeds contact gehad met de buurt en de plannen op de locatie Schoofbandweg 10 toegelicht.

Ten aanzien van de communicatie naar de omgeving toe kan worden gezegd dat de stukken (zoals de notitie reikwijdte en detailniveau) ter inzage hebben gelegen in het kader van het vooroverleg. Er zijn in de procedure voldoende momenten ingebouwd waarop omwonenden en andere belanghebbende kunnen reageren op het plan.

Ten aanzien van de landschappelijke inpassing van het bedrijf in de omgeving en de uitstraling naar de omgeving toe is zoveel mogelijk rekening gehouden met de omgeving zodat omwonenden zo min mogelijk hinder ondervinden van de bedrijfsuitbreiding. Zo wordt het bedrijf deels aan het zicht onttrokken door de aanleg van beplanting rondom het bedrijf.

7.12.4 Advisering GGD

Op 9 februari 2015 heeft de GGD Gelderland-Zuid een advies uitgebracht over de gezondheidsaspecten van de voorgenomen bedrijfsactiviteit²⁰. In dit advies concludeert de GGD dat op basis van de beschikbare gegevens de volksgezondheid in voldoende mate is meegewogen en de gezondheidsrisico's beperkt zijn (geur, fijn stof, zoönose) en dat vanuit gezondheidskundig oogpunt geen onacceptabele situaties te verwachten zijn in de directe omgeving van het bedrijf. Vanuit gezondheidskundig oogpunt adviseert de GGD de voorgenomen en aanbevolen maatregelen ter voorkoming van emissie te optimaliseren en te handhaven zodat het bedrijf minimaal zal bijdragen aan gezondheidsbelasting van de omgeving.

Emissies van fijn stof, geur en ammoniak hebben in de praktijk vaak een verbondenheid. Om de emissies te beperken worden diverse maatregelen getroffen om de bedrijfsvoering hierin verder te optimaliseren en de invloed van het bedrijf op haar omgeving te minimaliseren:

- *Hygiënisch werken*
Op het bedrijf worden de gebouwen zodanig ingericht dat een maximale bedrijfshygiëne haalbaar is. Goed reinigbare vloeren en wanden, goede bestrating rond de gebouwen en strakke werkprotocollen geven rust en reinheid op het bedrijf;
- *Hygiënesluis*
Alle bezoekers en medewerkers zijn verplicht middels de hygiënesluis het bedrijf te betreden. Dit geeft een maximale barrière voor bedrijfsvreemde stoffen. Op deze wijze wordt de externe infectiedruk geminimaliseerd.

---

²⁰ Gezondheidskundige beoordeling plan-MER Schoofbandweg 10 Rossum, GGD, 9 februari 2015

- *Geen mestopslag*
De mest wordt zeer frequent uit de potten verwijderd ten behoeve van een maximaal dierenwelzijn. Na verwijdering wordt de mest direct afgevoerd naar erkende verwerkers. Door het ontbreken van een vaste mestopslag op het bedrijf worden de emissies uit stalrest geminimaliseerd.
- *Ondiepe potten*
Frequent instrooien geeft een droge pot en dus een goed dierenwelzijn.
- *Beperkte luchtinlaat door toepassing inlaatventielen*
In de zijgevels worden inlaatventielen aangebracht. De uitgaande lucht welke door de ventilatoren op het dak versneld wordt afgevoerd geven duidelijk lagere belastingen van fijn stof, ammoniak en geur op de omwonenden.
- *Efficiënte bedrijfslay-out*
Het bedrijf is met behulp van diverse vakspecialisten ontworpen. Veterinaire-, voedings- en managementdeskundigen binnen de melkgeitenhouderij hebben Alexander van der Schans geholpen bij het opzetten van het ontwerp. Deze samensmelting van expertise heeft een doordacht bedrijfsontwerp gebracht met een optimale efficiëntie binnen de houderij, en een maximale borging van de diergezondheid en het dierenwelzijn.
- *Beplanting*
Rondom het bedrijf wordt bestaande beplanting gehandhaafd en daar waar nodig verder uitgebreid. Deze beplanting zorgt, naast de landschappelijk inpassing, ook voor een beperking van de belasting vanuit het bedrijf op het vlak van fijn stof, licht en geluid.

Akoestiek

De efficiënte indeling van het bedrijf geeft een minimale inzet van machines om de dieren te voeren en verzorgen. Daarnaast worden de melk—en koelinstallaties inpandig voorzien, en worden de meest geluidsproducerende apparatuur zodanig geïnstalleerd en geplaatst dat daar vanuit geen belasting is op de omgeving.

Hieronder worden de maatregelen en aanbevelingen uit het advies weergegeven en in cursief aangegeven op welke manier er in het plan-MER mee is omgegaan:

Afstand en geur

- Voldoende afstand houden tussen veehouderijen onderling ter voorkoming van de verspreiding van dierziekten en zoönosen;
In onderhavig plan is de dichtstbij gelegen veehouderij (Schoofbandweg 12) gelegen op een afstand van minimaal 110 meter.
- Goede en open gesprekvoering en informatievoorziening is belangrijk om acceptatie van omwonenden te bevorderen.
De initiatiefnemer heeft reeds contact gehad met de buurt en de plannen op de locatie Schoofbandweg 10 toegelicht met als doel een open en transparante communicatie en om eventuele zorgen vanuit de omgeving weg te nemen.

Infectieziekten

- Consequent hanteren van strikte hygiënemaatregelen en naleven vrijwillige maatregelen;
- Naleving vaccinatieplicht van geiten is essentieel voor de beheersing van Q-koorts;
- Deelname aan monitoringsonderzoek van tankmelk is een voorwaarde voor goede risicobeheersing van zoönosen.
- Extra (hygiëne)maatregelen nemen in de vrije uitloop tegen verspreiding van mest en stof;
De initiatiefnemer is reeds bekend met bovenstaande maatregelen om de risico's op infectieziekten te beperken. De maatregelen zijn reeds in de bedrijfsvoering geïntegreerd en worden reeds toegepast binnen zijn geitenhouderijbedrijf aan de Molenstraat 37. Ook binnen de bedrijfsvoering aan de Schoofbandweg worden deze geïntegreerd.

Aanvullend

- Voldoende aandacht besteden aan goede informatie en voorlichting bij omwonenden vóór realisatie van het bedrijf;
De initiatiefnemer heeft reeds contact gehad met de buurt en de plannen op de locatie Schoofbandweg 10 toegelicht en zal, vóór de realisatie van de geitenhouderij, de omwonenden op de hoogte houden van de vorderingen van de plannen.
- Bij de aanbouw en toekomstige renovaties gebruik maken van optimale technieken om emissies en de introductie van ziekteverwekkers te minimaliseren;
- Herbeoordeling gezondheidsrisico bij wijzigingen ten opzichte van de bedrijfsvoering of -functie;
In geval van toekomstige renovaties zal binnen het bedrijf gebruik worden gemaakt van de “best beschikbare technieken” die op dat moment erkend zijn. Indien wijzigingen plaatsvinden, wordt de bedrijfssituatie gezondheidkundig opnieuw beoordeeld.
- Akoestisch gezondheidkundig laten beoordelen op effecten op omwonenden.
In het akoestisch onderzoek dat is uitgevoerd wordt geconcludeerd dat aan de geluidnormen wordt voldaan.

Bovenstaande maatregelen en aanbevelingen worden in genomen en worden verankerd in de bedrijfsvoering (zie vorenstaand in deze gezondheidsparagraaf).

Het advies van de GGD is bijgevoegd als bijlage 13.

7.12.6 Conclusie

Ter voorkoming van insleep van besmettelijke dierziekten wordt binnen de inrichting een hoge gezondheidsstatus nagestreefd. Door het brede scala aan protocollen en strenge hygiëne-eisen binnen het bedrijf Schoofbandweg 10 worden de risico's voor de volksgezondheid tot een minimum beperkt. Het bedrijf werkt hieraan, zowel door onder andere bedrijfskleding te gebruiken, alsook door een goede ongediertebestrijding en het gebruik van een hygiënesluis.

Gezien de zeer hoge gezondheidsstatus van dit bedrijf kan het antibioticaverbruik tot een minimum beperkt worden, waarmee de resistentie van bacteriën zoveel mogelijk wordt tegengegaan.

De fijn stofemissie in de beoogde situatie ten opzichte van de huidige situatie op het bedrijf neemt af, maar dit heeft een gunstig effect op de concentraties fijn stof in de omgeving van de veehouderij. Effecten van fijn stof- en geuremissie komen in de verschillende hoofdstukken van dit plan-MER uitgebreid aan bod.

Voor wat betreft het aspect veiligheid binnen de inrichting worden maatregelen getroffen voor werknemers.

Geconcludeerd kan worden dat door uitbreiding van het bedrijf op het gebied van geur en stof geen sprake is van een verslechtering van de milieukwaliteit in de omgeving. Wat betreft biologische agentia kan geconcludeerd worden dat de kans op introductie van micro-organismen klein is.

Met betrekking tot Q-koorts worden de maatregelen getroffen die door de rijksoverheid zijn opgesteld om de effecten op de volksgezondheid zo veel mogelijk te beperken.

Ten slotte heeft de GGD reeds in haar advies geconcludeerd dat de volksgezondheid in voldoende mate is meegewogen en de gezondheidsrisico's beperkt zijn en dat vanuit gezondheidkundig oogpunt geen onacceptabele situaties te verwachten zijn in de directe omgeving van het bedrijf.

8. Conclusie

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van de bestaande varkenshouderij op de locatie Schoofbandweg 10 te Rossum een geitenhouderij op te richten ten behoeve van de huisvesting van in totaal 5.100 melkgeiten. Hiertoe wordt een drietal nieuwe stallen inclusief buitenuitloop en melkstal opgericht. Het vigerend bouwvlak biedt onvoldoende ruimte om de plannen tot uitvoering te brengen. Derhalve wordt het bouwvlak middels een wijzigingsbevoegdheid in het vigerend bestemmingsplan vergroot tot 1,5 hectare.

De keuze van de initiatiefnemer voor de locatie Schoofbandweg 10 voor het oprichten van een geitenhouderij is gemaakt op basis van strikte eisen die de initiatiefnemer stelt in het kader van de bedrijfsvoering.

Beide inrichtingen hebben één en dezelfde eigenaar (Alexander van der Schans). Op beide locaties worden op zichzelf staande eenheden ontwikkeld. De bedrijven aan de Molenstraat en de Schoofbandweg zijn twee volwaardige melkgeitenbedrijven.

De beoogde nieuwbouw geeft ook nieuwe uitdagingen voor de initiatiefnemer. Zowel voor wat betreft de investering/financiering als exploitatie vraagt de beoogde situatie meer van de ondernemer. Om zaken helder en scherp te krijgen worden beide locaties zowel juridisch als bedrijfseconomisch strikt van elkaar gescheiden.

Daarnaast zijn de passende bestemming, voldoende planologische ruimte voor een rendabele schaalgrootte en vanuit milieuperspectief gezien voldoende ontwikkelingsruimte op de locatie Schoofbandweg 10, criteria op basis waarvan de rationele keuze is gemaakt voor de beoogde locatie. Een alternatief zou verdere uitbreiding van het bedrijf aan de Molenstraat 37 te Hurwenen zijn, maar vooral vanuit milieutechnisch oogpunt geeft deze locatie te veel beperkingen.

Naast de locatie Schoofbandweg 10 is ook een tweetal locatiealternatieven binnen de grenzen van de gemeente Maasdriel bekeken. Hierbij is gekeken wat er op basis van het bestaande ruimtelijke beleid mogelijk is op deze locaties. Geconcludeerd is dat op deze locaties geen intensieve veehouderij kan worden opgestart, ook niet in de vorm en omvang van het bedrijf dat de initiatiefnemer voor ogen heeft. Vooral nog is dit de locatie Schoofbandweg 10 de enige locatie die past bij de voorwaarden zoals opgesteld.

Daarnaast zijn ook inrichtingsalternatieven ter plaatse van de voorkeurslocatie Schoofbandweg 10 beschouwd. Het beoogde bouwvlak is afgestemd op de gewenste bedrijfsomvang en -voering; de beoogde inrichting van het bouwvlak en van de gebouwen intern is logistiek gezien en uit oogpunt van dierenwelzijn en gezondheid het meest efficiënt. Verder worden het bouwvlak en de bebouwing zo gepositioneerd dat deze in lijn ligt met het verkavelingspatroon en de in het gebied aanwezige zichtlijnen. Daarnaast wordt het bedrijf op een dergelijke manier landschappelijk ingepast dat deze past bij de karakteristieken van het landschap.

De maximale mogelijkheden zijn in onderhavig plan-MER in beeld gebracht. Hierbij is onderbouwd dat de beoogde situatie de maximale mogelijkheden van het plan belichaamt. Vrijwel de gehele oppervlakte van het bouwvlak van 1,5 hectare wordt benut met bedrijfsbebouwing en een deel van de erfverharding. Daarnaast wordt de diercategorie, de maximale geurbelasting en ammoniakdepositie geborgd in de regels van het wijzigingsplan. Hiermee worden de maximale mogelijkheden, zowel ruimtelijk als milieukundig gezien, vastgelegd.

Met betrekking tot de effecten op het milieu kan het volgende worden geconcludeerd.

Het beoogde plan laat een toename in ammoniakemissie en -depositie zien ten opzichte van de referentiesituatie (op basis van de vigerende milieuvergunning d.d. 4 juni 2007, gecorrigeerd op basis van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij) en de Nb-wet-vergunde situatie. Voor de beoogde situatie is bekeken wat de maximale mogelijkheden binnen het nieuwe bouwvlak tot gevolg hebben.

De ammoniakdepositie op de omliggende Natura2000-gebieden als gevolg van het plan wordt middels externe saldering gemitigeerd; hiermee zijn significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de stikstofgevoelige habitats en soorten in de Natura2000-gebieden uit te sluiten.

Voor het aspect geur is gekeken naar de maximale geurbelasting op de omliggende geurgevoelige objecten op basis van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan en het nieuwe wijzigingsplan biedt. Er wordt voldaan aan de vigerende geurnormen voor de voorgrondbelasting. Ten aanzien van de achtergrondbelasting blijft er op basis van het vigerende geurbeleid van de gemeente Maasdriel en Zaltbommel sprake van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Voor wat betreft het aspect fijn stof emissie is sprake van een afname ten opzichte van de referentiesituatie. Dit is ook terug te zien in de resultaten van de fijn stofberekeningen. Er wordt voldaan aan de fijn stofnormen, ook in de maximale situatie.

In de volgende tabel zijn de belangrijkste milieueffecten per situatie samengevat weergegeven.

Tabel 37: Vergelijking milieueffecten

Aspecten	Referentiesituatie	Nb-wetvergunde situatie	Beoogde situatie
Ammoniakemissie [kg NH ₃ /jaar]	1.555,23	2.795,30	9.690,00
	+/-	-	-
Ammoniakdepositie* [mol N/jaar]	8,57	15,40	38,49
	+/-	-	-
Geuremissie [ou _E /s]	21.886,70		95.880,00
	+/-		-
Geurbelasting ** [ou _E /m ³]	Schoofbandweg 5: 2,4		Schoofbandweg 5: 3,5
	Bossekamp 2: 2,8		Bossekamp 2: 5,4
	+/-		-
Fijn stof emissie (gram/jaar)	167.956,00		95.880,00
	+/-		++
Zeer fijn stof emissie (gram/jaar)	7.680,20		27.030,00
	+/-		-
Fijn stof verspreiding [µg/m ³]	24,81		24,48
	+/-		+
Zeer fijn stof verspreiding [µg/m ³]	15,120		14,820
	+/-		+
Geluid/verkeer	+/-		-
Dierwelzijn	+/-		++

* Weergegeven ammoniakdepositie is de depositie op het dichtstbij gelegen gebied gevoelige gebied

** De voorgrondbelasting op het dichtstbijgelegen geurgevoelige objecten in het buitengebied en in de bebouwde kom wordt weergegeven.

*** De hoogste voorgrondbelastingen zijn hier weergegeven op basis van de maximale mogelijkheden.

++: zeer positief effect +: positief effect +/-: geen effect -: negatief effect --: zeer negatief effect

Uit voorgaande kan worden geconcludeerd dat het initiatief niet leidt tot negatieve effecten op het milieu in de omgeving van de locatie Schoofbandweg 10, ook gelet op de borging van de maximale mogelijkheden in de regels van het wijzigingsplan. Daarnaast is de keuze voor en inrichting van deze locatie gemaakt op basis van reële en gegronde afwegingen.

9. Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma

9.1 Leemten in kennis

Deze paragraaf geeft een overzicht van welke informatie bij het opstellen van het MER niet beschikbaar was en welke betekenis dit heeft voor de milieueffecten. Doel hiervan is het aangeven in hoeverre ontbrekende informatie of onvolledige informatie van invloed is op de voorspelling van milieugevolgen en op de hieruit gemaakte keuzes.

Onderstaand een overzicht van de leemten in kennis:

- Op het moment is nog weinig informatie bekend over de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheidsproblemen. Onderzoeken op dit gebied zijn momenteel in uitvoering of worden opgestart. Aanbevolen wordt de zich ontwikkelende inzichten omtrent gezondheidseffecten van de veehouderij te blijven volgen. Indien het beoordelingskader voor micro-organismen en endotoxinen afkomstig uit veehouderijen van de Gezondheidsraad beschikbaar is en in werking wordt gesteld, dient de gemeente hier rekening mee te houden.

9.2 Evaluatieprogramma

De Wet milieubeheer schrijft voor dat na realisatie van het voorkeursalternatief een evaluatieonderzoek dient plaats te vinden. Op grond van deze tussentijdse evaluatie kunnen eventueel maatregelen worden getroffen, indien milieudoelstellingen of normen niet worden gehaald. Daarbij zijn met name de aspecten waarbij nog leemten in kennis voorkomen van belang. Immers, aspecten waarbij milieueffecten moeilijk zijn te voorspellen of in beeld te brengen, kunnen tijdens de uitvoering van het plan nog significant wijzigen.

Een aantal aspecten wordt al gemonitord door overheidsinstanties. Hier kan gebruik van worden gemaakt. Het ligt in dit geval het meest voor de hand om de milieueffect van het bedrijf te evalueren op basis van de reguliere milieucontroles.

Het evaluatieonderzoek zou betrekking moeten hebben op de belangrijke milieueffecten van de voorgenomen activiteit, met name de effecten die moeilijk voorspelbaar zijn of waarover leemten in kennis bestaan. In dit geval zijn dat de milieueffecten: ammoniakdepositie, geluidhinder en landschappelijke inpassing.

De ammoniakdepositie kan worden afgeleid uit de registratie van het aantal dieren dat werkelijk wordt gehouden. Het aantal dieren dat binnen de inrichting wordt gehouden wordt door de ondernemer geregistreerd. In de omgevingsvergunning kan hiertoe een voorschrift worden opgenomen overeenkomstig artikel 3.120 van het Activiteitenbesluit.

De geluidbelasting van de omgeving kan worden gecontroleerd door geluidsmetingen en/of door vergelijking van de uitgangspunten van het geluidsonderzoek met de (registratie) van werkelijk gerealiseerde installaties en uitgevoerde activiteiten.

De wijze waarop het project landschappelijk is ingepast, kan na enkele jaren ter plaatse worden gecontroleerd.

Ook is de werking van het ventilatiesysteem van belang. In de omgevingsvergunning kan hiertoe een voorschrift worden opgenomen.

Begrippenlijst

Aardkundige waarden Verschijnselen en processen van de niet-levende natuur (geologie, reliëf, bodem, water) – al dan niet mede teweeggebracht door menselijk handelen - die een bijzondere betekenis hebben voor de mens omdat zij inzicht geven in de natuurlijke ontstaansgeschiedenis van een gebied en/of omdat zij (mede)bepalend zijn voor de identiteit en belevingswaarde van het landschap.

Achtergronddepositie De neerslag van stoffen uit de lucht (bijvoorbeeld ammoniak of stikstofoxiden) in een bepaald gebied, waarbij de herkomst van de stoffen buiten dit gebied ligt.

Agrarisch bedrijf Een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen of het houden van dieren.

(MER)-Alternatief Eén van de mogelijke (sets) oplossingen in het kader van de milieueffectrapportage.

Archeologie Wetenschap van menselijke samenlevingen op grond van bodemvondsten en opgravingen.

Autonome ontwikkeling (AO) Ontwikkelingen die plaatsvinden zonder dat één van de alternatieven wordt uitgevoerd en waartoe al wel besloten is.

Bevoegd gezag Het orgaan dat bevoegd is ter zake besluiten te nemen in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Bouwvlak Een in een bestemmingsplan vastgelegde ruimtelijke eenheid, waarbinnen de bebouwing en voorzieningen ten behoeve van een bestemming moet worden geconcentreerd.

Commissie m.e.r. Onafhankelijke commissie die het bevoegd gezag adviseert over de richtlijnen voor de inhoud van het milieueffectrapport en de kwaliteit ervan.

Cultuurhistorie De overblijfselen van de geschiedenis van de door de mens gemaakte en beïnvloede leefomgeving.

Depositie Neerslag van stoffen (zoals ammoniak) uit de lucht op een bepaald gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS) Samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden.

Emissie Het in de lucht brengen van stoffen (zoals ammoniak) vanuit een bepaalde bron.

Habitatrichtlijn(gebied) De Habitatrichtlijn is een EU-richtlijn die zich richt op het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied. Het betreft zowel de bescherming van gebieden als soorten. Een Habitatrichtlijngebied is een gebied dat aan de criteria van deze EU-richtlijn voldoet en daarom beschermd dient te worden.

Infiltratie Het doorsijpelen van water door de bodem naar het grondwater (ook wel inzijging of wegzijging genoemd).

Intensieve veehouderij Een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf waarin het houden van vee of pluimvee de hoofdzaak is. Onder intensieve veehouderijen worden tevens nertsenhouderijen verstaan.

Kwetsbaar gebied Voor verzuring gevoelig gebied conform de Wet ammoniak en veehouderij, dat onderdeel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur.

Landschap De waarneembare ruimtelijke verschijningsvorm van het aardoppervlak die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en wederzijdse beïnvloeding van de factoren reliëf, bodem, water, klimaat, flora en fauna alsmede de wisselwerking met de mens.

Landschappelijke inpassing Een zodanige vormgeving en inpassing dat deze optimaal is afgestemd op bestaande danwel nog te ontwikkelen ruimtelijke, natuurlijke en cultuurhistorische landschapskwaliteiten.

Leefgebied kwetsbare soorten Landbouwgronden en andere gronden - met name defensie terreinen - waarop zeldzame planten of dieren voorkomen die hoge eisen stellen aan de inrichting en het gebruik van hun omgeving, of waarop het voorkomen van zulke planten of dieren wordt nagestreefd.

Mestbewerking Behandelen van dierlijke mest, zodat deze beter als mest kan worden gebruikt, of voor andere functies geschikt wordt (i.t.t. mestverwerking). De mest ondergaat een fysieke verandering, waarbij het totaal aan elementen in de meststoffen behouden blijft.

Milieueffectrapportage (m.e.r.) Een milieueffectrapportage is de procedure die dient als hulpmiddel voor de overheid bij de besluitvorming. De procedure bestaat uit het maken, beoordelen en gebruiken van een milieueffectrapport en het achteraf evalueren van de milieugevolgen die samenhangen met de uitvoering van een mede op basis van het milieueffectrapport genomen besluit.

Mitigerende maatregel Maatregel om de nadelige gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu te voorkomen of te beperken.

Monitoring Metingen waarmee de ontwikkelingen in het milieu worden gevolgd.

Natuurbeschermingswetgebied Met deze term wordt de verzameling van Natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten bedoeld.

Natuurdoeltype Een nagestreefde combinatie van abiotische en biotische kenmerken. Abiotische kenmerken bestaan onder meer uit bodem, reliëf, voedingstoestand, hydrologie, erosie en sedimentatie. Biotische kenmerken bestaan uit soorten en soortencombinaties met bijbehorende processen als primaire productie, herbivorie en predatie.

Natuurmonument Op grond van de Natuurbeschermingswet zijn door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit natuurgebieden aangewezen als Natuurmonument of Staatsnatuurmonument. Natuurmonumenten zijn terreinen en wateren, welke van algemeen belang zijn uit een oogpunt van natuurschoon of om hun natuurwetenschappelijke betekenis.

Plangebied Het gebied waarop het plan betrekking heeft.

Verdroging Alle nadelige effecten voor natuurwaarden als gevolg van structureel lagere dan gewenste grond- en/of oppervlaktewaterstanden door menselijk ingrijpen. In landbouwgebieden kan door te lage grondwaterstanden sprake zijn van opbrengstderving, maar in dat geval wordt gesproken van droogteschade.

Vermesting De belasting van natuurgebieden, grond- en oppervlaktewater door de meststoffen nitraat, stikstof en fosfaat.

Verzuring Het zuurder worden van water en bodem door depositie van ammoniak, stikstofoxiden en zwaveldioxide.

Vogelrichtlijngebied De Vogelrichtlijn is een EU-richtlijn die zich richt op de instandhouding van alle in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Dit gebeurt door zowel de bescherming van gebieden (SPA's: speciale beschermingszones) als de bescherming van soorten. Een Vogelrichtlijngebied is een gebied dat aan de criteria van deze EU-richtlijn voldoet en daarom beschermd dient te worden.

Waterhuishouding De wijze waarop water in een bepaald gebied wordt opgenomen, zich verplaatst, gebruikt, verbruikt en afgevoerd wordt.

Waterkwaliteit De chemische en biologische kwaliteit van water.

Watertoets Het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten (veiligheid, wateroverlast, waterkwaliteit, verdroging) in ruimtelijke plannen en besluiten.